

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره هشتم - سال چهارم
تاریخ چاپ ۱۳۹۰/۳/۳۰

۱۴۶۸

شماره چاپ

۵۳۲

شماره ثبت

یک شوری

لایحه تصویب احکام و مصوبات بیست و چهارمین کنفرانس اتحادیه جهانی پست (upu)
منعقد شده در ژنو سال ۲۰۰۸ میلادی - (۱۳۸۷ هجری شمسی)

کمیسیونهای ارجاعی

صنایع و معادن

اصلی:

امنیت ملی و سیاست خارجی

فرعی:

معاونت قوانین

باسمه تعالی

شماره: ۴۴۸۱۳/۴۸۱۳۷

تاریخ: ۱۳۹۰/۳/۳

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه «تصویب احکام و مصوبات بیست و چهارمین کنگره اتحادیه جهانی پست (upu) منعقد شده در ژنو سال ۲۰۰۸ میلادی - ۱۳۸۷ هجری شمسی» که بنا به پیشنهاد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۸ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌گردد.

محمود احمدی‌نژاد

رئیس جمهور

مقدمه توجیهی:

باتوجه به عضویت دیرینه جمهوری اسلامی ایران در اتحادیه جهانی پست (upu) و با عنایت به تغییرات و اصلاحات متعددی که بر اساس تحولات جهانی و پیشرفت علوم و فناوری، ضروریات زیست محیطی، نیازهای بازار و انتظارات مشتریان، به منظور بهینه‌سازی و به‌روز نمودن احکام و مقررات اتحادیه صورت گرفته است؛ به‌ویژه آخرین اصلاحات اعمال شده در احکام و مصوبات مذکور (مصوب بیست و چهارمین کنگره جهانی پست در سال ۲۰۰۸ میلادی، در ژنو) و باتوجه به لازم‌الاجراء شدن احکام و مصوبات کنگره مذکور از اول ژانویه ۲۰۱۰ میلادی در روابط میان کشورهای عضو اتحادیه و به‌منظور حفظ وجاهت و نزاکت بین‌المللی دولت جمهوری اسلامی ایران، لایحه زیر جهت طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

لایحه تصویب احکام و مصوبات بیست و چهارمین کنگره اتحادیه جهانی پست (upu)

منعقد شده در ژنو سال ۲۰۰۸ میلادی - (۱۳۸۷ هجری شمسی)

ماده واحده - احکام و مصوبات بیست و چهارمین کنگره اتحادیه جهانی پست (upu) منعقد شده به تاریخ ۲۱ مرداد ۱۳۸۷ هجری شمسی مطابق با ۱۲ آگوست ۲۰۰۸ میلادی در ژنو، به شرح زیر تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده می‌شود:

۱- هشتمین پروتکل الحاقی به اساسنامه اتحادیه پستی جهانی مشتمل بر (۱۰) ماده؛

۲- اولین پروتکل الحاقی به آیین‌نامه عمومی اتحادیه پستی جهانی مشتمل بر (۲۶) ماده؛

۳- کنوانسیون پستی جهانی مشتمل بر (۳۷) ماده؛

۴- پروتکل نهائی کنوانسیون پستی جهانی مشتمل بر (۱۵) ماده؛

۵- موافقتنامه سرویسهای پرداخت پستی مشتمل بر (۲۸) ماده؛

۶- اساسنامه اتحادیه پستی جهانی مشتمل بر (۳۳) ماده؛

۷- آیین‌نامه عمومی اتحادیه پستی جهانی مشتمل بر (۳۵) ماده؛

تبصره ۱- از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، قانون تصویب احکام و مصوبات بیست و سومین کنگره اتحادیه جهانی پست منعقد شده در بخارست سال ۲۰۰۴ میلادی- مصوب ۱۳۸۷/۵/۶- ملغی می‌گردد.

تبصره ۲- در مورد ارجاع به داوری موضوع ماده (۸) هشتمین پروتکل الحاقی به اساسنامه اتحادیه پستی جهانی، ماده (۲۳) اولین پروتکل الحاقی به آیین‌نامه عمومی اتحادیه پستی جهانی، ماده (۳۲) اساسنامه اتحادیه پستی جهانی و ماده (۱۳۲) آیین‌نامه عمومی آن، رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

رئیس‌جمهور

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

وزیر امور خارجه

هشتمین پروتکل الحاقی به اساسنامه اتحادیه پستی جهانی

نمایندگان تام‌الاختیار دولتهای کشورهای عضو اتحادیه پستی جهانی با توجه به بند (۲) ماده (۳۰) اساسنامه اتحادیه پستی جهانی مصوب دهم جولای ۱۹۶۴ میلادی (۱۹ تیر ۱۳۴۳ هجری شمسی) در وین، اصلاحات زیر را منوط به تنفیذ، تصویب کردند.

ماده اول

(ماده ۱ مکرر اصلاح شده)

تعاریف

- ۱- در احکام اتحادیه پستی جهانی، عبارات زیر به این شرح تعریف می‌شوند:
 - ۱-۱ سرویس پستی: تمامی سرویسهای پستی که گستره ارائه آنها توسط نهادهای اتحادیه تعیین می‌شوند.
 - تعهدات اصلی سرویسهای پستی: تأمین اهداف خاص اجتماعی و اقتصادی کشورهای عضو از طریق تضمین جمع‌آوری، تجزیه، ارسال و توزیع مرسولات پستی.
 - ۱-۲ کشور عضو: کشوری که واجد شرایط مندرج در ماده (۲) اساسنامه است.

۳-۱ قلمرو پستی واحد: تعهد طرفهای متعاقد احکام اتحادیه به تأمین مبادله متقابل پست نامه‌ها، شامل آزادی عبور (ترانزیت) و رفتار یکسان و بدون تبعیض با مرسولات پستی عبور (ترانزیت) سایر کشورها همانند مرسولات پستی خود.

۴-۱ آزادی عبور (ترانزیت): تعهد یک کشور عضو واسطه برای تضمین حمل مرسولات پستی عبور (ترانزیت) تحویلی به آن برای عبور (ترانزیت) به کشور عضو دیگر و رفتار مشابه با این مرسولات همانند مرسولات داخله خود.

۵-۱ پست‌نامه: اقلام مشروح در کنوانسیون.

۶-۱ سرویس پستی بین‌الملل: عملیات یا سرویسهای پستی که قوانین اتحادیه حاکم بر آنها هستند؛ مجموعه این عملیات یا سرویسها.

۷-۱ مجری منتخب: نهاد دولتی یا غیردولتی که توسط کشور عضو برای انجام خدمات پستی و تکالیف ناشی از احکام اتحادیه در قلمرو خود انتخاب شده است.

۸-۱ حق‌الشرط: تبصره عدم تعهد که از طریق آن، کشور عضوی، عدم شمول یا تعدیل اثر حقوقی یک بند از احکام اتحادیه، به غیر از اساسنامه و آیین‌نامه عمومی، در مورد خود را بیان می‌دارد. حق‌الشرطها نباید با ماهیت و هدف اتحادیه که در دیباچه ماده (۱) اساسنامه تعریف شده، منافات داشته باشند. حق‌الشرط باید توجیه مناسب داشته و توسط اکثریت لازم برای تصویب قانون مربوط، تأیید شده و در پروتکل نهائی گنجانده شود.

ماده دوم

(ماده ۴ اصلاح‌شده)

روابط خاص

کشورهای عضوی که مجریان منتخب آنها، به قلمروهایی خارج از اتحادیه خدمتی ارائه می‌دهند، موظفند به‌عنوان واسطه برای سایر کشورهای عضو عمل کنند. مقررات کنوانسیون و آیین‌نامه‌های آن در مورد این روابط خاص قابل اعمال هستند.

ماده سوم

(ماده ۸ اصلاح‌شده)

اتحادیه‌های محدود. موافقتنامه‌های خاص

۱- کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها، اگر قوانین کشورهای عضو آنها اجازه دهد، می‌توانند اتحادیه‌های محدود تأسیس و موافقتنامه‌های خاص در ارتباط با سرویس پستی بین‌الملل منعقدکنند، مشروط بر آن که این موافقتنامه‌ها هیچ‌گاه مقرراتی را تعیین نکنند که نسبت به احکام اتحادیه که به امضاء آنها رسیده است، منفعت کمتری برای عموم داشته باشند.

۲- اتحادیه‌های محدود می‌توانند ناظرینی به کنگره‌ها، همایشها و نشستهای اتحادیه، شورای راهبری و شورای عملیات پستی اعزام کنند.

۳- اتحادیه می‌تواند ناظرینی به کنگره‌ها، همایشها و نشستهای اتحادیه‌های محدود اعزام کند.

ماده چهارم

(ماده ۱۱ اصلاح‌شده)

رویه‌های الحاق یا پذیرفته شدن در اتحادیه

۱- هر عضو سازمان ملل می‌تواند به اتحادیه ملحق شود.

۲- همه کشورهای مستقل غیر عضو سازمان ملل می‌توانند درخواست پذیرفته شدن به‌عنوان کشور عضو اتحادیه را مطرح کنند.

۳- الحاق یا درخواست پذیرفته شدن در اتحادیه باید شامل اعلام رسمی الحاق به اساسنامه و احکام الزام آور اتحادیه باشد. این درخواست توسط دولت کشور متبوع به مدیرکل دفتر بین الملل تسلیم می شود و متعاقباً مدیرکل دفتر بین الملل، الحاق را اعلام کرده یا با کشورهای عضو در مورد درخواست پذیرفته شدن مشورت می کند.

۴- کشورهای غیر عضو سازمان ملل در صورتی به عنوان کشور عضو پذیرفته می شوند که درخواستشان به تأیید حداقل دو سوم کشورهای عضو اتحادیه برسد. کشورهای عضو که ظرف چهار ماه از تاریخ رایزنی اعلام نظر نکنند، ممتنع محسوب می شوند.

۵- الحاق یا پذیرفته شدن به عنوان عضو، توسط مدیرکل دفتر بین الملل به دولتهای کشورهای عضو ابلاغ و شروع عضویت از تاریخ ابلاغ مزبور خواهد بود.

ماده پنجم

(ماده ۲۲ اصلاح شده)

احکام اتحادیه

۱- اساسنامه قانون پایه اتحادیه و حاوی قواعد بنیادین آن است و مشمول حق الشرط نمی شود.
۲- آیین نامه عمومی شامل مقرراتی است که اعمال اساسنامه و کارکرد اتحادیه را تضمین می کند. رعایت آنها برای کلیه کشورهای عضو الزامی است و مشمول حق الشرط نمی شود.

۳- کنوانسیون پستی جهانی، آیین نامه پست نامه ها و آیین نامه بسته های (امانات) پستی دربرگیرنده قواعد حاکم بر سرویس پست بین الملل و مقررات مربوط به سرویسهای پست نامه ها و بسته های (امانات) پستی هستند. رعایت احکام مذکور برای همه کشورهای عضو الزامی است. کشورهای عضو تضمین می کنند مجریان منتخب آنها، تکالیف ناشی از کنوانسیون و آیین نامه ها را برآورده می سازند.

۴- موافقتنامه های اتحادیه و آیین نامه های آنها حاکم بر خدماتی (به جز پست نامه ها و بسته های پستی) میان کشورهای عضو امضاء کننده آنهاست. رعایت آنها فقط برای کشورهای عضو امضاء کننده الزامی است. کشورهای امضاء کننده تضمین می کنند که مجریان منتخب آنها، تکالیف ناشی از این موافقتنامه ها و آیین نامه های آنها را برآورده می سازند.

۵- آیین نامه ها حاوی قواعد پیاده سازی کنوانسیون و موافقتنامه ها هستند و توسط شورای عملیات پستی با لحاظ تصمیمات کنگره تدوین می شوند.

۶- پروتکل های نهائی منضم به احکام اتحادیه، مذکور در بندهای (۳)، (۴) و (۵) حاوی حق الشرط های احکام هستند.

ماده ششم

(ماده ۲۵ اصلاح شده)

امضاء، تصدیق، تنفیذ و سایر شکل های تصویب احکام اتحادیه

- ۱- احکام مصوب کنگره، توسط نمایندگان تام الاختیار کشورهای عضو امضاء می شوند.
- ۲- آیین نامه ها توسط رئیس و دبیرکل شورای عملیات پستی تصدیق می شوند.
- ۳- اساسنامه در کوتاهترین زمان ممکن توسط کشورهای امضاء کننده تنفیذ می شود.
- ۴- به جز اساسنامه، تصویب احکام اتحادیه تابع قانون اساسی هر کشور امضاء کننده است.
- ۵- عدم تنفیذ اساسنامه یا عدم تصویب سایر احکام امضاء شده توسط یک کشور عضو، از اعتبار آنها نزد دیگر کشورهای عضو که آنها تنفیذ یا تصویب کرده اند، نمی کاهد.

ماده هفتم
(ماده ۲۹ اصلاح شده)

ارائه پیشنهادها

۱- هر کشور عضو حق دارد پیشنهادهای مرتبط با احکامی که آنها را امضاء کرده است، به کنگره یا در فاصله بین کنگره‌ها ارائه کند.

۲- پیشنهادهای مربوط به اساسنامه و آیین‌نامه عمومی باید فقط به کنگره‌ها تسلیم شوند.

۳- پیشنهادهای مربوط به آیین‌نامه‌ها به‌طور مستقیم به شورای عملیات پستی تسلیم می‌شوند اما ابتداء باید توسط دفتر بین‌الملل برای کشورهای عضو و همه مجریان منتخب ارسال شوند.

ماده هشتم
(ماده ۳۲ اصلاح شده)

داوری

در صورت بروز اختلاف بین دو یا چند کشور عضو در مورد تفسیر احکام اتحادیه یا مسؤلیت کشورهای عضو در قبال کاربرد آن احکام، موضوع مورد دعوی از طریق داوری حل می‌شود.

ماده نهم

پیوستن به پروتکل الحاقی و سایر احکام اتحادیه

۱- کشورهای عضوی که این پروتکل را امضاء نکرده‌اند، می‌توانند در هر زمان به آن ملحق شوند.

۲- کشورهای عضو متعاهد به احکام تجدید شده اتحادیه که آنها را امضاء نکرده‌اند، باید در اسرع وقت به آنها ملحق شوند.

۳- اسناد الحاقی مربوط به موارد مندرج در بندهای (۱) و (۲) باید به مدیرکل دفتر بین‌الملل ارسال شود و نامبرده مراتب را به اطلاع دولتهای کشورهای عضو می‌رساند.

ماده دهم

تاریخ اجراء و مدت اعتبار پروتکل الحاقی به اساسنامه اتحادیه پستی جهانی

این پروتکل الحاقی از تاریخ اول ژانویه ۲۰۱۰ میلادی (۱۱ دی ماه ۱۳۸۸ هجری شمسی) به اجراء درآمده و مدت اعتبار آن نامحدود است.

در تأیید موارد فوق، نمایندگان تام‌الاختیار دولتهای کشورهای عضو اتحادیه، این پروتکل الحاقی که از لحاظ تاریخ اجراء و مدت اعتبار، مانند خود اساسنامه است را در یک نسخه اصلی امضاء کردند که به مدیرکل دفتر بین‌الملل سپرده شده و تصویر آن توسط دفتر بین‌الملل اتحادیه پستی جهانی به هر یک از طرفهای متعاهد ارسال می‌شود.

منعقد در ۱۲ آگوست ۲۰۰۸ (۲۲ مرداد ۱۳۸۷)، ژنو

اولین پروتکل الحاقی به آیین‌نامه عمومی اتحادیه پستی جهانی

نمایندگان تام‌الاختیار دولت‌های کشورهای عضو اتحادیه پستی جهانی، حاضر در کنگره ژنو، با توجه به بند (۲) ماده (۲۲) اساسنامه اتحادیه پستی جهانی مصوب دهم جولای ۱۹۶۴ میلادی (۱۹ تیر ۱۳۴۳ هجری شمسی) در وین، به اتفاق آراء و به استناد بند (۴) ماده (۲۵) اساسنامه، اصلاحات زیر در آیین‌نامه عمومی را تصویب کردند.

ماده اول
(ماده ۱۰۱ مکرر)

وظایف کنگره

۱- کنگره بر اساس پیشنهادهای کشورهای عضو، شورای راهبری و شورای عملیات پستی، دارای وظایف زیر است:

۱-۱ تعیین خط‌مشی‌های کلی نیل به ماهیت و هدف اتحادیه که در دیباچه و ماده (۱) اساسنامه آمده است؛

۱-۲ بررسی و در صورت اقتضاء، تصویب پیشنهادهای اصلاح اساسنامه، آیین‌نامه عمومی، کنوانسیون و موافقتنامه‌ها که توسط کشورهای عضو، شورای راهبری و شورای عملیات پستی طبق ماده (۲۹) اساسنامه و ماده (۱۲۲) آیین‌نامه عمومی ارائه شده‌اند؛

۱-۳ تعیین تاریخ اجرای احکام اتحادیه؛

۱-۴ تصویب آیین‌نامه داخلی کنگره و اصلاحات آن؛

۱-۵ بررسی گزارش جامع فعالیت شورای راهبری، شورای عملیات پستی و کمیته مشورتی از زمان کنگره قبلی تا کنگره جدید که از سوی نهادهای مربوط طبق مواد (۱۰۳)، (۱۰۵) و (۱۰۷) آیین‌نامه عمومی ارائه شده‌اند؛

۱-۶ تصویب استراتژی اتحادیه؛

۱-۷ تثبیت سقف مخارج اتحادیه طبق ماده (۱۲۱) اساسنامه؛

۱-۸ انتخاب کشورهای عضو شورای راهبری و شورای عملیات پستی؛

۱-۹ انتخاب مدیرکل و معاون مدیرکل؛

۱-۱۰ تثبیت سقف هزینه‌های تهیه اسناد به زبانهای آلمانی، چینی، پرتغالی و روسی که بر عهده اتحادیه است.

۲- کنگره به‌عنوان نهاد عالی اتحادیه، به سایر مسائل مشابه فوق‌الذکر سرویسهای پستی رسیدگی می‌کند.

ماده دوم

(ماده ۱۰۲ اصلاح شده)

ترکیب، کارکرد و جلسات شورای راهبری

۱- شورای راهبری متشکل از چهار و یک کشور عضو است که در فاصله بین دو کنگره متوالی انجام وظیفه می‌کنند.

۲- ریاست شورای راهبری قاعدتاً به کشور عضو میزبان کنگره واگذار می‌شود. اگر این کشور عضو از حق خود صرف‌نظر کند، فقط به یک عضو رسمی و صاحب رأی تبدیل شده و در نتیجه، گروه جغرافیایی که کشور مذکور به آن تعلق دارد، یک کرسی اضافی در اختیار خواهد داشت که محدودیت‌های مندرج در بند (۳) در مورد آن اعمال نمی‌شود. در این حالت، شورای راهبری یکی از کشورهای عضو واقع در منطقه جغرافیایی کشور عضو میزبان کنگره را به ریاست انتخاب می‌کند.

۳- چهار عضو دیگر شورای راهبری بر اساس یک تقسیم‌بندی عادلانه جغرافیایی و توسط کنگره انتخاب می‌شوند. در هر کنگره باید حداقل نصف اعضاء جایگزین شوند و هیچ کشور عضوی نمی‌تواند در سه کنگره متوالی انتخاب شود.

۴- هر عضو شورای راهبری نماینده ذی‌صلاح خود در امور پستی را تعیین می‌کند.

۵- به اعضاء شورای راهبری بابت عضویت در این شورا، حقوقی پرداخت نمی‌شود و هزینه‌های عملیاتی این شورا بر عهده اتحادیه است.

۶- شورای راهبری عهده‌دار وظایف زیر است:

۶-۱ نظارت بر فعالیتهای اتحادیه بین دو کنگره برای حصول اطمینان از مطابقت با تصمیمات کنگره، بررسی مسائل مرتبط با خط‌مشی‌های دولتی در زمینه موضوعات پستی و پیشرفتهای سیاستگذاری بین‌المللی نظیر موضوعات مربوط به تجارت در خدمات و رقابت؛

۶-۲ بررسی و تصویب هرگونه اقدام لازم برای حفظ و ارتقاء کیفیت و نوین‌سازی سرویس پستی بین‌الملل، در چهارچوب اختیارات خود؛

۶-۳ ترغیب، هماهنگی و نظارت بر همه نوع کمکهای فنی پستی در چهارچوب همکاری فنی بین‌المللی؛

۶-۴ بررسی و تصویب برنامه و بودجه دوسالانه و حسابهای اتحادیه؛

۶-۵ در صورت لزوم، صدور مجوز افزایش سقف مخارج، طبق بندهای (۳) تا (۵) ماده (۱۲۸)؛

۶-۶ تدوین آیین‌نامه مالی اتحادیه؛

۶-۷ تدوین قواعد حاکم بر صندوق ذخیره؛

۶-۸ تدوین قواعد حاکم بر صندوق ویژه؛

۶-۹ تدوین قواعد حاکم بر صندوق فعالیتهای ویژه؛

۶-۱۰ تدوین قواعد حاکم بر صندوق داوطلبانه؛

۶-۱۱ نظارت بر فعالیت دفتر بین‌الملل؛

۶-۱۲ در صورت درخواست، صدور مجوز انتخاب رده قدرالسهم پایین‌تر، طبق شرایط مندرج در بند (۶) ماده (۱۳۰)؛

۶-۱۳ صدور مجوز تغییر گروه جغرافیایی، به درخواست کشور عضو، با در نظر گرفتن

دیدگاههای کشورهای عضو گروههای جغرافیایی ذی‌ربط؛

۶-۱۴ تدوین آیین‌نامه کارکنان و شرایط خدمت کارکنان منتخب؛

۶-۱۵ ایجاد یا حذف پستهای سازمانی دفتر بین‌الملل با در نظر گرفتن محدودیتهای ناشی از

سقف تثبیت شده مخارج؛

۶-۱۶ تدوین آیین‌نامه صندوق اجتماعی؛

۶-۱۷ تصویب گزارش دوسالانه درباره عملکرد اتحادیه و نیز گزارشهای دوسالانه عملکرد

مالی اتحادیه، تهیه شده توسط دفتر بین‌الملل و در صورت لزوم، ارائه یادداشتهایی درباره آنها؛

۶-۱۸ تصمیم‌گیری در مورد برقراری تماس با کشورهای عضو در مورد انجام وظایف محوله؛

۶-۱۹ پس از مشورت با شورای عملیات پستی، تصمیم‌گیری در مورد برقراری تماس با

سازمانهای ناظر غیر رسمی، بررسی و تصویب گزارشهای دفتر بین‌الملل در مورد روابط اتحادیه پستی

جهانی با سایر نهادهای بین‌المللی و تصمیم‌گیری مقتضی در خصوص برقراری این روابط و اقدامات

مربوط؛ پس از مشورت با شورای عملیات پستی و دبیرکل، تعیین سازمانهای بین‌المللی، انجمنها،

شرکتها و افراد واجد شرایطی که قرار است حسب تمایل اتحادیه یا کار کنگره، از آنها برای حضور در

نشستهای ویژه کنگره و کمیته‌های آن دعوت شود و دستور به مدیرکل دفتر بین‌الملل برای صدور

دعوتنامه‌های لازم.

۶-۲۰ در صورت لزوم، تدوین اصولی برای شورای عملیات پستی به منظور در نظر گرفتن آن

اصول برای بررسی مسائل دارای پیامدهای مالی عمده (نرخ‌ها، حقوق ترمینال، هزینه‌های عبور

(ترانزیت)، نرخهای پایه حمل هوایی و پست‌کردن مرسولات پست‌نامه در خارج از کشور)، پیگیری

دقیق این مسائل و بازنگری و تصویب پیشنهادهای شورای عملیات پستی مرتبط با این مسائل به منظور انطباق با اصول یاد شده؛

۶-۲۱ بررسی مسائل اداری، قانونی و حقوقی مرتبط با اتحادیه یا سرویس پستی بین الملل، بنا به درخواست کنگره، شورای عملیات پستی یا کشورهای عضو؛ تصمیم گیری در مورد انجام مطالعات درخواستی توسط کشورهای عضو در زمینه های یاد شده در فاصله بین دو کنگره به عهده شورای راهبری است؛

۶-۲۲ تنظیم پیشنهادهایی برای ارائه به کنگره یا کشورهای عضو جهت تصویب، طبق ماده (۱۲۵)؛

۶-۲۳ در صورت لزوم و در چهارچوب صلاحیتهای خود، تصویب توصیه های شورای عملیات پستی برای اتخاذ مقررات یا رویه ای جدید تا زمانی که کنگره در مورد آن تصمیم بگیرد؛

۶-۲۴ بررسی گزارش سالانه تهیه شده توسط شورای عملیات پستی و پیشنهادهای ارائه شده توسط آن شورا؛

۶-۲۵ ارائه موضوعات مطالعاتی به شورای عملیات پستی برای بررسی، طبق بندهای (۹) تا (۱۶) ماده (۱۰۴)؛

۶-۲۶ تعیین کشور عضو میزبان کنگره، در حالت مندرج در بند (۴) ماده (۱۰۴)؛

۶-۲۷ تعیین به موقع تعداد کمیته های لازم برای انجام امور کنگره و مشخص کردن وظایف آنها پس از مشورت با شورای عملیات پستی؛

۶-۲۸ پس از مشورت با شورای عملیات پستی و منوط به تصویب کنگره، انتخاب کشورهای عضو برای؛

- به عهده گرفتن سمتهای معاونت کنگره و رئیس و معاون کمیته ها با در نظر گرفتن حداکثر توزیع متناسب جغرافیایی کشورهای عضو؛ و

- عضویت در کمیته های محدود کنگره؛

۶-۲۹ بازبینی و تصویب پیش نویس راهبرد اتحادیه با مشورت شورای عملیات پستی برای ارائه به کنگره؛

۶-۳۰ تصویب گزارش چهارسالانه در مورد عملکرد کشورهای عضو در زمینه اجرای راهبرد اتحادیه مصوب کنگره قبلی برای ارائه به کنگره بعدی که توسط دفتر بین الملل و با مشورت شورای عملیات پستی تهیه شده است؛

۶-۳۱ ایجاد چهارچوب سازمانی کمیته مشورتی و تأیید سازمان کمیته مشورتی طبق ماده (۱۰۶)؛

۶-۳۲ تعیین معیارهای عضویت در کمیته مشورتی و قبول یا رد درخواستهای عضویت مطابق با معیارهای مذکور، با حصول اطمینان از این که رسیدگی به درخواستها طی فرآیندی سریع بین دو نشست شورای راهبری صورت می پذیرد؛

۶-۳۳ تعیین آن دسته از اعضاء شورای راهبری که به عنوان عضو کمیته مشورتی خدمت خواهند کرد؛

۶-۳۴ دریافت و بحث درباره گزارشها و توصیه های کمیته مشورتی و ملاحظه توصیه های کمیته مشورتی برای ارائه به کنگره.

۷- شورای راهبری در اولین نشست خود که توسط رئیس کنگره برگزار می شود، از میان اعضاء خود چهار معاون انتخاب و آیین نامه داخلی خود را تدوین می کند.

۸- شورای راهبری با فراخوان رئیس خود اصولاً یکبار در سال در مقر اتحادیه تشکیل جلسه می دهد.

۹- رئیس، معاونان رئیس و رؤسای کمیته های شورای راهبری، کمیته مدیریت را تشکیل می دهند. این کمیته آماده سازی و هدایت کار جلسات شورای راهبری را بر عهده دارد. همچنین به

نیابت از شورای راهبری، گزارش دوسالانه تهیه شده توسط دفتر بین الملل درباره فعالیت اتحادیه را تصویب می کند و سایر وظایف محوله بنا به تصمیم شورای راهبری یا مواردی که در فرآیند برنامه ریزی راهبردی ضرورت می یابد را به عهده می گیرد.

۱۰- هزینه سفر نمایندگان هر یک از اعضاء شورای راهبری که در جلسات این شورا شرکت می کنند، به عهده کشور عضو متبوع آنها است. اما نمایندگان کشورهای عضوی که طبق فهرست تهیه شده توسط سازمان ملل در رده کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه یافته طبقه بندی شده اند و در جلسات این شورا، به جز جلساتی که هنگام برگزاری کنگره تشکیل می شوند، شرکت می کنند، حق دریافت مبلغ یک بلیط درجه دو رفت و برگشت هواپیما یا یک بلیط درجه یک رفت و برگشت قطار یا مبلغ سفر با هر وسیله دیگر، به شرطی که مبلغ آن از بهای یک بلیط درجه دو رفت و برگشت هواپیما بیشتر نشود را دارند. همین اعتبار به هر یک از اعضاء کمیته ها، کارگروه ها و امثالهم که خارج از کنگره و جلسات شورای راهبری تشکیل می شوند، در نظر گرفته می شود.

۱۱- اگر در دستور کار، موضوعاتی مربوط به شورای عملیات پستی وجود داشته باشد، رئیس شورای عملیات پستی در جلسات شورای راهبری شرکت می کند.

۱۲- اگر در دستور کار شورای راهبری، موضوعاتی مربوط به کمیته مشورتی وجود داشته باشد، رئیس این کمیته در جلسات شورای راهبری شرکت می کند.

۱۳- شورای عملیات پستی می تواند به منظور حصول اطمینان از ارتباط کاری مؤثر با شورای راهبری، نمایندگانی را برای شرکت در جلسات شورای راهبری به عنوان ناظر تعیین کند.

۱۴- از کشور عضوی که شورای راهبری در آن تشکیل جلسه می دهد، در صورتی که عضو نباشد، برای شرکت در جلسات به عنوان ناظر دعوت می شود.

۱۵- شورای راهبری در صورت تمایل می تواند در جلسات خود، از هر سازمان بین المللی، نمایندگان انجمنها یا مؤسسات یا هر شخص ذی صلاح مرتبط با فعالیت جلسات خود، بدون داشتن حق رأی، دعوت کند. شورای راهبری می تواند با همین شرایط، از یک یا چند کشور عضو ذی ربط با موضوعات مطروحه در دستور کار نیز دعوت کند.

۱۶- ناظران زیر، در صورت درخواست، می توانند در جلسات عمومی و نشست های کمیته های شورای راهبری، بدون حق رأی، شرکت کنند:

۱۶-۱ اعضاء شورای عملیات پستی؛

۱۶-۲ اعضاء کمیته مشورتی؛

۱۶-۳ سازمانهای بین الدولی ذی نفع در کار شورای راهبری؛

۱۶-۴ سایر کشورهای عضو اتحادیه.

۱۷- شورای راهبری می تواند به دلایل تدارکاتی، تعداد شرکت کنندگان هر ناظر و همچنین حق نطق آنها در مذاکرات را محدود کند.

۱۸- اعضاء شورای راهبری، حضور فعال در کار شورا دارند. در صورت تمایل ناظران و منوط به حصول اطمینان از رعایت کارایی و اثربخشی کار آنها، مجاز به همکاری در مطالعات هستند. همچنین می توان از این کشورها در صورتی که تجربه یا تخصص آنها در زمینه مورد بحث محرز شده باشد، برای ریاست کارگروه ها و تیم پروژه ها دعوت کرد. همکاری ناظران، هیچ هزینه اضافی برای اتحادیه در بر نخواهد داشت.

۱۹- در شرایط استثنائی، ممکن است ناظران از شرکت در یک جلسه یا بخشی از آن منع شده یا در صورتی که محرمانه بودن موضوع جلسه یا اسناد مربوط اقتضاء کند، حق دریافت مدارک توسط آنها می تواند محدود شود. این محدودیت ممکن است به صورت موردی توسط نهاد ذی ربط یا رئیس

آن اتخاذ شود. در صورت ارتباط موضوع با شورای عملیات پستی، موضوعات موردی علاوه بر شورای راهبری، به شورای عملیات پستی نیز گزارش می‌شود. در صورت نیاز، شورای راهبری می‌تواند عندالاقضاء، محدودیتها را با مشورت شورای عملیات پستی مورد بازبینی قرار دهد.

ماده سوم

(ماده ۱۰۳ اصلاح شده)

اطلاع‌رسانی فعالیت‌های شورای راهبری

۱- شورای راهبری پس از هر جلسه، کشورهای عضو، مجریان منتخب آنها، اتحادیه‌های محدود و اعضاء کمیته مشورتی را از فعالیتهای خود با ارسال خلاصه‌ای از گزارش جلسات، قطعنامه‌ها و تصمیمات خود مطلع می‌سازد.

۲- شورای راهبری حداقل دو ماه قبل از افتتاح کنگره، گزارش جامعی از فعالیتهای خود برای کنگره تهیه کرده و آن را برای کشورهای عضو، مجریان منتخب آنها و اعضاء کمیته مشورتی ارسال می‌کند.

ماده چهارم

(ماده ۱۰۴ اصلاح شده)

ترکیب، کارکرد و جلسات شورای عملیات پستی

۱- شورای عملیات پستی چهل عضو دارد که در فاصله بین دو کنگره انجام وظیفه می‌کنند.

۲- اعضاء شورای عملیات پستی توسط کنگره و بر اساس یک تقسیم‌بندی جغرافیایی خاص انتخاب می‌شوند. برای کشورهای عضو در حال توسعه، بیست و چهار کرسی و برای کشورهای عضو توسعه یافته، شانزده کرسی در نظر گرفته می‌شود. حداقل یک‌سوم از اعضاء در هر کنگره جایگزین می‌شوند.

۳- هر یک از اعضاء شورای عملیات پستی، نماینده خود که مسئولیت ارائه سرویسهای مندرج در احکام اتحادیه را دارد، تعیین می‌کند.

۴- به اعضاء شورای عملیات پستی بابت عضویت در این شورا، حقوقی پرداخت نمی‌شود و هزینه‌های عملیاتی این شورا به عهده اتحادیه است. هزینه‌های مسافرت و اقامت نمایندگان کشورهای عضو شرکت کننده در شورای عملیات پستی به عهده کشورهای عضو متبوع آنها است. اما نمایندگان کشورهای عضو که بر اساس فهرست تدوین شده توسط سازمان ملل، محروم تلقی شده‌اند و در جلسات این شورا، به جز جلساتی که هنگام برگزاری کنگره تشکیل می‌شوند، شرکت می‌کنند، حق دریافت مبلغ یک بلیط درجه دو رفت و برگشت هواپیما یا یک بلیط درجه یک رفت و برگشت قطار یا مبلغ سفر با هر وسیله دیگر، به شرطی که مبلغ آن از بهای یک بلیط درجه دو رفت و برگشت هواپیما بیشتر نشود را دارند.

۵- شورای راهبری در اولین نشست خود که توسط رئیس کنگره برگزار می‌شود، از میان اعضاء خود، یک رئیس، یک معاون و رؤسای کمیته‌ها را انتخاب می‌کند.

۶- شورای عملیات پستی، آیین‌نامه داخلی خود را تدوین می‌کند.

۷- شورای عملیات پستی اصولاً هر سال در مقر اتحادیه تشکیل جلسه می‌دهد.

۸- رئیس، معاون رئیس و رؤسای کمیته‌های شورای عملیات پستی، کمیته مدیریت را تشکیل می‌دهند. این کمیته آماده‌سازی و هدایت کار جلسات شورای عملیات پستی را به عهده داشته و کلیه وظایف محوله بنا به تصمیم شورای عملیات پستی یا مواردی که در فرآیند برنامه‌ریزی راهبردی ضرورت می‌یابد را به عهده می‌گیرد.

۹- وظایف شورای عملیات پستی عبارتند از:

۹-۱ بررسی مهمترین مسائل عملیاتی، تجاری، فنی و اقتصادی و موضوعات همکاری فنی مورد نظر کلیه کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها از جمله مسائل با تبعات مالی عمده (هزینه‌ها، حقوق ترمینال، هزینه‌های عبور (ترانزیت)، نرخهای حمل مرسولات هوایی، نرخهای بسته‌های پستی و پست کردن پست‌نامه‌ها در خارج از کشور) و تهیه اطلاعات و ارائه نظرات و توصیه‌ها برای اقدام در مورد آنها؛

۹-۲ بازنگری آیین‌نامه‌های اتحادیه ظرف شش ماه پس از پایان کنگره، مگر این‌که کنگره تصمیم دیگری بگیرد. در صورت نیاز فوری، شورای عملیات پستی می‌تواند آیین‌نامه‌های یاد شده را در جلسات دیگر اصلاح کند. در هر دو حالت، شورای عملیات پستی در سیاستگذاری و اصول اساسی، تابع خط‌مشی‌ها و اصول بنیادین شورای راهبری است؛

۹-۳ هماهنگ‌سازی اقدامات عملی برای توسعه و بهبود سرویس پستی بین‌الملل؛

۹-۴ انجام هر اقدام لازم برای حفظ و ارتقاء کیفیت و نوین‌سازی سرویس پست بین‌الملل، منوط به تصویب شورای راهبری در چهارچوب صلاحیت آن؛

۹-۵ تدوین پیشنهادهایی که طبق ماده (۱۲۵) برای تصویب به کنگره یا کشورهای عضو ارائه می‌شوند. در مورد پیشنهادهایی که در چهارچوب صلاحیت شورای راهبری قرار می‌گیرند، تصویب این شورا نیز ضروری است؛

۹-۶ در صورت درخواست یک کشور عضو، بررسی هر پیشنهادی که طبق ماده (۱۲۴) توسط آن کشور عضو به دفتر بین‌الملل ارسال شده است، اظهار نظر درباره آن و دستور به دفتر بین‌الملل برای ضمیمه کردن این نظرات به پیشنهاد مربوط قبل از ارسال آن برای تصویب کشورهای عضو؛

۹-۷ در صورت لزوم و در موارد مقتضی و پس از تصویب شورای راهبری و مشورت با کلیه کشورهای عضو، توصیه اتخاذ قوانین یا رویه‌ای جدید تا زمانی که کنگره درباره آن تصمیم بگیرد؛

۹-۸ تهیه و انتشار استانداردهای فنی، عملیاتی و سایر فرآیندها در حیطه صلاحیت خود در صورتی که وحدت رویه ضروری باشد، در قالب توصیه به کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها. این شورا در صورت لزوم، اصلاحیه استانداردهایی را که قبلاً تعیین نموده است به روش مشابه منتشر می‌کند؛

۹-۹ ارائه اطلاعات به شورای راهبری برای تدوین پیش‌نویس راهبرد اتحادیه برای ارائه به کنگره؛

۹-۱۰ تصویب آن بخشهایی از گزارش دوسالانه فعالیت اتحادیه که توسط دفتر بین‌الملل در خصوص مسؤلیت‌ها و وظایف شورای عملیات پستی تهیه شده است؛

۹-۱۱ تصمیم‌گیری درباره ارتباط با کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها به‌منظور انجام وظایف خود؛

۹-۱۲ بررسی مشکلات آموزشی و حرفه‌ای مبتلابه کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها و نیز کشورهای جدید و درحال توسعه؛

۹-۱۳ انجام اقدامات لازم برای مطالعه و اشاعه تجارب و پیشرفتهایی در زمینه‌های فنی، عملیاتی، اقتصادی و آموزشی حرفه‌ای مورد علاقه شبکه‌های پستی برخی کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها؛

۹-۱۴ بررسی وضعیت فعلی و نیازهای سرویسهای پستی در کشورهای جدید و درحال توسعه و ارائه توصیه‌های مناسب در مورد روشها و ابزار بهبود سرویسهای پستی در آن کشورها؛

۹-۱۵ انجام اقدامات لازم با مشورت شورای راهبری در فضای همکاری فنی با کلیه کشورهای عضو اتحادیه و مجریان منتخب آنها و به‌ویژه با کشورهای جدید و درحال توسعه و مجریان منتخب آنها؛

۹-۱۶ بررسی سایر موضوعات ارائه شده به آن از طرف یک عضو شورای عملیات پستی، از طرف شورای راهبری یا از طرف کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها؛

۹-۱۷ دریافت و بحث درباره گزارش‌ها و توصیه‌های کمیته مشورتی و بررسی و اظهار نظر در مورد توصیه‌های کمیته مشورتی پیرامون موضوعات مرتبط با شورای عملیات پستی برای ارائه به کنگره؛
۹-۱۸ تعیین آن دسته از اعضائی که به‌عنوان عضو کمیته مشورتی خدمت می‌کنند.

۱۰- شورای عملیات پستی در اولین نشست خود پس از کنگره، بر اساس راهبرد اتحادیه مصوب کنگره و به‌ویژه بخش مربوط به راهبردهای نهادهای دائمی اتحادیه، یک پیش‌نویس برنامه کار اولیه را که حاوی تدابیری برای پیاده‌سازی راهبردهاست، تهیه می‌کند. این برنامه پایه که شامل تعداد محدودی پروژه در مورد موضوعات مورد علاقه مشترک است، هر ساله با توجه به واقعیتها و اولویتهای جدید، بازنگری می‌شود.

۱۱- به‌منظور حصول اطمینان از ارتباط کاری مؤثر بین این دو نهاد، شورای راهبری می‌تواند نمایندگانی را به‌عنوان ناظر برای حضور در جلسات شورای عملیات پستی تعیین کند.

۱۲- ناظران زیر در صورت درخواست، می‌توانند بدون حق رأی در جلسات عمومی و جلسات کمیته‌های شورای عملیات پستی شرکت کنند:

۱-۱۲ اعضاء شورای راهبری؛

۲-۱۲ اعضاء کمیته مشورتی؛

۳-۱۲ سازمانهای بین‌الدولی مرتبط با فعالیت شورای عملیات پستی؛

۴-۱۲ سایر کشورهای عضو اتحادیه.

۱۳- شورای عملیات پستی می‌تواند به دلایل تدارکاتی، تعداد شرکت کنندگان ناظر و حق نطق آنها در مذاکرات را محدود کند.

۱۴- اعضاء شورای عملیات پستی، حضور فعال در کار شورا دارند. در صورت تمایل ناظران و منوط به حصول اطمینان از رعایت کارایی و اثربخشی کار آنها، مجاز به همکاری در مطالعات هستند. همچنین می‌توان از این کشورها در صورتی که تجربه یا تخصص آنها در زمینه مورد بحث محرز شده باشد، برای ریاست کارگروهها و تیم‌پروژه‌ها دعوت کرد. همکاری ناظران، هیچ هزینه اضافی برای اتحادیه در بر نخواهد داشت.

۱۵- در شرایط استثنائی، ممکن است ناظران از شرکت در یک جلسه یا بخشی از آن منع شده یا در صورتی که محرمانه‌بودن موضوع جلسه یا اسناد مربوط اقتضاء کند، حق دریافت مدارک توسط آنها می‌تواند محدود شود. این محدودیت ممکن است به‌صورت موردی توسط نهاد ذی‌ربط یا رئیس آن اتخاذ شود. موضوعات موردی به شورای راهبری و در صورت ارتباط موضوع، به شورای عملیات پستی گزارش می‌شود. در صورت نیاز، شورای راهبری می‌تواند عندالاقضاء، محدودیتها را با مشورت شورای عملیات پستی مورد بازبینی قرار دهد.

۱۶- اگر دستور کار شورای عملیات پستی حاوی مسائلی مربوط به کمیته مشورتی باشد، رئیس این کمیته در جلسات شورای عملیات پستی شرکت می‌کند.

۱۷- شورای عملیات پستی می‌تواند از نامبردگان زیر برای شرکت در جلسات خود، بدون حق رأی، دعوت کند:

۱-۱۷ هر نهاد بین‌المللی یا هر شخص ذی‌صلاحی که شورا مایل به همکاری آن در امور خود است؛

۲-۱۷ هر کشور عضوی که عضو شورای عملیات پستی نیست؛

۳-۱۷ هر انجمن یا مؤسسه‌ای که شورای عملیات پستی مایل به مشورت با آن در ارتباط با

فعالیت خود است.

ماده پنجم

(ماده ۱۰۵ اصلاح شده)

اطلاع‌رسانی فعالیتهای شورای عملیات پستی

۱- شورای عملیات پستی پس از هر جلسه، کشورهای عضو، مجریان منتخب آنها، اتحادیه‌های محدود و اعضاء کمیته مشورتی را از فعالیتهای خود با ارسال خلاصه‌ای از گزارش جلسات، قطعنامه‌ها و تصمیمات خود مطلع می‌سازد.

۲- شورای عملیات پستی یک گزارش سالانه درباره فعالیت خود برای شورای راهبری تهیه می‌کند.

۳- شورای عملیات پستی حداقل دو ماه قبل از افتتاح کنگره، گزارش جامعی از فعالیتهای خود برای کنگره تهیه کرده و آن را برای کشورهای عضو، مجریان منتخب آنها و اعضاء کمیته مشورتی ارسال می‌کند.

ماده ششم

(ماده ۱۰۶ اصلاح شده)

ترکیب، کارکرد و جلسات کمیته مشورتی

۱- هدف کمیته مشورتی، نمایاندن منافع بخش گسترده‌تری از پست بین‌الملل و ارائه چهارچوبی برای گفتگوی مؤثر بین ذی‌نفعان است. این کمیته متشکل از سازمانهای غیر دولتی نماینده مشتریان، ارائه‌کنندگان سرویس توزیع، سازمانهای کارگری، تأمین‌کنندگان کالا و خدمات برای بخش سرویسهای پستی و سازمانهای خصوصی و شرکتهای علاقمند به مشارکت در مأموریت و اهداف اتحادیه می‌باشد. در صورت ثبت چنین سازمانهایی، آنها باید در یک کشور عضو به ثبت رسیده باشند. شورای راهبری و شورای عملیات پستی اعضاء خود در کمیته مشورتی را تعیین می‌کنند. به‌غیر از اعضاء تعیین شده توسط این دو شورا، عضویت در کمیته مشورتی از طریق فرآیند درخواست و پذیرش تعریف شده توسط شورای راهبری، طبق بند (۳۱-۶) ماده (۱۰۲) انجام می‌شود.

۲- هر عضو کمیته مشورتی نماینده خود را تعیین می‌کند.

۳- هزینه‌های عملیاتی کمیته مشورتی طبق محاسبه شورای راهبری، بین اتحادیه و اعضاء کمیته تقسیم می‌شود.

۴- اعضاء کمیته مشورتی هیچ حق‌الزحمه یا حقوقی دریافت نمی‌کنند.

۵- کمیته مشورتی پس از هر کنگره و طبق چهارچوب تعیین شده توسط شورای راهبری تجدید سازمان می‌کند. رئیس شورای راهبری، ریاست جلسه سازماندهی کمیته مشورتی که رئیس خود را در آن جلسه انتخاب می‌کند، به عهده دارد.

۶- کمیته مشورتی تشکیلات و آیین‌نامه داخلی خود را با در نظر گرفتن اصول کلی اتحادیه و منوط به تأیید شورای راهبری پس از مشورت با شورای عملیات پستی تدوین می‌کند.

۷- کمیته مشورتی دوبار در سال تشکیل جلسه می‌دهد. در اصل، نشستهای آن در مقر اتحادیه و همزمان با نشستهای شورای راهبری و شورای عملیات پستی برگزار می‌شود. زمان و مکان هر نشست توسط رئیس کمیته مشورتی با موافقت رؤسای شورای راهبری و شورای عملیات پستی و مدیرکل دفتر بین‌الملل تثبیت می‌شود.

۸- کمیته مشورتی برنامه خود را در چهارچوب وظایف زیر وضع می‌کند:

۸-۱ بررسی اسناد و گزارشهای شورای راهبری و شورای عملیات پستی در شرایط استثنائی، در صورتی که محرمانه بودن موضوع جلسه یا اسناد مربوط اقتضاء کند، حق دریافت برخی متون و مدارک می‌تواند محدود شود. این محدودیت ممکن است به صورت موردی توسط نهاد ذی‌ربط یا

ریاست آن اتخاذ شود. در صورت ارتباط موضوع با شورای عملیات پستی، موضوعات موردی علاوه بر شورای راهبری، به شورای عملیات پستی نیز گزارش می‌شود. در صورت نیاز، شورای راهبری می‌تواند عندالاجتضاء، محدودیتها را با مشورت شورای عملیات پستی مورد بازبینی قرار دهد؛

۸-۲ مطالعه و بحث درباره موضوعات مورد نظر اعضاء کمیته مشورتی؛

۸-۳ بررسی موضوعات اثرگذار بر بخش سرویسهای پستی و انتشار گزارش در مورد این موضوعات؛

۸-۴ ارائه اطلاعات برای فعالیت شورای راهبری و شورای عملیات پستی شامل ارائه گزارشها و توصیه‌ها و اظهار نظر بنا به درخواست آن دو شورا؛

۸-۵ ارائه توصیه‌هایی به کنگره منوط به تصویب شورای راهبری، و اگر موضوع مربوط به شورای عملیات پستی باشد، منوط به بررسی و اعلام نظر شورای عملیات پستی؛

۹- اگر دستور کار جلسات کمیته مشورتی شامل موضوعاتی مربوط به شورای راهبری و شورای عملیات پستی باشد، رؤسای این دو شورا در جلسات کمیته مشورتی حضور می‌یابند.

۱۰- کمیته مشورتی می‌تواند به منظور حصول اطمینان از ارتباط کاری مؤثر با نهادهای اتحادیه، نمایندگانی را به عنوان ناظر و بدون حق رأی برای حضور در جلسات کنگره، شورای راهبری و شورای عملیات پستی و کمیته‌های آنها تعیین کند.

۱۱- اعضاء کمیته مشورتی در صورت درخواست می‌توانند طبق بند (۱۶) ماده (۱۰۲) و بند (۱۲) ماده (۱۰۴) در جلسات عمومی و جلسات کمیته‌های شورای راهبری و شورای عملیات پستی حضور یابند. آنها همچنین می‌توانند تحت شرایط مندرج در بند (۱۸) ماده (۱۰۲) و بند (۱۴) ماده (۱۰۴) در فعالیت تیم‌پروژه‌ها و کارگروهها مشارکت کنند. اعضاء کمیته مشورتی می‌توانند به عنوان ناظر و بدون حق رأی در کنگره حضور یابند.

۱۲- ناظران زیر در صورت درخواست می‌توانند بدون حق رأی در جلسات کمیته مشورتی شرکت کنند:

۱۲-۱ اعضاء شورای عملیات پستی و شورای راهبری؛

۱۲-۲ سازمانهای بین‌الدولی علاقمند به کار کمیته مشورتی؛

۱۲-۳ اتحادیه‌های محدود؛

۱۲-۴ سایر کشورهای عضو اتحادیه.

۱۳- کمیته مشورتی می‌تواند به دلایل تدارکاتی، تعداد شرکت کنندگان هر ناظر و همچنین حق نطق آنها در مذاکرات را محدود کند.

۱۴- در شرایط استثنائی، ممکن است ناظران از شرکت در یک جلسه یا بخشی از آن منع شده یا در صورتی که محرمانه بودن موضوع جلسه یا اسناد مربوط اقتضاء کند، حق دریافت مدارک توسط آنها می‌تواند محدود شود. این محدودیت ممکن است به صورت موردی توسط نهاد ذی‌ربط یا رئیس آن اتخاذ شود. موضوعات موردی به شورای راهبری و در صورت ارتباط موضوع، به شورای عملیات پستی گزارش می‌شود. در صورت نیاز، شورای راهبری می‌تواند عندالاجتضاء، محدودیتها را با مشورت شورای عملیات پستی مورد بازبینی قرار دهد.

۱۵- دفتر بین‌الملل با مسؤولیت مدیرکل، خدمات دبیرخانه‌ای برای کمیته مشورتی فراهم می‌کند.

ماده هفتم

(ماده ۱۰۷ اصلاح شده)

اطلاع‌رسانی فعالیت‌های کمیته مشورتی

- ۱- کمیته مشورتی پس از هر جلسه، شورای راهبردی و شورای عملیات پستی را از فعالیتهای خود با ارسال خلاصه‌ای از گزارش جلسات، توصیه‌ها و نظرات خود به رؤسای این دو شورا مطلع می‌سازد.
- ۲- کمیته مشورتی گزارش عملکرد سالانه‌ای برای شورای راهبردی و یک نسخه برای شورای عملیات پستی تهیه می‌کند. این گزارش طبق ماده (۱۰۳) در اسناد شورای راهبردی درج شده و برای کشورهای عضو اتحادیه، مجریان منتخب آنها و اتحادیه‌های محدود ارسال می‌شود.
- ۳- کمیته مشورتی حداقل دو ماه قبل از افتتاح کنگره، گزارش جامعی از فعالیتهای خود برای کنگره تهیه کرده و آن را برای کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها ارسال می‌کند.

ماده هشتم

(ماده ۱۱۰ اصلاح شده)

زبانهای مورد استفاده برای اسناد، مباحث و مکاتبات رسمی

- ۱- برای اسناد اتحادیه از زبانهای فرانسه، انگلیسی، عربی و اسپانیایی استفاده می‌شود. از زبانهای چینی، آلمانی، پرتغالی و روسی نیز به شرطی که فقط مهمترین اسناد پایه به این زبانها تهیه شده باشند، استفاده می‌شود. از سایر زبانها به شرطی که کشورهای عضو درخواست کننده همه مخارج مربوط را تقبل کنند نیز می‌توان استفاده کرد.
- ۲- کشور یا کشورهای عضوی که زبانی غیر از زبان رسمی را درخواست کرده‌اند، یک گروه زبانی را تشکیل می‌دهند.
- ۳- اسناد توسط دفتر بین‌الملل به زبان رسمی و زبانهای گروههای زبانی، به‌طور مستقیم یا از طریق دفاتر منطقه‌ای این گروهها بر اساس رویه‌های توافق شده با دفتر بین‌الملل منتشر می‌شوند. انتشار اسناد به زبانهای مختلف طبق یک استاندارد مشترک صورت می‌گیرد.
- ۴- اسنادی که مستقیماً توسط دفتر بین‌الملل منتشر می‌شوند، حتی‌الامکان همزمان به زبانهای مختلف درخواستی توزیع می‌شوند.
- ۵- مکاتبات بین کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها و دفتر بین‌الملل و همچنین بین دفتر بین‌الملل و نهادهای خارج از اتحادیه می‌تواند به هر زبانی که دفتر بین‌الملل دارای سرویس ترجمه آن زبان است، مبادله شوند.
- ۶- هزینه‌های ترجمه به هر زبان، شامل هزینه‌های ناشی از اجرای بند (۵) توسط گروه زبانی متقاضی آن زبان تأمین می‌شوند. کشورهای عضو استفاده کننده از زبان رسمی، مبلغ ثابتی بابت ترجمه اسناد غیر رسمی پرداخت می‌کنند که هر واحد قدرالسهم این مبلغ، معادل مبلغی است که کشورهای عضو استفاده کننده از دیگر زبان کاری دفتر بین‌الملل می‌پردازند. همه هزینه‌های دیگر مربوط به تأمین اسناد توسط اتحادیه تقبل می‌شود. سقف هزینه‌هایی که توسط کنگره بابت تهیه اسناد به زبانهای چینی، آلمانی، پرتغالی و روسی تقبل می‌شود از طریق یک قطعنامه کنگره تثبیت می‌شود.
- ۷- هزینه‌های تقبل شده توسط یک گروه زبانی بین اعضاء و متناسب با قدرالسهم آنها در هزینه‌های اتحادیه تقسیم می‌شود. این هزینه‌ها می‌تواند به نحو دیگری بین اعضاء گروه زبانی تقسیم شود به شرطی که کشورهای عضو مربوط درباره آن توافق کرده و دفتر بین‌الملل را از طریق سخنگوی گروه از تصمیم خود آگاه سازند.

۸- دفتر بین‌الملل به هر درخواست تغییر در انتخاب زبان توسط یک کشور عضو حداکثر ظرف دو سال ترتیب اثر می‌دهد.

۹- برای مذاکرات در جلسات اتحادیه، زبانهای فرانسه، انگلیسی، اسپانیایی و روسی توسط یک سامانه (سیستم) ترجمه همزمان- با، یا بدون تجهیزات الکترونیک- مورد قبول است. تصمیم‌گیری در مورد این سامانه (سیستم) به عهده سازمان دهندگان جلسه و از طریق مشورت با مدیرکل دفتر بین‌الملل و کشورهای عضو ذی‌ربط خواهد بود.

۱۰- سایر زبانها برای مذاکرات و جلسات اشاره شده در بند (۹) قابل قبول هستند.

۱۱- هیأت‌های نمایندگی استفاده‌کننده از سایر زبانها، امکان ترجمه همزمان به یکی از زبانهای اشاره شده در بند (۹) را فراهم می‌سازند. این کار می‌تواند از طریق سامانه (سیستم) اشاره شده در بند مذکور و پس از انجام امور فنی لازم در آن یا به وسیله مترجمان همزمان صورت پذیرد.

۱۲- هزینه‌های سرویس‌های ترجمه همزمان بین کشورهای عضو استفاده‌کننده از همان زبان به نسبت قدرالسهم آنها از هزینه‌های اتحادیه تقسیم می‌شود. اما هزینه‌های نصب و نگهداری تجهیزات فنی توسط اتحادیه تقبل می‌شود.

۱۳- کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها می‌توانند در مورد زبان مورد استفاده در مکاتبات رسمی در روابط بین خود، توافق کنند. در صورت نبود چنین توافقی، زبان مورد استفاده فرانسه خواهد بود.

ماده نهم

(ماده ۱۱۲ اصلاح شده)

وظایف مدیرکل

۱- مدیرکل نماینده قانونی دفتر بین‌الملل است که آن را سازماندهی، اداره و هدایت می‌کند. وی اختیار طبقه‌بندی، انتصاب و ترفیع سمتهای رده‌های جی ۱ تا دی ۲ را داراست. وی صلاحیت‌های حرفه‌ای نامزدهای پیشنهاد شده از سوی کشورهای عضو که دارای ملیت کشور معرفی‌کننده یا فعالیت حرفه‌ای در آن کشور باشند، برای انتصاب در رده‌های پی ۱ تا دی ۲ با در نظر گرفتن توزیع عادلانه جغرافیایی بر مبنای قاره‌ها و زبانها را مورد بررسی قرار می‌دهد. تصدی سمتهای دی ۲ حتی‌الامکان توسط نامزدهایی از مناطق مختلف به جز مناطقی که مدیرکل و معاون مدیرکل از آنجا هستند، با در نظر گرفتن اهمیت کارآمدی دفتر بین‌الملل، صورت می‌پذیرد. مدیرکل می‌تواند در صورت نیاز به سمتهایی که تصدی آنها نیاز به صلاحیت‌های خاصی دارد، درخواست‌هایی از خارج سازمان را نیز مورد توجه قرار دهد. او همچنین برای انتصاب یک کارمند جدید، در اصل باید توجه کند که متصدیان سمتهای دی ۲، دی ۱ و پی ۵ باید از کشورهای عضو مختلف اتحادیه باشند. برای ترفیع یک کارمند دفتر بین‌الملل به رده‌های دی ۲، دی ۱ و پی ۵، وی ملزم به اعمال این اصل نیست. به‌علاوه در فرآیند استخدام، شایستگی مقدم بر توزیع جغرافیایی و زبان است. مدیرکل سالی یک‌بار، شورای راهبری را از انتصابات و ترفیعات رده‌های پی ۴ تا دی ۲ آگاه می‌سازد.

۲- مدیرکل وظایف زیر را به عهده دارد:

۱-۲ نگهداری احکام اتحادیه و ایفاء نقش‌واسط اتحادیه در رویه الحاق، پذیرش و خروج از اتحادیه؛

۲-۲ آگاه‌سازی همه دولت‌های کشورهای عضو از تصمیمات متخذه کنگره؛

۳-۲ آگاه‌سازی همه کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها از آیین‌نامه‌های تدوین شده یا

بازنگری شده از سوی شورای عملیات پستی؛

۴-۲ تهیه پیش نویس بودجه سالانه اتحادیه در کمترین سطح ممکن متناسب با نیازهای اتحادیه و ارائه آن در موعد مقرر به شورای راهبری برای بررسی؛ مطلع ساختن کشورهای عضو اتحادیه از بودجه پس از تصویب شورای راهبری و اجرای آن؛

۵-۲ انجام اقدامات خاص درخواستی توسط نهادهای اتحادیه و مواردی که احکام اتحادیه بر عهده وی گذاشته است؛

۶-۲ اقدام برای دستیابی به اهداف تعیین شده توسط نهادهای اتحادیه در چهارچوب خط‌مشی‌های تعیین شده و منابع موجود؛

۷-۲ ارائه نظرات و پیشنهادهای شورای راهبری یا شورای عملیات پستی؛

۸-۲ ارائه پیشنهادهایی در مورد تغییرات آیین‌نامه‌ها، ناشی از تصمیمات کنگره، به شورای عملیات پستی پس از اختتام کنگره طبق آیین‌نامه داخلی شورای عملیات پستی؛

۹-۲ تهیه پیش نویس راهبرد اتحادیه برای شورای راهبری بر اساس رهنمودهای دو شورا برای ارائه به کنگره؛

۱۰-۲ تهیه گزارش چهارسالانه در مورد عملکرد کشورهای عضو در رابطه با راهبرد اتحادیه مصوب کنگره قبلی برای تصویب شورای راهبری به منظور ارائه به کنگره بعدی؛

۱۱-۲ تضمین ایفاء نقش به‌عنوان نماینده اتحادیه؛

۱۲-۲ ایفاء نقش واسط در روابط بین اتحادیه پستی جهانی و:

- اتحادیه‌های محدود؛

- اتحادیه پستی جهانی و سازمان ملل؛

- سازمانهای بین‌المللی که فعالیت آنها مرتبط با اتحادیه است؛

- سازمانهای بین‌المللی یا انجمنها یا مؤسساتی که نهادهای اتحادیه مایل به مشورت یا همکاری با آنها هستند.

۱۳-۲ به عهده گرفتن وظایف دبیرکلی نهادهای اتحادیه و نظارت بر امور مربوط و توجه به مقررات خاص آیین‌نامه عمومی حاضر، به‌ویژه:

- آماده‌سازی و سازماندهی کار نهادهای اتحادیه؛

- تهیه، تولید، تکثیر و توزیع اسناد، گزارش‌ها و صورتجلسه‌ها؛

- ایفاء نقش دبیر در جلسات نهادهای اتحادیه؛

۱۴-۲ حضور در جلسات نهادهای اتحادیه و شرکت در مباحث، بدون حق رأی، با امکان

معرفی نماینده به‌جای خود.

ماده دهم

(ماده ۱۱۴ اصلاح شده)

دبیرخانه نهادهای اتحادیه

خدمات دبیرخانه‌ای نهادهای اتحادیه توسط دفتر بین‌الملل و با مسئولیت مدیرکل آن فراهم می‌شود. این دبیرخانه همه اسناد منتشره در هر جلسه را به کشورهای عضو نهاد مربوط و مجریان منتخب آنها، کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها که علیرغم عدم عضویت در نهاد مربوط، در مطالعات انجام شده همکاری می‌کنند، اتحادیه‌های محدود و سایر کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها ارسال می‌کند.

ماده یازدهم

(ماده ۱۱۶ اصلاح شده)

- اطلاعات، نظرات، درخواستهای تفسیر و اصلاح احکام. تحقیقات. نقش در تسویه حسابها
- ۱- دفتر بین الملل در هر زمان در خدمت شورای راهبری، شورای عملیات پستی و کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها برای ارائه هرگونه اطلاعات لازم در مورد مسائل مربوط به سرویس است.
 - ۲- دفتر بین الملل به ویژه نسبت به جمع آوری، مرتب کردن، انتشار و توزیع همه اطلاعات مربوط به سرویس پست بین الملل، ابراز نظر در مورد مسائل مورد اختلاف در صورت درخواست طرفهای ذی نفع، تفسیر احکام و اصلاحیه آن و به طور کلی، این گونه مطالعات و امور مربوط به ویراستاری و اسناد که به موجب احکام اتحادیه بر عهده آن گذاشته شده یا ممکن است در راستای منافع اتحادیه به آن ارجاع داده شود، اقدام می کند.
 - ۳- دفتر بین الملل همچنین به درخواست کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها، مبادرت به انجام تحقیقاتی برای دریافت نظرات سایر کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها درباره مسئله ای خاص می نماید. نتیجه تحقیقات به منزله رأی تلقی نشده و رسماً الزام آور نیست.
 - ۴- دفتر بین الملل می تواند به عنوان اتاق پایاپای در همه انواع تسویه حسابهای مرتبط با سرویس پستی عمل کند.

ماده دوازدهم

(ماده ۱۱۸ اصلاح شده)

فرمهای تهیه شده توسط دفتر بین الملل

دفتر بین الملل انجام ترتیبات تولید نمبربرگهای (کوپن رپنس های) بین المللی است و آنها را به درخواست کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها، با أخذ قیمت در اختیار قرار می دهد.

ماده سیزدهم

(ماده ۱۱۹ اصلاح شده)

احکام اتحادیه های محدود و موافقتنامه های خاص

- ۱- دو نسخه از احکام اتحادیه های محدود و موافقتنامه های خاص، منعقد طبق ماده (۸) اساسنامه، توسط دفاتر این اتحادیه ها یا در صورت نبود آن، توسط یکی از طرفهای متعاقد به دفتر بین الملل ارسال می شود.
- ۲- دفتر بین الملل نظارت می کند تا احکام اتحادیه های محدود و موافقتنامه های خاص، مطلوبیت کمتری برای عموم نسبت به احکام اتحادیه نداشته و کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها را از وجود این اتحادیه ها و موافقتنامه ها آگاه می سازد. دفتر بین الملل، شورای راهبری را از هرگونه مغایرت در اعمال این قید آگاه می سازد.

ماده چهاردهم

(ماده ۱۲۱ اصلاح شده)

گزارش دوسالانه فعالیت اتحادیه

دفتر بین الملل گزارش دوسالانه ای از فعالیت اتحادیه تهیه می کند که پس از تصویب شورای راهبری برای کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها، اتحادیه های محدود و سازمان ملل ارسال می شود.

ماده پانزدهم
(ماده ۱۲۲ اصلاح شده)

رویه ارائه پیشنهادها به کنگره

- ۱- رویه زیر، منوط به استثنائات مندرج در بندهای (۲) و (۵)، حاکم بر ارائه همه انواع پیشنهادها توسط کشورهای عضو به کنگره است:
 - الف- پیشنهادهایی که حداقل شش ماه قبل از تاریخ تعیین شده برای کنگره به دفتر بین‌الملل برسند، پذیرفته می‌شوند؛
 - ب- پیش‌نویس پیشنهاد در فاصله زمانی شش ماه منتهی به تاریخ تعیین شده برای کنگره پذیرفته نمی‌شود؛
 - ج- پیشنهادهای محتوایی که در فاصله زمانی چهار تا شش‌ماه قبل از تاریخ تعیین شده برای کنگره به دفتر بین‌الملل برسند، پذیرفته نمی‌شود مگر آن‌که توسط حداقل دو کشور عضو مورد حمایت قرار گیرد؛
 - د- پیشنهادهای محتوایی که در فاصله زمانی دو تا چهارماه قبل از تاریخ تعیین شده برای کنگره به دفتر بین‌الملل برسند، پذیرفته نمی‌شود مگر آن‌که توسط حداقل هشت کشور عضو مورد حمایت قرار گیرد؛ پیشنهادهای واصله بعد از این تاریخ دیگر پذیرفته نمی‌شود؛
 - ه- اعلام حمایتها باید در همان دوره زمانی پیشنهاد مربوط به دفتر بین‌الملل برسد.
- ۲- پیشنهادهای مربوط به اساسنامه و آیین‌نامه عمومی باید حداقل شش ماه قبل از افتتاح کنگره به دفتر بین‌الملل برسند؛ این گونه پیشنهادهایی که در بعد از آن تاریخ و قبل از افتتاح کنگره واصل شود، بررسی نمی‌شود مگر کنگره با اکثریت دو سوم کشورهای حاضر در آن و طبق شرایط مندرج در بند (۱) چنین تصمیم بگیرد.
- ۳- به‌عنوان یک قاعده، هر پیشنهاد باید تنها دارای یک هدف و فقط شامل تغییرات توجیه شده توسط آن هدف باشد. همچنین هر پیشنهاد دربردارنده هزینه‌های قابل توجه برای اتحادیه باید متضمن برآورد تأثیر مالی، تهیه شده توسط کشور عضو ارائه‌کننده پیشنهاد با مشورت دفتر بین‌الملل باشد که به‌موجب آن، منابع مالی مورد نیاز برای اجرای آن نیز تعیین شود.
- ۴- کشور عضو، پیش‌نویس پیشنهادهای خود را تحت عنوان «پیش‌نویس پیشنهاد» با یک شماره به همراه حرف «آر» (R) از طریق دفتر بین‌الملل منتشر می‌کند. پیشنهادها فاقد این شناسه که بنا به تشخیص دفتر بین‌الملل دربارہ پیش‌نویس نظرات می‌باشد، با یک پی‌نوشت مناسب منتشر می‌شود. دفتر بین‌الملل فهرستی از این پیشنهادها برای کنگره تهیه می‌کند.
- ۵- رویه مشروح در بندهای (۱) و (۴) در مورد پیشنهادهای مربوط به آیین‌نامه داخلی کنگره‌ها یا اصلاحیه‌های روی پیشنهادها قبلاً ارائه شده اعمال نمی‌شود.

ماده شانزدهم

(ماده ۱۲۳ اصلاح شده)

رویه ارائه پیشنهادها به شورای عملیات پستی در مورد آماده‌سازی آیین‌نامه‌های جدید در راستای تصمیمات متخذه کنگره

- ۱- آیین‌نامه‌های کنوانسیون پستی جهانی و موافقتنامه سرویسهای پرداخت پستی توسط شورای عملیات پستی در راستای تصمیمات متخذه کنگره تدوین می‌شود.
- ۲- پیشنهادها متعاقب اصلاحات پیشنهادی در کنوانسیون یا موافقتنامه سرویسهای پرداخت پستی همزمان با ارائه پیشنهادها مربوط به کنگره، به دفتر بین‌الملل نیز ارائه می‌شود. این پیشنهادها

می‌توانند توسط یک کشور عضو بدون حمایت سایر کشورهای عضو ارائه شود. این پیشنهادها حداکثر یک ماه قبل از کنگره برای همه کشورهای عضو ارسال می‌شود.

۳- سایر پیشنهادها مربوط به آیین‌نامه‌ها برای بررسی شورای عملیات پستی به‌منظور آماده‌سازی آیین‌نامه‌های جدید طی شش ماه پس از برگزاری کنگره، حداقل دو ماه قبل از برگزاری آن به دفتر بین‌الملل ارائه می‌شود.

۴- پیشنهادها مربوط به تغییرات آیین‌نامه‌ها منتج از تصمیمات کنگره که توسط کشورهای عضو ارائه می‌شود، حداکثر دو ماه پیش از تشکیل شورای عملیات پستی به دفتر بین‌الملل ارسال می‌شود. این پیشنهادها حداکثر یک ماه قبل از تشکیل شورای عملیات پستی در اختیار همه کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها قرار می‌گیرد.

ماده هفدهم

(ماده ۱۲۴ اصلاح شده)

رویه ارائه پیشنهادها بین دو کنگره

۱- برای اینکه پیشنهادها مربوط به کنوانسیون یا موافقتنامه‌ها، ارائه شده توسط یک کشور عضو بین دو کنگره، واجد شرایط بررسی باشد باید مورد حمایت حداقل دو کشور عضو قرار گیرد. اگر دفتر بین‌الملل در مدت مقرر اعلام حمایت‌های لازم را دریافت نکند، این پیشنهادها فاقد اعتبار می‌شود.

۲- این پیشنهادها از طریق دفتر بین‌الملل به سایر کشورهای عضو ارسال می‌شود.

۳- پیشنهادها مربوط به آیین‌نامه‌ها نه تنها نیازی به حمایت ندارد، بلکه توسط شورای عملیات پستی هم مورد بررسی قرار نمی‌گیرد، مگر آن‌که این شورا با ضرورت آن موافق باشد.

ماده هجدهم

(ماده ۱۲۵ اصلاح شده)

بررسی پیشنهادها بین دو کنگره

۱- ارائه هر پیشنهاد در مورد کنوانسیون، موافقتنامه‌ها و پروتکل‌های نهائی آنها منوط به رعایت رویه زیر است: هنگامی که یک کشور عضو پیشنهادی را به دفتر بین‌الملل ارسال می‌کند، دفتر مذکور آن را برای بررسی به همه کشورهای عضو می‌فرستد. کشورهای عضو دو ماه فرصت دارند پیشنهاد را بررسی و نظرات خود را در مورد آن به دفتر بین‌الملل ارسال کنند. اصلاحات روی پیشنهادها قابل قبول نیست. پس از این دو ماه، دفتر بین‌الملل همه نظرات و پیشنهادها دریافتی را برای کشورهای عضو ارسال و از آنها می‌خواهد رأی موافق یا مخالف خود را در مورد پیشنهاد اعلام کنند. کشورهای عضوی که طی این دو ماه رأی ندهند، ممتنع تلقی می‌شوند. مهلت‌های مذکور از تاریخ ابلاغ بخشنامه‌های دفتر بین‌الملل محاسبه می‌شود.

۲- پیشنهادها اصلاح آیین‌نامه‌ها توسط شورای عملیات پستی بررسی می‌شود.

۳- در صورتی که پیشنهاد مربوط به یک موافقتنامه یا پروتکل نهائی آن باشد، فقط کشورهای عضو متعاقد آن موافقتنامه در رویه مذکور در بند (۱) مشارکت می‌کنند.

ماده نوزدهم

(ماده ۱۲۶ اصلاح شده)

ابلاغ تصمیمات متخذه بین دو کنگره

۱- اصلاحات انجام شده در کنوانسیون، موافقتنامه‌ها و پروتکل‌های نهائی این احکام با ابلاغ

مدیرکل دفتر بین‌الملل به دولتهای کشورهای عضو، اجرائی می‌شود.

۲- اصلاحات انجام شده توسط شورای عملیات پستی در آیین‌نامه‌ها و پروتکل‌های نهائی آنها، از سوی دفتر بین‌المللی به اطلاع کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها می‌رسد. همین رویه در مورد تفسیرهای ارجاعی در بند (۲-۳) ماده (۳۶) کنوانسیون مقررات مربوط به موافقتنامه‌ها نیز اعمال می‌شود.

ماده بیستم

(ماده ۱۲۸ اصلاح شده)

تثبیت و تنظیم هزینه اتحادیه

۱- منوط به مقررات بندهای (۲ تا ۶)، هزینه سالانه مربوط به فعالیتهای نهادهای اتحادیه نمی‌تواند از مبالغ زیر برای سالهای ۲۰۰۹ و سالهای بعد به شرح زیر فراتر رود: سی و هفت میلیون فرانک سوئیس برای سالهای ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ و مبلغ (۳۷) میلیون و (۲۳۵) هزار فرانک سوئیس برای سالهای ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ در صورت به‌تعویق افتادن کنگره سال ۲۰۱۲، حد پایه سال ۲۰۱۲ برای سالهای بعدی نیز اعمال خواهد شد.

۲- هزینه مربوط به تشکیل کنگره بعدی (هزینه‌های جابه‌جایی دبیرخانه، هزینه حمل و نقل، هزینه نصب تجهیزات ترجمه همزمان، هزینه تکثیر اسناد طی کنگره، و غیره) نباید از حد دو میلیون و نهصد هزار فرانک سوئیس فراتر رود.

۳- شورای راهبری مجاز است از حدود تعیین شده در بندهای (۱) و (۲) برای محاسبه افزایش میزان حقوق، سهم یا فوق‌العاده‌های بازنشستگی شامل تطبیق مشاغل مصوب سازمان ملل برای پرداخت به کارکنان شاغل خود در ژنو فراتر رود.

۴- شورای راهبری همچنین مجاز است هر سال، مبلغ هزینه‌هایی به‌غیر از هزینه‌های پرسنلی را بر اساس شاخص قیمت مصرف‌کننده در سوئیس، تعدیل کند.

۵- صرف‌نظر از بند (۱)، شورای راهبری یا در صورت فوریت، مدیرکل می‌تواند فراتر رفتن از حدود شرح داده شده برای تعمیرات اساسی و پیش‌بینی نشده ساختمان دفتر بین‌المللی را مجاز بداند به شرطی که مبلغ افزایش از یکصد و بیست و پنج هزار فرانک سوئیس در سال فراتر نرود.

۶- اگر اعتبارات مجاز در بندهای (۱) و (۲) برای مدیریت مؤثر اتحادیه کافی نباشد، این حدود می‌تواند فقط با تصویب اکثریت کشورهای عضو اتحادیه فراتر رود. هرگونه مشورت در این باره باید شامل شرح کاملی از اطلاعات توجیه‌کننده این درخواست باشد.

۷- کشورهایایی که به اتحادیه ملحق می‌شوند، به عضویت اتحادیه در می‌آیند یا از اتحادیه خارج می‌شوند باید قدرالسهم کامل سالی که ورود یا خروج آنها اجرائی می‌شود را بپردازند.

۸- کشورهای عضو باید قدرالسهم خود از هزینه سالانه اتحادیه بر مبنای بودجه تعیین شده توسط شورای راهبری را از پیش، پرداخت کنند. این قدرالسهم‌ها در اولین روز سال مالی مرتبط با بودجه پرداخت می‌شوند. پس از این تاریخ، به بدهیهای معوق جریمه دیرکردی معادل شش درصد (۶٪) در سال از ماه چهارم به نفع اتحادیه تعلق می‌گیرد.

۹- هرگاه دیون معوق قدرالسهم‌های اجباری که یک کشور عضو به اتحادیه بدهکار است، به‌جز جریمه دیرکرد، مساوی یا بیشتر از مبلغ قدرالسهم آن کشور عضو برای دو سال مالی قبلی باشد، این کشور عضو می‌تواند طبق ترتیبات تعیین شده توسط شورای راهبری، تمام یا بخشی از مطالبات خود از سایر کشورها را به‌طور قطعی به اتحادیه واگذار کند. شرایط این واگذاری طبق توافق به عمل آمده بین کشور عضو، بدهکاران/بستانکاران آن و اتحادیه تعیین می‌شود.

۱۰- کشور عضوی که به دلایل قانونی یا سایر دلایل نمی‌تواند مبادرت به این واگذاری نماید، باید برای استهلاک دیون معوقه‌اش یک برنامه زمانی تنظیم کند.

۱۱- به غیر از شرایط استثنائی، پرداخت دیون معوق قدرالسهم‌های اجباری نمی‌تواند بیش از ده سال به طول انجامد.

۱۲- در شرایط استثنائی، شورای راهبری می‌تواند در صورتی که یک کشور عضو، اصل بدهی معوق خود را پرداخت کرده باشد، پرداخت تمام یا بخشی از جریمه دیرکرد را منتفی سازد.

۱۳- یک کشور عضو همچنین می‌تواند در چهارچوب برنامه زمانی استهلاک مصوب شورای راهبری در مورد حسابهای معوق، از پرداخت تمام یا بخشی از جریمه دیرکرد انباشته معاف شود. اما این معافیت منوط به اجرای کامل و به موقع برنامه زمانی استهلاک ظرف مدت توافق شده‌ای است که حداکثر ده سال است.

۱۴- برای پوشش کسری‌های مالی اتحادیه، یک صندوق ذخیره ایجاد که موجودی آن توسط شورای راهبری تعیین می‌شود. موجودی اولیه این صندوق از محل مازاد بودجه تأمین می‌شود. از صندوق مذکور همچنین می‌توان برای موازنه بودجه یا کاهش قدرالسهم کشورهای عضو استفاده کرد.

۱۵- در مورد کسریهای مالی موقتی، دولت کنفدراسیون سوئیس تحت شرایطی که با توافق دوجانبه تعیین می‌شود، وام ضروری کوتاه مدت پرداخت می‌کند. این دولت بدون هیچ هزینه‌ای بر امور اداری و محاسباتی دفتر بین‌الملل در چهارچوب حدود اعتبارات تثبیت شده توسط کنگره نظارت می‌کند.

۱۶- مقررات مندرج در بندهای (۹) تا (۱۳) در مورد هزینه‌های ترجمه صورت شده توسط دفتر بین‌الملل برای کشورهای عضو وابسته به گروههای زبانی نیز اعمال می‌شود.

ماده بیست و یکم

(ماده ۱۳۰ اصلاح شده)

رده‌های قدرالسهم

۱- کشورهای عضو برای تأمین هزینه‌های اتحادیه بر اساس رده قدرالسهم خود مشارکت می‌کنند. این رده‌ها عبارتند از:

رده ۵۰ واحدی؛

رده ۴۵ واحدی؛

رده ۴۰ واحدی؛

رده ۳۵ واحدی؛

رده ۳۰ واحدی؛

رده ۲۵ واحدی؛

رده ۲۰ واحدی؛

رده ۱۵ واحدی؛

رده ۱۰ واحدی؛

رده ۵ واحدی؛

رده ۳ واحدی؛

رده ۱ واحدی؛

رده نیم واحدی؛ مختص کشورهای کمتر توسعه یافته طبق فهرست سازمان ملل و سایر کشورهایی که شورای راهبری تعیین می‌کند.

۲- صرفنظر از رده‌های قدرالسهم فهرست شده در بند (۱)، هر کشور عضو می‌تواند واحد بالاتری نسبت به رده قدرالسهمی که به آن تعلق دارد، برای دوره‌ای که حداقل برابر با فاصله زمانی

بین دو کنگره است، را انتخاب کند. اعلام این تغییر تا قبل از اتمام کنگره انجام می‌شود. در پایان دوره بین دو کنگره، کشور عضو به صورت خودکار به رده قدرالسهم اولیه خود باز می‌گردد مگر این که تصمیم بگیرد رده قدرالسهم بالاتری را بخواهد. پرداخت قدرالسهم‌های اضافی، افزایش مخارج را در پی خواهد داشت.

۳- کشورهای عضو حین الحاق یا عضویت در اتحادیه طبق رویه مندرج در بند (۴) ماده (۲۱) اساسنامه، در یکی از رده‌های اشاره شده در بالا قرار می‌گیرند.

۴- کشورهای عضو متعاقباً می‌توانند به شرطی که درخواست تغییر را حداقل دو ماه پیش از افتتاح کنگره به دفتر بین‌الملل ارسال کرده باشند، رده قدرالسهم خود را کاهش دهند. کنگره اظهار نظری غیر الزام‌آور در خصوص درخواست‌های تغییر رده قدرالسهم ارائه می‌کند. کشور عضو در تصمیم‌گیری برای تبعیت یا عدم تبعیت از اظهار نظر کنگره مختار است. تصمیم نهائی کشور عضو پیش از پایان کنگره به دبیرخانه دفتر بین‌الملل ارسال می‌شود. این درخواست تغییر همزمان با به‌اجراء درآمدن مقررات مالی تدوین شده توسط کنگره، اجرائی خواهد شد. کشورهای عضوی که طی زمان مقتضی، تمایلی به تغییر رده قدرالسهم خود ابراز نکرده‌اند، در رده‌ای که به آن تعلق دارند، باقی می‌مانند.

۵- کشورهای عضو نمی‌توانند هر بار، درخواست کاهش بیش از یک رده را بدهند.

۶- با وجود این، شورای راهبری می‌تواند در شرایط استثنائی نظیر سوانح طبیعی مستلزم کمک‌های بین‌المللی، برای یک‌بار در بین دو کنگره، اجازه کاهش موقت در رده قدرالسهم کشور درخواست کننده را صادر کند به شرطی که آن کشور ثابت کند دیگر نمی‌تواند رده اولیه قدرالسهم خود را حفظ کند. شورای راهبری همچنین می‌تواند در شرایط مشابه، اجازه دهد کشورهای غیر از کشورهای کمتر توسعه یافته واقع در رده یک واحدی، به‌طور موقت در رده نیم واحدی قرار گیرند.

۷- مجوز کاهش موقتی رده قدرالسهم، در اجرای بند (۶)، می‌تواند توسط شورای راهبری حداکثر به مدت دو سال یا تا کنگره بعدی، هر کدام زودتر است، صادر شود. پس از پایان این دوره خاص، کشور ذی‌ربط به‌طور خودکار به رده قدرالسهم اولیه خود برمی‌گردد.

۸- صرفنظر از بندهای (۴) و (۵)، افزایش رده قدرالسهم هیچ گونه محدودیتی ندارد.

ماده بیست و دوم

(ماده ۱۳۱ اصلاح شده)

پرداخت بابت محصولات تهیه شده از دفتر بین‌الملل

کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها بهای محصولات تهیه شده از دفتر بین‌الملل را در اسرع وقت و حداکثر ظرف شش ماه از نخستین روز ماه بعد از ارسال صورتحساب، پرداخت می‌کنند. پس از پایان این مدت، مبالغ بدهی مشمول جریمه دیرکردی با نرخ پنج درصد (۵٪) در سال، از روز انقضای مهلت مذکور خواهند شد.

ماده بیست و سوم

(ماده ۱۳۲ اصلاح شده)

رویه داوری

۱- اگر اختلافی باید از طریق داوری حل شود، هر یک از کشورهای عضو طرف دعوی، کشوری که مستقیماً درگیر دعوی نباشد را انتخاب می‌کنند. اگر چند کشور عضو دعوی مشترکی داشته باشند، برای موضوعات این مبحث، یک کشور عضو محسوب می‌شوند.

۲- اگر یکی از کشورهای عضو طرف دعوی به پیشنهاد داوری ظرف شش ماه از تاریخ ارسال عمل نکند، دفتر بین‌الملل در صورت درخواست، رأساً از کشور عضو مورد نظر درخواست تعیین داور کرده یا یک داور تعیین می‌کند.

۳- طرفین دعوی می‌توانند برای تعیین یک داور واحد، که ممکن است دفتر بین‌الملل باشد، توافق کنند.

۴- تصمیم داورها با اکثریت آراء اتخاذ می‌شود.

۵- در صورت تساوی آراء، داورها برای رفع مشکل، کشور عضو دیگری را که در دعوی ذی‌نفع نباشد، انتخاب می‌کنند. در صورت عدم توافق، دفتر بین‌الملل از بین کشورهای عضو که داورها پیشنهاد نکرده‌اند، این کشور عضو را انتخاب می‌کند.

۶- در صورتی که موضوع اختلاف مربوط به یکی از موافقتنامه‌ها باشد، داورهای انتخاب شده باید فقط از کشورهای عضو متعاقد آن موافقتنامه باشند.

۷- در صورتی که یک دعوی بین مجریان منتخب باید از طریق داوری حل شود، مجریان مربوط از کشور عضو متبوع خود درخواست می‌کنند طبق رویه مندرج در بندهای (۱) تا (۶) عمل کنند.

ماده بیست و چهارم

(ماده ۱۳۵ اصلاح شده)

اصلاح، به اجراء درآمدن و مدت اعتبار آیین‌نامه عمومی

اصلاحات مصوب کنگره یک پروتکل الحاقی را تشکیل می‌دهند و از همان تاریخ به اجراء درآمدن احکام بازبینی شده توسط همان کنگره به اجراء در می‌آیند، مگر کنگره تصمیم دیگری گرفته باشد. این آیین‌نامه عمومی از اول ژانویه ۲۰۰۶ میلادی اجرائی شده و مدت اعتبار آن نامحدود است.

ماده بیست و پنجم

پیوستن به پروتکل الحاقی

کشورهای عضو که این پروتکل را امضاء نکرده‌اند، می‌توانند در هر زمان به آن ملحق شوند. اسناد مربوط به الحاق به مدیرکل دفتر بین‌الملل سپرده شده و نامبرده مراتب را به اطلاع دولت‌های کشورهای عضو می‌رساند.

ماده بیست و ششم

به اجراء درآمدن و مدت اعتبار پروتکل الحاقی به آیین‌نامه عمومی

این پروتکل الحاقی از اول ژانویه ۲۰۱۰ میلادی (۱۱ دی ماه ۱۳۸۸ هجری شمسی) به اجراء درآمده و مدت اعتبار آن نامحدود است.

در تأیید موارد فوق، نمایندگان تام‌الاختیار دولتهای کشورهای عضو اتحادیه، این پروتکل الحاقی که از لحاظ تاریخ اجراء و مدت اعتبار، مانند خود آیین‌نامه عمومی است را در یک نسخه اصلی امضاء کردند که به مدیرکل دفتر بین‌الملل سپرده شده و تصویر آن توسط دفتر بین‌الملل اتحادیه پستی جهانی به هر یک از طرف‌های متعاقد ارسال می‌شود.

منعقد در ۱۲ آگوست ۲۰۰۸ میلادی (۲۲ مرداد ۱۳۸۷ هجری شمسی)، ژنو

کنوانسیون پستی جهانی

امضاء کنندگان، نمایندگان تام‌الاختیار دولتهای کشورهای عضو اتحادیه با توجه به بند (۳) ماده (۲۲) اساسنامه اتحادیه پستی جهانی مصوب دهم جولای ۱۹۶۴ میلادی (۱۹ تیر ۱۳۴۳ هجری شمسی) در وین، به اتفاق آراء و به استناد بند (۴) ماده (۲۵) اساسنامه، قواعد حاکم بر سرویس پستی بین‌الملل را که در این کنوانسیون آمده، تدوین کردند.

بخش اول

قواعد مشترک حاکم بر سرویس پستی بین‌الملل

فصل واحد - مقررات کلی

ماده ۱- تعاریف

- ۱- در راستای اهداف کنوانسیون پستی جهانی، عبارات زیر به این شرح تعریف می‌شوند:
 - ۱-۱ بسته (امانت): مرسوله قابل حمل تحت شرایط کنوانسیون و آیین‌نامه بسته‌های (امانات) پستی؛
 - ۱-۲ دپش سر بسته: کیسه یا مجموع کیسه‌ها یا سایر ظروف برچسب‌دار، مهر و موم شده یا بدون سرب، اوی مرسولات پستی؛
 - ۱-۳ پستهای اشتباه در مسیر: ظروف (کیسه‌های) وارده به دفتر مبادله‌ای غیر از آنچه که در کیسه اشاره شده است؛
 - ۱-۴ مرسولات اشتباه در ارسال: مرسولات وارده به یک دفتر مبادله که مربوط به دفتر مبادله کشوری دیگر است؛
 - ۱-۵ مرسوله پستی: عبارت کلی قابل اطلاق به هر چیز ارسال شده توسط ادارات پست (پست‌نامه، امانات پستی، حواله‌های پولی و غیره)؛
 - ۱-۶ نرخهای عبور (ترانزیت): حق‌الزحمه خدمات ارائه شده توسط یک حمل‌کننده در کشور معبر (مجری منتخب، سرویس دیگر یا ترکیبی از هر دو) مربوط به عبور (ترانزیت) زمینی، دریایی و یا هوایی مرسولات؛
 - ۱-۷ حقوق ترمینال: حق‌الزحمه‌ای که مجری منتخب کشور مقصد از مجری منتخب کشور مبدأ بابت جبران هزینه‌های ایجاد شده در کشور مقصد برای پست‌نامه‌های وارده طلبکار است؛
 - ۱-۸ مجری منتخب: هر نهاد دولتی یا غیردولتی رسماً انتخاب شده توسط کشور عضو برای ارائه خدمات پستی و رعایت الزامات مربوط ناشی از احکام اتحادیه در قلمرو خود؛
 - ۱-۹ بسته کوچک: مرسوله قابل حمل تحت شرایط کنوانسیون و آیین‌نامه پست‌نامه‌ها؛
 - ۱-۱۰ نرخ ورود به سرزمین: حق‌الزحمه‌ای که مجری منتخب کشور مقصد از مجری منتخب کشور مبدأ بابت هزینه‌های ایجاد شده در کشور مقصد برای بسته‌های (امانات) وارده طلبکار است؛
 - ۱-۱۱ نرخ عبور (ترانزیت) از سرزمین: حق‌الزحمه خدمات ارائه شده توسط یک حمل‌کننده در کشور معبر (مجری منتخب، سرویس دیگر یا ترکیبی از هر دو) مربوط به عبور (ترانزیت) زمینی و یا هوایی بسته‌ها (امانات) در قلمرو خود؛
 - ۱-۱۲ نرخ دریایی: حق‌الزحمه مربوط به خدمات ارائه شده توسط یک حمل‌کننده (مجری منتخب، سرویس دیگر یا ترکیبی از هر دو) مشارکت‌کننده در حمل دریایی بسته‌ها (امانات)؛

۱۳-۱ سرویس پستی همگانی: ارائه مستمر خدمات پستی پایه با کیفیت در تمام نقاط قلمرو یک کشور عضو برای همه مشتریان، با قیمت‌های مناسب؛
۱۴-۱ عبور (ترانزیت) مکشوف: عبور (ترانزیت) مکشوف از طریق کشوری واسط برای مرسولاتی که تعداد یا وزن آنها، تشکیل پست‌های سر بسته برای کشور مقصد را توجیه نمی‌کند؛

ماده ۲- تعیین نهاد یا نهادهای مسؤوّل انجام الزامات ناشی از پیوستن به کنوانسیون
۱- کشورهای عضو ظرف شش ماه از پایان کنگره، دفتر بین‌الملل را از نام و نشانی نهاد دولتی مسؤوّل نظارت بر امور پستی و نام و نشانی مجری یا مجریان منتخب رسمی برای ارائه خدمات پستی و انجام الزامات ناشی از احکام اتحادیه در قلمرو خود آگاه می‌سازند. هرگونه تغییر در نهادهای دولتی و مجریان منتخب رسمی در بین دو کنگره، در اسرع وقت به دفتر بین‌الملل اعلام می‌شود.

ماده ۳- سرویس پستی همگانی

۱- در راستای تحکیم مفهوم وحدت قلمرو پستی اتحادیه، کشورهای عضو حق دسترسی همه کاربران/ مشتریان به سرویس پستی همگانی را تضمین می‌کنند. منظور از این سرویس، ارائه مستمر خدمات پستی پایه با کیفیت توسط کشورهای عضو در تمام نقاط قلمرو خود با قیمت‌های مناسب است.
۲- کشورهای عضو با توجه به این هدف و در نظر گرفتن نیازهای مردم و شرایط ملی و در چهارچوب قوانین پستی ملی خود یا سایر شیوه‌های معمول، حیطة خدمات پستی ارائه شده و الزامات کیفی و قیمت‌های مناسب را تعیین می‌کنند.
۳- کشورهای عضو، عرضه خدمات پستی و رعایت استانداردهای کیفی توسط مجریان مسؤوّل ارائه سرویس پستی همگانی را تضمین می‌کنند.
۴- کشورهای عضو، تأمین پایا و به تبع آن، پایدار سرویس پستی همگانی را تضمین می‌کنند.

ماده ۴- آزادی عبور (ترانزیت)

۱- اصل آزادی عبور (ترانزیت) در ماده (۱) اساسنامه ذکر شده است. بر مبناء این اصل، کشورهای عضو مکلفند تضمین کنند مجریان منتخب آنها، پست‌های سر بسته و پست‌نامه‌های مکشوف تحویل شده به آنها توسط مجری منتخب دیگر را همواره از سریعترین مسیرها و با ایمن‌ترین وسایل مورد استفاده برای مرسولات خود رهسپار می‌کنند. این اصل در مورد مرسولات اشتباه در ارسال و پست‌های اشتباه در مسیر نیز اعمال می‌شود.
۲- کشورهای عضو که در امر مبادله نامه‌های حاوی مواد واگیر یا مواد رادیواکتیو مشارکت ندارند، می‌توانند از پذیرفتن این مرسولات به صورت عبور (ترانزیت) مکشوف در قلمروشان خودداری کنند. این رویه در مورد پست‌نامه‌ها به استثناء نامه‌ها، کارت‌های پستی و نوشته‌های ویژه نایب‌نایان اعمال می‌شود. رویه مذکور در مورد اوراق چاپی، گاهنامه‌ها، مجلات، بسته‌های کوچک و کیسه‌های «ام (IM)» که محتویات آنها با مقررات حاکم بر شرایط نشر یا توزیع آنها در کشور معبر مطابقت نداشته باشد نیز اعمال می‌شود.
۳- آزادی عبور (ترانزیت) بسته‌های (امانات) پستی ارسالی از مسیرهای زمینی و دریایی، محدود به قلمرو کشورهایی است که در این سرویس مشارکت دارند.

۴- آزادی عبور (ترانزیت) بسته‌های (امانات) هوایی در سرتاسر قلمرو اتحادیه تضمین می‌شود. اما کشورهای عضوی که سرویس بسته‌های (امانات) پستی را ارائه نمی‌کنند، ملزم به رهسپاری امانات هوایی از مسیر زمینی نیستند.

۵- اگر کشور عضوی مقررات مربوط به آزادی عبور (ترانزیت) را رعایت نکند، سایر کشورهای عضو می‌توانند ارتباط پستی خود با آن کشور عضو را متوقف سازند.

ماده ۵- مالکیت مرسولات پستی. استرداد از پست. تغییر یا تصحیح نشانی. تغییر مسیر.

برگشت مرسولات توزیع نشدنی به فرستنده

۱- هر مرسوله پستی تا زمانی که به مالک قانونی تسلیم نشده باشد متعلق به فرستنده است، مگر این‌که طبق مقررات کشور مبدأ یا مقصد و در صورت اعمال بندهای (۱-۱-۲ و ۳) ماده (۱۵) مطابق قوانین کشور عبور (ترانزیت) کننده ضبط شود.

۲- فرستنده یک مرسوله پستی می‌تواند مرسوله خود را از پست پس گرفته، نشانی آن را تغییر داده یا اصلاح کند. هزینه‌ها و سایر شرایط در آیین‌نامه‌ها ذکر شده است.

۳- کشورهای عضو تضمین می‌کنند مجریان منتخب آنها، مرسولات پستی را در صورتی که گیرنده نشانی خود را تغییر داده باشد، تغییر مسیر داده و مرسولات توزیع نشدنی را به فرستنده برگشت دهند. هزینه‌ها و سایر شرایط در آیین‌نامه‌ها ذکر شده است.

ماده ۶- نرخها

۱- نرخهای مربوط به سرویسهای مختلف پستی بین‌الملل و ویژه توسط کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها، بسته به قوانین ملی، در انطباق با اصول مندرج در کنوانسیون و آیین‌نامه‌های آن تعیین می‌شود. این نرخها اساساً باید با قیمت تمام شده خدمات ارائه شده متناسب باشد.

۲- کشور عضو مبدأ یا مجری منتخب آن، بسته به قوانین ملی، نرخهای پستی مربوط به حمل پست‌نامه‌ها و بسته‌های (امانات) پستی را تعیین می‌کند. این نرخها به شرطی شامل هزینه توزیع مرسولات در مکان نشانی است که این سرویس در کشور مقصد برای مرسولات مورد بحث دایر باشد.

۳- نرخهای دریافتی، از جمله نرخهایی که به عنوان راهنما در احکام ذکر شده‌اند، حداقل باید برابر با نرخهای دریافتی در سرویس داخلی و با همان مشخصات (گروه مرسولات، تعداد، زمان قبول تا توزیع و غیره) باشد.

۴- کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها، بسته به قوانین ملی، مجازند نرخهایی فراتر از نرخهای راهنمای مندرج در احکام اتخاذ کنند.

۵- کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها مجازند بر مبنای قوانین ملی خود و با رعایت آستانه نرخهای مندرج در بند (۳)، برای پست‌نامه‌ها و بسته‌های (امانات) پست شده در قلمرو کشور عضو، نرخهای کمتری اخذ کنند. برای مثال آنها می‌توانند به مشتریان کلان پست تخفیف دهند.

۶- هیچ‌گونه هزینه پستی به غیر از هزینه‌های تعیین شده در احکام از مشتریان اخذ نمی‌شود.

۷- مجریان منتخب، به استثناء موارد تصریح شده در احکام، نرخهای دریافتی را برای خود حفظ می‌کنند.

ماده ۷- معافیت از نرخهای پستی

۱- مبناء

۱-۱ موارد معافیت از نرخهای پستی اگر به معنای معافیت از پیش‌پرداخت پستی باشد به صراحت در کنوانسیون تعیین می‌شود. اما، آیین‌نامه‌ها می‌توانند معافیت از پیش‌پرداخت پستی و پرداخت نرخهای عبور (ترانزیت)، حقوق ترمینال و نرخهای ورود به سرزمین را برای پست‌نامه‌ها و بسته‌های (امانات) پستی مربوط به سرویس اداری ارسالی توسط کشورهای عضو، مجریان منتخب و اتحادیه‌های محدود در نظر گیرند. علاوه بر این، پست‌نامه‌ها و بسته‌های (امانات) پستی ارسالی توسط دفتر بین‌الملل اتحادیه به اتحادیه‌های محدود، کشورهای عضو و مجریان منتخب به عنوان مرسولات مربوط به سرویس اداری در نظر گرفته شده و از تمام نرخهای پستی معافند. اما کشور عضو مبدأ یا مجری منتخب آن می‌تواند اضافه نرخ هوایی از مرسولات اخیرالذکر اخذ کند.

۲- اسراء نظامی و غیرنظامی

۲-۱ پست‌نامه‌ها، بسته‌های (امانات) پستی و مرسولات خدمات مالی پستی به نشانی اسراء نظامی یا ارسالی توسط آنها، به‌طور مستقیم یا از طریق دفاتر مذکور در آیین‌نامه‌های کنوانسیون و موافقتنامه سرویسهای پرداخت پستی، از تمام نرخهای پستی به استثناء اضافه نرخ هوایی معافند. مقررات یاد شده در مورد متخاصمین دستگیر شده و بازداشت شده در یک کشور بی‌طرف نیز اعمال می‌شود.

۲-۲ مقررات تعیین شده در بند (۱-۲)، در مورد پست‌نامه‌ها، بسته‌های (امانات) پستی و خدمات مالی پستی از مبدأ دیگر کشورها به نشانی اسراء غیرنظامی یا ارسالی توسط این افراد، مطابق کنوانسیون ۱۲ آگوست ۱۹۴۹ ژنو در مورد حمایت از افراد غیرنظامی در زمان جنگ، به‌طور مستقیم یا از طریق دفاتر مذکور در آیین‌نامه‌های کنوانسیون و موافقتنامه سرویسهای پرداخت پستی نیز اعمال می‌شود.

۲-۳ دفاتر مذکور در آیین‌نامه‌های کنوانسیون و موافقتنامه سرویسهای پرداخت پستی نیز اعمال می‌شود. مرسولات پست‌نامه، بسته‌های (امانات) پستی و خدمات مالی پستی به افراد اشاره شده در بندهای (۱-۲) و (۲-۲) را به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم دریافت یا ارسال می‌کنند، از پرداخت نرخهای پستی معافند. ۲-۴ امانات تا پنج کیلوگرم به‌صورت معاف از هزینه پستی قبول می‌شود. در مواردی که محتوای بسته‌ها (امانات) قابل تفکیک نبوده و بسته‌ها (امانات) به نشانی یک اردوگاه یا نماینده زندانیان (homes de confiance) برای توزیع بین زندانیان باشد، وزن آنها می‌تواند تا ده کیلوگرم افزایش یابد.

۲-۵ در محاسبات میان مجریان منتخب، هیچ نرخیهی به‌جز هزینه حمل هوایی قابل اعمال در مورد بسته‌های (امانات) هوایی، به بسته‌های (امانات) اداری و بسته‌های (امانات) مربوط به اسراء نظامی و غیرنظامی تعلق نمی‌گیرد.

۳- نوشته‌های ویژه ناپینایان

۳-۱ نوشته‌های ویژه ناپینایان از تمام نرخهای پستی به استثناء اضافه نرخ هوایی معافند.

ماده ۸- تمبرهای پستی

۱- [حق استفاده از] اصطلاح «تمبر پستی» طبق کنوانسیون حاضر محفوظ است و منحصرأ به تمبرهایی اطلاق می‌شود که با شرایط این ماده و آیین‌نامه‌ها مطابقت داشته باشد.

۲- تمبرهای پستی:

۲-۱ باید فقط با اجازه کشور یا قلمرو عضو و طبق احکام اتحادیه چاپ و منتشر شود؛

- ۲-۲ نشانی از حاکمیت بوده و طبق احکام اتحادیه، هنگام الصاق به مرسولات پستی، نشانه پیش‌پرداخت هزینه پستی برابر با ارزش واقعی آنها است؛
- ۲-۳ باید به منظور پیش‌پرداخت پستی یا اهداف تمبرشناسی در کشور یا قلمرو عضو انتشار، طبق قوانین ملی خود، گردش یابد.
- ۲-۴ باید در دسترس تمام ساکنان کشور یا قلمرو عضو انتشار باشد.
- ۳- تمبرهای پستی دربرگیرنده موارد زیر هستند:
- ۳-۱ نام کشور یا قلمرو عضو انتشار به الفبای لاتین (به استثناء کشور انگلیس که اصطلاح تمبر پستی را ابداع کرده است)؛
- ۳-۲ قیمت اسمی که به اشکال زیر بیان می‌شود:
- ۳-۲-۱ در کل، به پول رسمی کشور یا قلمرو انتشار یا به عنوان یک حرف یا نشانه؛
- ۳-۲-۲ با استفاده از سایر ویژگیهای تعیین کننده.
- ۴- نشانهای کشوری، علائم رسمی نظارتی و نمادهای سازمانهای بین‌الدولی مندرج روی تمبرهای پستی طبق کنوانسیون پاریس برای حمایت از مالکیت صنعتی، محفوظ است.
- ۵- موضوع و طرح تمبرهای پستی:
- ۵-۱ مطابق با روح دیباچه اساسنامه اتحادیه و تصمیمات متخذه توسط نهادهای اتحادیه باشد؛
- ۵-۲ ارتباط نزدیکی با هویت فرهنگی کشور یا قلمرو عضو داشته یا در نشر فرهنگ یا حفظ صلح مشارکت نماید؛
- ۵-۳ در گرامیداشت شخصیتها یا رویدادهای غیرملی کشور یا قلمرو عضو، ارتباط نزدیکی با کشور یا قلمرو مزبور داشته باشد؛
- ۵-۴ عاری از خصصت سیاسی یا هرگونه موضوع اهانت‌آمیز به یک فرد یا کشور باشد؛
- ۵-۵ برای کشور یا قلمرو عضو اهمیت زیادی داشته باشد.
- ۶- نقوش پیش‌پرداخت پستی، نقوش ماشینهای نقش تمبر و نقوش دستگاههای چاپ یا سایر فرآیندهای چاپ یا مهرزنی، طبق احکام اتحادیه فقط می‌تواند با مجوز کشور یا قلمرو عضو مورد استفاده قرار گیرد.

ماده ۹- امنیت پستی

- ۱- کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها یک راهبرد پیش‌فعالانه امنیتی در تمام سطوح عملیات پستی به منظور حفظ و افزایش اعتماد مردم به خدمات پستی، با لحاظ منافع همه مقامات ذی‌ربط اتخاذ و اجراء می‌کنند. این راهبرد شامل تبادل اطلاعات پیرامون حفظ ایمنی و امنیت حمل و نقل و عبور (ترانزیت) پست بین کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها است.

ماده ۱۰- توسعه پایدار

- کشورهای عضو و یا مجریان منتخب آنها یک راهبرد پیش‌فعالانه توسعه پایدار در تمام سطوح عملیات پستی با تمرکز بر فعالیت محیطی، اجتماعی و اقتصادی اتخاذ و اجراء کرده و آگاهی از توسعه پایدار در سرویسهای پستی را ارتقاء می‌بخشند.

ماده ۱۱- تخلفات

۱- مرسولات پستی

۱-۱- کشورهای عضو متعهد می‌شوند اقدامات مقتضی برای پیشگیری، پیگرد و مجازات هر فرد مقصر در موارد زیر به عمل آورند:

۱-۱-۱- قراردادن مواد مخدر، روان‌گردان، منفجره و قابل اشتعال یا سایر مواد خطرناکی که قراردادن آنها در مرسولات پستی به صراحت در کنوانسیون مجاز اعلام نشده؛

۱-۱-۲- قراردادن اقلام با ماهیت سوء استفاده جنسی از کودکان در مرسولات پستی

۲- شیوه‌های پیش‌پرداخت پستی و پرداخت پستی

۲-۱- کشورهای عضو متعهد می‌شوند اقدامات مقتضی برای پیشگیری، پیگرد و مجازات

هرگونه تخلف مربوط به روشهای پیش‌پرداخت پستی مندرج در این کنوانسیون، نظیر موارد زیر را به عمل آورند:

۲-۱-۱- تمبرهای پستی در گردش یا از دور خارج؛

۲-۱-۲- نقوش پیش‌پرداخت پستی؛

۲-۱-۳- نقوش ماشینهای نقش‌تمبر یا ماشینهای چاپ؛

۲-۱-۴- تمبربرگهای (کوپن‌رپنس‌های) بین‌المللی.

۲-۲- در این کنوانسیون، تخلفات مربوط به روشهای پیش‌پرداخت پستی به اقداماتی اطلاق می‌شود که با قصد بهره‌مندی غیرقانونی (انتفاع من غیرحق) برای خود فرد یا شخص ثالث صورت بگیرد. اقدامات زیر مستوجب مجازات است:

۲-۲-۱- هر اقدام فریبکارانه، تقلب یا جعل هر وسیله پیش‌پرداخت پستی یا هر عمل خلاف یا غیرقانونی مربوط به ساخت بدون مجوز چنین وسایلی؛

۲-۲-۲- هر اقدامی در راستای استفاده، ترویج، بازاریابی، توزیع، اشاعه، انتقال، عرضه، نمایش یا تعمیم هر وسیله پیش‌پرداخت پستی مجعول، مقلوب یا تقلید شده؛

۲-۲-۳- هر اقدامی برای استفاده یا اشاعه هر وسیله پیش‌پرداخت پستی که قبلاً استفاده شده؛

۲-۲-۴- هر تلاشی برای ارتکاب تخلفات مذکور

۳- مقابله به مثل

۳-۱- در ارتباط با اعمال مجازاتها، هیچ تفاوتی بین اقدامات مذکور در بند (۲) در مورد استفاده

از ابزارهای پیش‌پرداخت پستی، داخلی یا خارجی وجود ندارد. این رویه مشمول هیچ مقابله به مثل قانونی یا قراردادی نمی‌شود.

بخش دوم

قواعد حاکم بر پست‌نامه‌ها و بسته‌های (امانات) پستی

فصل اول- تأمین خدمات

ماده ۱۲- خدمات پایه

۱- کشورهای عضو تضمین می‌کنند مجریان منتخب آنها، مرسولات پست‌نامه را قبول، پردازش، ارسال و توزیع کنند.

۲- پست‌نامه‌ها عبارتند از:

۲-۱- مرسولات با اولویت و بدون اولویت تا دو کیلوگرم؛

- ۲-۲ نامه‌ها، کارتهای پستی، اوراق چاپی (مطبوعات) و بسته‌های کوچک تا دو کیلوگرم؛
- ۲-۳ مرسولات برای نایبانیان، تا هفت کیلوگرم؛
- ۲-۴ کیسه‌های مخصوص حاوی روزنامه‌ها، گاهنامه‌ها، کتابها و اسناد چاپی مشابه به یک گیرنده در یک نشانی تا وزن سی کیلوگرم که کیسه‌های «ام (M)» نامیده می‌شوند؛
- ۳- پست‌نامه‌ها، در انطباق با آیین‌نامه پست‌نامه‌ها، بر مبنای سرعت یا محتوای آنها طبقه‌بندی می‌شوند.
- ۴- محدودیتهای وزنی بالاتر از موارد مذکور در بند (۲) به‌طور اختیاری در مورد برخی گروههای پست‌نامه تحت شرایط مذکور در آیین‌نامه پست‌نامه‌ها اعمال می‌شود.
- ۵- با در نظر گرفتن بند (۸)، کشورهای عضو تضمین می‌کنند مجریان منتخب آنها، بسته‌های (امانات) پستی تا بیست کیلوگرم را (همانطور که در کنوانسیون ذکر شده یا در مورد امانات صادره به خارج و پس از توافق دوجانبه، به هر طریقی که بیشترین مزیت را برای مشتریان‌شان داشته باشد) قبول، پردازش، ارسال و توزیع کنند.
- ۶- محدودیتهای وزنی بالاتر از بیست کیلوگرم به‌طور اختیاری برای برخی گروههای بسته‌های (امانات) پستی و تحت شرایط مذکور در آیین‌نامه بسته‌های (امانات) پستی اعمال می‌شود.
- ۷- هر کشور عضوی که مجری منتخب آن، حمل بسته‌های (امانات) پستی را برعهده نگیرد، می‌تواند ترتیبی اتخاذ کند تا مقررات مندرج در کنوانسیون توسط شرکتهای حمل و نقل اجراء شود. همچنین می‌تواند این سرویس را به بسته‌های (امانات) دریافتی از یا ارسالی به نقاط فعالیت این شرکها محدود سازد.
- ۸- صرف‌نظر از بند (۵)، کشورهای عضوی که پیش از اول ژانویه ۲۰۰۱ میلادی به موافقتنامه بسته‌های (امانات) پستی ملحق نشده‌اند، ملزم به ارائه سرویس بسته‌های (امانات) پستی نیستند.

ماده ۱۳- خدمات جانبی

- ۱- کشورهای عضو، تأمین خدمات جانبی اجباری زیر را تضمین می‌کنند:
- ۱-۱ خدمت ثبت برای پست‌نامه‌های صادره با اولویت و هوایی؛
- ۱-۲ خدمت ثبت برای پست‌نامه‌های صادره بدون اولویت و زمینی به مقاصدی که سرویس با اولویت یا هوایی ندارند؛
- ۱-۳ خدمت ثبت برای تمام پست‌نامه‌های وارده
- ۲- تأمین خدمت ثبت برای پست‌نامه‌های صادره بدون اولویت و زمینی به مقاصدی که سرویس با اولویت یا هوایی دارند، اختیاری است.
- ۳- کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها می‌توانند خدمات جانبی اختیاری زیر را در روابط با مجریان منتخب موافق ارائه خدمت، تأمین کنند:
- ۳-۱ بیمه برای پست‌نامه‌ها و بسته‌ها (امانات)؛
- ۳-۲ توزیع ثبتی برای پست‌نامه‌ها؛
- ۳-۳ خدمت تحویل در مقابل دریافت بها (سی.او.دی) برای پست‌نامه‌ها و بسته‌ها (امانات)؛
- ۳-۴ خدمت توزیع سریع (اکسپرس) برای پست‌نامه‌ها و بسته‌ها (امانات)؛
- ۳-۵ تحویل پست‌نامه‌های توزیع ثبتی، ثبتی (سفارشی) یا بیمه به شخص گیرنده؛
- ۳-۶ خدمت رایگان پست‌نامه‌ها و بسته‌ها (امانات)؛
- ۳-۷ خدمات امانات شکستنی و خارج از اندازه؛
- ۳-۸ خدمت پست‌بار برای مجموع مرسولات ارسالی به خارج توسط یک فرستنده.

۴- سه خدمت جانبی زیر بخشهای اجباری و اختیاری دارند:

- ۱-۴ خدمت کسب و کاری جواب قبول بین المللی (آی.بی.آر.اس) که اساساً اختیاری است. اما همه کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها ملزم به انجام خدمت «برگشت» آی.بی.آر.اس هستند؛
- ۲-۴ تمبربرگهای (کوپن رپنس های) بین المللی که در همه کشورهای عضو قابل مبادله اند. اما فروش تمبربرگهای بین المللی اختیاری است؛
- ۳-۴ آگهی تحویل برای پست نامه های ثبتی (سفارشی) و توزیع ثبتی، بسته ها (امانات) و مرسولات بیمه. همه کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها آگهی های تحویل وارده را قبول می کنند. اما ارائه خدمت آگهی تحویل برای مرسولات صادره اختیاری است.
- ۵- شرح این خدمات و بهای آنها در آیین نامه ها آورده شده است.
- ۶- در صورتی که موارد زیر مشمول بهای خاصی در سرویس داخلی باشند، مجریان منتخب مجاز به اخذ بهای معادل از مرسولات بین المللی تحت شرایط مذکور در آیین نامه ها هستند:
 - ۱-۶ تحویل بسته های کوچک با وزن بیش از پانصد گرم؛
 - ۲-۶ پست نامه هایی که بعد از آخرین زمان استاندارد قبول، پست شود؛
 - ۳-۶ مرسولات پست شده خارج از ساعات کار عادی باجه؛
 - ۴-۶ قبول مرسوله از مقر فرستنده؛
 - ۵-۶ استرداد پست نامه ها خارج از ساعات کار عادی باجه؛
 - ۶-۶ پست رستانت؛
 - ۷-۶ انبار کردن پست نامه های با وزن بالای پانصد گرم و نیز امانات؛
 - ۸-۶ توزیع امانات به محض آگهی ورود؛
 - ۹-۶ ارائه پوشش خطرات ناشی از حالت غیر مترقبه (فورس ماژور).

ماده ۱۴- پست الکترونیک، پیشتاز (EMS)، لجستیک یکپارچه و خدمات جدید

- ۱- کشورهای عضو یا مجریان منتخب می توانند با توافق دوجانبه در خدمات زیر همکاری کنند. شرح این خدمات در آیین نامه ها آمده است:
 - ۱-۱ پست الکترونیک که یک خدمت پستی دربرگیرنده انتقال الکترونیک پیامها است. مجریان منتخب می توانند پست الکترونیک را از طریق عرضه خدمات پست الکترونیک ثبتی گسترش دهند. این خدمت از طریق تأیید ارسال، تأیید توزیع و یک مجرای ارتباطی ایمن بین کاربران واقعی، مکملی برای پست الکترونیک است؛
 - ۲-۱ پیشتاز (EMS) که یک خدمت پستی سریع ویژه ارسال اسناد و کالا و همواره سریعترین خدمت پستی با استفاده از ابزار فیزیکی است. این خدمت می تواند بر اساس «موافقتنامه چندجانبه استاندارد پیشتاز (EMS)» یا با توافق دوجانبه ارائه شود؛
 - ۳-۱ لجستیک یکپارچه که خدمتی کاملاً پاسخگو به نیازهای خدمات پشتیبانی مشتریان بوده و شامل مراحل قبل و بعد از انتقال فیزیکی کالا و اسناد است؛
 - ۴-۱ نشان تأیید پستی الکترونیک که اصالت یک رویداد الکترونیک در شکلی مشخص و در زمانی معین و شامل یک یا چند طرف را تأیید می کند.
- ۲- کشورهای عضو یا مجریان منتخب می توانند برای ایجاد خدمتی جدید که به صراحت در احکام اتحادیه نیامده، توافق کنند. بهای خدمت جدید توسط مجری منتخب ذی ربط و بر اساس مخارج عملیاتی این خدمت تعیین می شود.

ماده ۱۵- مرسولات غیر قابل قبول. ممنوعات

۱- کلیات

۱-۱ مرسولاتی که حائز شرایط مندرج در کنوانسیون و آیین نامه‌ها نباشند، قابل قبول نیستند. مرسولات ارسالی به قصد فریبکاری یا با نیت پرهیز از پرداخت کامل هزینه‌های مربوط نیز قابل قبول نیستند.

۱-۲ استثنائات مربوط به ممنوعات ذکر شده در این ماده، در آیین نامه‌ها آمده است.

۱-۳ کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها مجازند ممنوعات ذکر شده در این ماده را افزایش دهند که بلافاصله پس از درج آنها در راهنمای مربوط، قابل اعمال هستند.

۲- ممنوعات در تمام انواع مرسولات

۲-۱ قراردادن اقلام زیر در همه انواع مرسولات ممنوع است:

۱-۱-۲ مواد مخدر و روان گردان بنا به تعریف هیأت بین‌المللی کنترل مواد مخدر، یا سایر

داروهای غیر مجاز که در کشور مقصد ممنوع است؛

۲-۱-۲ اقلام غیر اخلاقی یا منافی عفت؛

۲-۱-۳ اقلام جعلی و سرقتی؛

۲-۱-۴ سایر اقلامی که واردات یا دادوستد آنها در کشور مقصد ممنوع است؛

۲-۱-۵ اقلامی که به لحاظ ماهیت یا بسته‌بندی، می‌تواند مأموران یا عامه مردم را در معرض

خطر قرار دهد یا موجب آلودن یا خرابی سایر مرسولات، تجهیزات پستی یا دارایی اشخاص ثالث شود؛

۲-۱-۶ اسناد دارای جنبه مکاتبه شخصی و جاری که بین اشخاصی به‌جز فرستنده و گیرنده

مرسوله یا افرادی که با آنها زندگی می‌کنند، مبادله شود؛

۳- مواد منفجره، قابل اشتعال یا رادیواکتیو و کالای خطرناک

۳-۱ قراردادن مواد منفجره، قابل اشتعال یا سایر کالای خطرناک و نیز مواد رادیواکتیو در تمام

انواع مرسولات ممنوع است.

۳-۲ قرار دادن وسایل انفجاری و مهمات نظامی اصل نما و مشقی شامل نارنجک اصل نما و

مشقی، گلوله مشقی و امثالهم در تمام گروه‌های مرسولات ممنوع است.

۳-۳ استثنائاً کالای خطرناک زیر قابل قبول هستند:

۳-۳-۱ مواد رادیواکتیو ارسالی در پست نامه‌ها و بسته‌های (امانات) پستی مذکور در بند (۱)

ماده (۱۶)؛

۳-۳-۲ مواد واگیر ارسالی در پست نامه‌ها و بسته‌های (امانات) پستی مذکور در بند (۲) ماده (۱۶)

۴- حیوانات زنده

۴-۱ قراردادن حیوانات زنده در تمام انواع مرسولات ممنوع است.

۴-۲ استثنائاً موارد زیر در پست نامه‌ها، به جز مرسولات بیمه، قابل قبول هستند:

۴-۲-۱ زنبور، زالو و کرم ابریشم؛

۴-۲-۲ انگلها و اقلام دافع حشرات موزی به منظور کنترل این حشرات که بین مؤسسات

رسمی معتبر مبادله می‌شوند؛

۴-۲-۳ مگسهای خانواده دراسوفیلیدا به منظور تحقیقات زیستی پزشکی که بین مؤسسات

رسمی معتبر مبادله می‌شوند.

۴-۳ استثنائاً موارد زیر در امانات قابل قبول هستند:

۴-۳-۱ حیوانات زنده‌ای که حمل آنها توسط پست طبق مقررات پستی کشورهای ذی‌ربط

مجاز باشد.

۵- قراردادن مکاتبات در امانات

۵-۱ قراردادن موارد زیر در امانات پستی ممنوع است:

۵-۱-۱ مکاتبات به استثناء اسناد بایگانی، که میان اشخاصی به جز فرستنده و گیرنده مرسوله یا افرادی که با آنها زندگی می‌کنند، مبادله شود.

۶- سکه، اسکناس و سایر اقلام با ارزش

۶-۱ قراردادن سکه، اسکناس، هر نوع حواله بانکی یا اوراق بهادار بی‌نام، چک مسافرتی و پلاتین، طلا یا نقره (ساخته شده یا ساخته نشده)، سنگهای قیمتی، جواهرات یا سایر اقلام با ارزش در موارد زیر ممنوع است:

۶-۱-۱ در مرسولات پست‌نامه غیر بیمه؛

۶-۱-۱-۱ اما در صورتی که قوانین ملی کشورهای مبدأ و مقصد اجازه دهد، اشیاء مذکور را می‌توان در یک پاکت سر بسته به‌عنوان مرسولات ثبتی (سفارشی) ارسال کرد.

۶-۱-۲ در بسته‌های (امانات) غیر بیمه، به‌جز مواردی که در قوانین ملی کشورهای مبدأ و مقصد مجاز شناخته شده است؛

۶-۱-۳ در بسته‌های (امانات) غیر بیمه مبادله شده بین دو کشوری که بسته‌های (امانات) بیمه را می‌پذیرند؛

۶-۱-۳-۱ علاوه بر این، هر کشور عضو یا مجری منتخب می‌تواند گذاردن شمش طلا در بسته‌های (امانات) بیمه یا غیربیمه، از مبدأ یا به مقصد قلمرو خود یا به‌صورت عبور (ترانزیت) مکشوفه از قلمرو خود را ممنوع سازد. همچنین می‌تواند سقف ارزشی برای این مرسولات تعیین کند.

۷- اوراق چاپی (مطبوعات) و مرسولات برای نایبانیان

۷-۱ اوراق چاپی (مطبوعات) و مرسولات برای نایبانیان نباید:

۷-۱-۱ حاوی هیچ یادداشت یا هر نوع مکاتباتی باشد؛

۷-۱-۲ حاوی هیچ تمبر پستی یا هرگونه پیش‌پرداخت، باطل شده یا باطل نشده، یا هیچ ورقه بهادار معرف ارزش پولی باشد، به استثناء مواردی که مرسوله حاوی کارت، پاکت یا لفافی دارای نشانی خوانای فرستنده یا نماینده وی در کشور مبدأ یا مقصد مرسوله اصلی باشد که هزینه برگشت آن از پیش پرداخت شده است.

۸- رفتار با مرسولات به‌اشتباه قبول شده

۸-۱ نحوه رفتار با مرسولاتی که به اشتباه قبول شده در آیین‌نامه‌ها مشخص شده است. اما مرسولات حاوی اقلام مذکور در بندهای (۲-۱-۱)، (۲-۱-۲)، (۳-۱) و (۳-۲) در هیچ شرایطی نه به مقصد رهسپار، نه به گیرندگان تحویل و نه به مبدأ برگشت داده می‌شوند. چنانچه اقلام مذکور در بندهای (۲-۱-۱)، (۳-۱) و (۳-۲) در حالت عبور (ترانزیت) کشف شوند، با چنین مرسولاتی طبق قوانین ملی کشور عبور (ترانزیت) کننده رفتار خواهد شد.

ماده ۱۶- مواد رادیواکتیو و مواد واگیر قابل قبول

۱- مواد رادیواکتیو در پست‌نامه‌ها و بسته‌های (امانات) پستی، در روابط بین کشورهای عضو که در مورد قبول این مرسولات، به‌طور دو جانبه یا فقط یکطرفه توافق کرده‌اند، فقط در شرایط زیر قابل قبول است.

۱-۱ مواد رادیواکتیوی که طبق مقررات مربوط در آیین‌نامه‌ها، آماده و بسته‌بندی شده باشد؛

۲-۱ این مواد اگر به صورت پست نامه ارسال شود، مشمول تعرفه مرسولات با اولویت یا تعرفه نامه‌ها و ثبت می‌شود؛

۳-۱ پست نامه‌ها یا بسته‌های (امانات) پستی حاوی مواد رادیواکتیو از سریعترین مسیر، معمولاً به صورت هوایی (به شرط پرداخت هزینه‌های مربوط)، رهسپار می‌شود.

۴-۱ فقط فرستندگان مجاز می‌توانند مواد رادیواکتیو را پست کنند.

۲-۲ مواد واگیر، به استثناء گروه (الف) مواد واگیر مؤثر بر انسان (یوان ۲۸۱۴) و مؤثر بر حیوان (یوان ۲۹۰۰) در مرسولات پست نامه و بسته‌های (امانات) پستی طبق شرایط زیر قبول می‌شوند:

۱-۲ گروه (ب) مواد واگیر (یوان ۳۳۷۳) می‌توانند از طریق پست، فقط میان فرستندگان رسمی معتبر طبق تأیید مقامات ذیصلاح مبادله شود. این کالاهای خطرناک می‌تواند با در نظر گرفتن قوانین ملی و بین‌المللی و آخرین نسخه «توصیه‌نامه سازمان ملل درباره حمل کالای خطرناک» اعلام شده توسط سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری، در پست قبول شود.

۲-۲ گروه (ب) مواد واگیر (یوان ۳۳۷۳) باید منطبق با شروط مندرج در آیین نامه پست نامه‌ها و آیین نامه بسته‌های (امانات) پستی، جابه‌جا، بسته‌بندی و برچسب زده شود. این مرسولات مشمول تعرفه مرسولات با اولویت یا تعرفه نامه‌های ثبتی هستند. دریافت هزینه اضافی برای جابه‌جایی این مرسولات مجاز است.

۳-۲ موارد نمونه‌برداری شده از بیماران خاص (انسان یا حیوان) می‌توانند از طریق پست، فقط میان فرستندگان رسمی معتبر طبق تأیید مقامات ذیصلاح مبادله شوند. این مواد می‌توانند با در نظر گرفتن قوانین ملی و بین‌المللی و آخرین نسخه «توصیه‌نامه سازمان ملل درباره حمل کالای خطرناک» اعلام شده توسط سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری، در پست قبول شود.

۴-۲ موارد نمونه‌برداری شده از بیماران خاص (انسان یا حیوان) باید منطبق با مقررات مذکور در آیین نامه پست نامه‌ها، جابه‌جا، بسته‌بندی و برچسب زده شوند. این مرسولات مشمول تعرفه مرسولات با اولویت یا تعرفه نامه‌های ثبتی (سفارشی) هستند. دریافت هزینه اضافی برای جابه‌جایی این مرسولات مجاز است.

۵-۲ قبول مواد واگیر و موارد نمونه‌برداری شده از بیماران خاص (انسان یا حیوان) محدود به کشورهایی است که آمادگی خود را برای قبول چنین مرسولات، به صورت دوجانبه یا فقط یکطرفه، اعلام کرده‌اند.

۶-۲ مواد واگیر مجاز و موارد مجاز نمونه‌برداری شده از بیماران خاص (انسان یا حیوان) از سریع‌ترین مسیر، هوایی یا زمینی، طبق پرداخت اضافه نرخ هوایی متناسب، رهسپار و به صورت با اولویت، توزیع می‌شود.

ماده ۱۷- مطالبه‌نامه‌ها

۱- هر مجری منتخب موظف است مطالبه‌نامه‌های بسته‌ها (امانات) یا مرسولات ثبتی (سفارشی)، بیمه یا توزیع ثبتی خود یا از هر مجری منتخب دیگر را بپذیرد مشروط به اینکه مطالبه‌نامه‌ها ظرف یک دوره شش ماهه از فردای روز تحویل مرسوله به پست ارائه شوند. ارسال مطالبه‌نامه‌ها از طریق پست با اولویت، پیش‌تاز (EMS) یا وسایل الکترونیک صورت می‌گیرد. این دوره شش ماهه به روابط بین مطالبه‌کنندگان و مجریان منتخب معطوف است و مربوط به زمان تبادل مطالبه‌نامه‌ها میان مجریان منتخب نمی‌شود.

۲- مطالبه‌نامه‌ها تحت شرایط مندرج در آیین نامه‌ها رسیدگی می‌شود.

۳- مطالبه‌نامه‌ها رایگان است. در صورت درخواست استفاده از سرویس پیشتاز (EMS) برای ارسال مطالبه‌نامه‌ها، هزینه‌های اضافی برعهده شخص متقاضی است.

ماده ۱۸- کنترل گمرک. عوارض گمرکی و سایر هزینه‌ها

۱- مجریان منتخب کشورهای مبدأ و مقصد مجازند مرسولات را طبق قوانین کشور خود به کنترل گمرک تسلیم کنند.

۲- تسلیم مرسولات برای کنترل گمرک می‌تواند مشمول هزینه ارائه به گمرک شود که حدود آن در آیین‌نامه‌ها ذکر شده است. دریافت این هزینه فقط برای تسلیم به گمرک و ترخیص مرسولات مشمول هزینه‌های گمرکی یا سایر هزینه‌های مشابه خواهد بود.

۳- مجریان منتخب مجاز به ترخیص مرسولات از گمرک به نیابت از مشتریان، می‌توانند مبلغی بابت ترخیص بر مبنای هزینه‌های واقعی از مشتریان اخذ کنند. این مبلغ می‌تواند برای تمام مرسولات اظهار شده در گمرک مطابق قوانین ملی، شامل ارقام معاف از عوارض گمرکی، اخذ شود. به مشتریان درباره مبلغی که باید پردازند، پیشاپیش و به‌طور واضح اطلاع داده خواهد شد.

۴- مجریان منتخب مجازند حسب مورد، عوارض گمرکی و سایر عوارض متعلقه را از فرستندگان یا گیرندگان مرسولات دریافت کنند.

ماده ۱۹- مبادله دپش‌های سر بسته با واحدهای نظامی

۱- دپش‌های سر بسته پست‌نامه‌ها می‌توانند از طریق سرویس‌های زمینی، دریایی یا هوایی کشورهای دیگر مبادله شود، میان:

۱-۱ دفاتر پست هر کشور عضو و فرماندهان واحدهای نظامی تحت امر سازمان ملل؛

۱-۲ فرماندهان چنین واحدهای نظامی؛

۱-۳ دفاتر پست هر کشور عضو و فرماندهان واحدهای دریایی، هوایی یا زمینی، کشتیهای جنگی یا هواپیماهای نظامی همان کشور که در خارج مستقر هستند؛

۱-۴ فرماندهان واحدهای دریایی، هوایی یا زمینی، کشتیهای جنگی یا هواپیماهای نظامی همان کشور
۲- پست‌نامه‌های قرار داده شده در دپش‌های مذکور در بند (۱)، به مرسولات دریافتی از یا ارسال به اعضای واحدهای نظامی یا فرماندهان و خدمه کشتیها یا هواپیماهایی که پستها برای آنها ارسال یا از طرف آنها دریافت می‌شود، محدود می‌گردد. نرخها و شرایط ارسال حاکم بر آنها طبق مقررات مجری منتخب کشور عضوی که واحد نظامی را در اختیار قرار داده یا این کشتیها یا هواپیماها به آن تعلق دارند، تعیین می‌شوند.

۳- در صورت عدم توافق ویژه، مجری منتخب کشور عضوی که واحد نظامی را در اختیار گذاشته یا کشتیهای جنگی یا هواپیماهای نظامی به آن تعلق دارند، مسؤول پرداخت هزینه‌های عبور (ترانزیت) محمولات، حقوق ترمینال و هزینه‌های حمل هوایی به مجریان منتخب مربوط خواهد بود.

ماده ۲۰- استانداردها و اهداف کیفیت سرویس

۱- کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها، استانداردها و اهداف توزیع پست‌نامه‌ها و بسته‌های (امانات) وارده خود را تدوین و منتشر می‌کنند.

۲- این استانداردها و اهداف، بدون احتساب زمان معمول ترخیص گمرکی، مطلوبیت کمتری نسبت به مرسولات مشابه داخله نخواهند داشت.

۳- کشورهای عضو مبدأ یا مجریان منتخب آنها استانداردهای «ابتداء تا انتهاء» را برای پست‌نامه‌های با اولویت و پست هوایی و نیز برای بسته‌ها (امانات) و بسته‌های (امانات) اقتصادی/زمینی تدوین و منتشر می‌کنند.

۴- کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها اعمال استانداردهای کیفیت سرویس را ارزیابی می‌کنند.

فصل دوم- مسؤولیت

ماده ۲۱- مسؤولیت مجریان منتخب. غرامات

۱- کلیات

۱-۱ مجریان منتخب، به استثناء موارد مندرج در ماده (۲۲)، در موارد زیر مسؤولند:

۱-۱-۱ گم شدن، دستخوردگی یا آسیب‌دیدگی مرسولات ثبتی (سفارشی)، بسته‌های (امانات)

عادی و مرسولات بیمه؛

۱-۱-۲ گم شدن مرسولات توزیع ثبتی، بیمه و بسته‌های (امانات) عادی؛

۱-۱-۳ برگشت مرسولات ثبتی (سفارشی)، مرسولات بیمه و بسته‌های (امانات) عادی که

علت عدم توزیع آن معلوم نیست.

۱-۲ مجریان منتخب مسؤولیتی در قبال مرسولاتی به‌جز موارد مذکور در بندهای (۱-۱-۱) و

(۱-۱-۲) ندارند.

۱-۳ مجریان منتخب در سایر مواردی که در این کنوانسیون ذکر نشده مسؤولیت ندارند.

۱-۴ اگر گم شدن یا آسیب‌دیدگی کامل مرسولات ثبتی (سفارشی)، بسته‌های (امانات) عادی و

مرسولات بیمه در نتیجه حادثه‌ای غیرمترقبه (فورس ماژور) باشد که به آن غرامتی تعلق نگیرد،

فرستنده حق پس گرفتن هزینه پرداخت شده پست کردن مرسوله، به استثناء هزینه بیمه را دارد.

۱-۵ میزان غرامت از مقادیر مذکور در آیین‌نامه پست‌نامه‌ها و آیین‌نامه بسته‌های (امانات)

پستی فراتر نمی‌رود.

۱-۶ در موارد مسؤولیت در قبال جبران خسارت، زیانهای غیرمستقیم یا سودهای از دست رفته

در پرداخت غرامت لحاظ نخواهد شد.

۱-۷ همه مقررات مربوط به مسؤولیت مجریان منتخب، قطعی، لازم‌الاجراء و کامل هستند.

مجریان منتخب در هیچ حالتی، حتی در صورت بروز خطای فاحش، مسؤولیتی فراتر از حدود تعیین

شده در کنوانسیون و آیین‌نامه‌ها ندارند.

۲- مرسولات ثبتی (سفارشی)

۲-۱ در صورت گم شدن، دستبرد کامل یا آسیب‌دیدگی کامل یک مرسوله ثبتی (سفارشی)،

فرستنده حق دارد غرامتی به میزان مندرج در آیین‌نامه پست‌نامه‌ها دریافت کند. اگر فرستنده مبلغی

کمتر از میزان مندرج در آیین‌نامه پست‌نامه‌ها مطالبه کند، مجریان منتخب می‌توانند آن مقدار کمتر را

بپردازند و مابقی آن را از مجریان منتخب ذی‌ربط دریافت کنند.

۲-۲ اگر قسمتی از یک مرسوله ثبتی (سفارشی) سرقت شده یا آسیب ببیند، فرستنده حق

مطالبه غرامتی معادل ارزش واقعی مقدار سرقت شده یا آسیب‌دیده را دارد.

۳- مرسولات توزیع ثبتی

۳-۱ در صورت گم شدن، دستبرد کامل یا آسیب‌دیدگی کامل یک مرسوله توزیع ثبتی، فرستنده

حق دارد فقط هزینه‌های پرداخت شده بابت پست کردن مرسوله را پس بگیرد.

۴- بسته‌های (امانات) عادی

۴-۱ در صورت گم شدن، دستبرد کامل یا آسیب دیدگی کامل یک بسته (امانت)، فرستنده حق دارد غرامتی معادل مبلغ مندرج در آیین نامه بسته های (امانات) پستی مطالبه کند. اگر فرستنده مبلغی کمتر از میزان مندرج در آیین نامه بسته های (امانات) پستی مطالبه کند، مجریان منتخب می توانند آن مقدار کمتر را بپردازند و مابه‌ازاء آن را از مجریان منتخب ذی ربط دریافت کنند.

۴-۲ اگر قسمتی از یک بسته (امانت)، سرقت شده یا آسیب ببیند، فرستنده حق مطالبه غرامتی معادل ارزش واقعی مقدار سرقت شده یا آسیب دیده را دارد.

۴-۳ مجریان منتخب می توانند بر اساس روابط دوجانبه، در خصوص اعمال مبلغ مندرج در آیین نامه بسته های (امانات) پستی، برای هر بسته (امانت) (صرف نظر از وزن آن)، توافق کنند.

۵- مرسولات بیمه

۵-۱ در صورت گم شدن، دستبرد کامل یا آسیب دیدگی کامل یک مرسوله بیمه، فرستنده حق دارد غرامتی معادل ارزش بیمه به حق برداشت ویژه (SDR) مطالبه کند.

۵-۲ اگر قسمتی از یک مرسوله بیمه، سرقت شده یا آسیب ببیند، فرستنده حق دارد غرامتی معادل ارزش واقعی مقدار سرقت شده یا آسیب دیده را مطالبه کند. اما این غرامت در هیچ حالتی نمی تواند از ارزش بیمه شده به حق برداشت ویژه (SDR) فراتر رود.

۶- اگر یک پست نامه ثبتی یا بیمه بدون درج علت عدم توزیع، برگشت داده شود، فرستنده حق دارد فقط هزینه های پرداختی را مطالبه کند.

۷- اگر امانتی بدون درج علت عدم توزیع، برگشت داده شود، فرستنده حق دارد هزینه پست کردن بسته (امانت) در کشور مبدأ و مخارج مترتب بر برگشت بسته (امانت) از کشور مقصد را مطالبه کند.

۸- در موارد مذکور در بندهای (۲، ۴ و ۵)، غرامت طبق قیمت روز اقلام یا کالاهایی از همان نوع در زمان و مکان قبول مرسوله محاسبه می شود. در صورت عدم امکان تعیین قیمت روز، غرامت مطابق با ارزش متعارف اقلام یا کالاهایی که مبنای ارزیابی آنها همسان باشد محاسبه می شود.

۹- هنگامی که غرامتی بابت گم شدن، دستبرد کامل یا آسیب دیدگی کامل یک مرسوله ثبتی، بسته (امانت) عادی یا مرسوله بیمه تعلق می گیرد، فرستنده یا حسب مورد، گیرنده محق به پس گرفتن هزینه ها و مبالغ پرداختی بابت پست کردن آن مرسوله به استثناء حق ثبت و حق بیمه است. همین قاعده در مورد مرسولات ثبتی، بسته های (امانات) عادی یا مرسولات بیمه ای که گیرنده به دلیل وضعیت نامطلوب، از قبول آنها خودداری کرده، مصداق دارد مشروط بر این که این وضعیت قابل انتصاب به سرویس پستی بوده و در حیطه مسؤلیت آن باشد.

۱۰- با وجود مقررات مندرج در بندهای (۲، ۴ و ۵)، گیرنده حق دریافت غرامت پس از تحویل گرفتن مرسوله ثبتی، بسته (امانت) عادی یا مرسوله بیمه دستخوردیده یا آسیب دیده را دارد.

۱۱- مجری منتخب مبدأ مختار است به فرستندگان در کشورش، غراماتی را که در مقررات ملی خود برای مرسولات ثبتی و بسته های (امانات) غیر بیمه تعیین شده، پرداخت کند مشروط به این که کمتر از میزان مذکور در بندهای (۱-۲) و (۴-۱) نباشند. همین رویه در مورد مجری منتخب مقصد، در صورتی که غرامت به گیرنده پرداخت می شود نیز قابل اعمال است. اما مبالغ تعیین شده در بندهای (۱-۲) و (۴-۱) در موارد زیر قابل اعمال هستند:

۱۱-۱ در صورت شکایت علیه مجری منتخب مسؤول؛ یا

۱۱-۲ اگر فرستنده از حقوق خود به نفع گیرنده صرف نظر کند یا بالعکس.

۱۲- بدون توافق دوجانبه، حق‌الشرط‌هایی با هدف افزایش مهلت مطالبه‌نامه‌ها و پرداخت غرامت به مجریان منتخب شامل دوره‌ها و شرایط تعیین‌شده در آیین‌نامه‌ها مجاز نیست.

ماده ۲۲- موارد عدم مسؤولیت کشورهای عضو و مجریان منتخب

۱- مجریان منتخب در قبال مرسولات ثبتی و مرسولات ثبت توزیع، بسته‌ها (امانات) و مرسولات بیمه‌ای که منطبق با شرایط مذکور در مقررات خود برای مرسولات مشابه تحویل نموده‌اند، مسؤولیتی ندارند. اما در موارد زیر همچنان مسؤولیت دارند:

۱-۱ اگر دستبرد یا آسیب‌دیدگی قبل یا هنگام توزیع مرسوله معلوم شود؛

۱-۲ در صورت موافقت مقررات داخلی، گیرنده یا در صورت برگشت به مبدأ، فرستنده، نسبت به دریافت مشروط مرسوله دستخورده یا آسیب‌دیده اقدام کرده باشد؛

۱-۳ در صورت موافقت مقررات داخلی، مرسوله ثبتی در صندوق پست شخصی توزیع شود و گیرنده اظهار کند مرسوله را دریافت نکرده است؛

۱-۴ اگر گیرنده، یا در صورت برگشت به مبدأ، فرستنده یک بسته (امانت) یا یک مرسوله بیمه با وجود تحویل با ظاهر سالم، بدون تأخیر به مجری منتخب توزیع کننده، دستبرد یا آسیب‌دیدگی مرسوله را اطلاع دهد. وی باید اثبات کند دستبرد یا آسیب‌دیدگی مرسوله پس از توزیع رخ نداده است. عبارت «بدون تأخیر» طبق قوانین ملی تفسیر می‌شود.

۲- کشورهای عضو و مجریان منتخب در موارد زیر مسؤولیت ندارند:

۲-۱ درحالات ناشی از حوادث غیرمترقبه طبق ماده (۹-۶-۱۳)؛

۲-۲ اگر نتوانند به دلیل از بین رفتن سوابق مربوط به واسطه حوادث غیرمترقبه، در قبال مرسوله پاسخگو باشند، مشروط بر آن‌که اثبات مسؤولیت آنها از طریق دیگری میسر نباشد؛

۲-۳ اگر گم شدن، سرقت یا آسیب‌دیدگی، ناشی از خطاء یا اهمال فرستنده یا از ماهیت محتویات مرسوله باشد؛

۲-۴ در مورد مرسولاتی که محتوای آنها، جزء ممنوعات مشخص شده در ماده (۱۵) باشد؛

۲-۵ اگر مرسولات براساس قوانین کشور مقصد توقیف شده باشد و این قوانین توسط کشور عضو یا مجری منتخب آن اعلام شده باشد؛

۲-۶ در مورد مرسولات بیمه‌ای که به قصد فریبکاری با مبلغی بالاتر از ارزش واقعی محتویات بیمه شده است؛

۲-۷ اگر فرستنده در یک مهلت ششماهه از تاریخ فردای روز تحویل مرسوله به پست پیگیری نکرده باشد؛

۲-۸ در مورد بسته‌های (امانات) مربوط به اسراء نظامی و غیرنظامی بازداشت شده؛

۲-۹ اگر تصور شود فرستنده به قصد فریبکاری و با هدف دریافت غرامت عمل نموده است.

۳- کشورهای عضو و مجریان منتخب در قبال اظهارنامه‌های گمرکی، به هر شکلی که تنظیم شده باشند، یا تصمیمات منخذه توسط گمرک هنگام بررسی مرسولات تحویل شده برای کنترل گمرکی، مسؤولیتی نمی‌پذیرند.

ماده ۲۳- مسؤلیت فرستنده

- ۱- فرستنده یک مرسوله در قبال صدمات وارده به مأموران پستی و هر خسارت وارد آمده به مرسولات و تجهیزات پستی، در اثر ارسال اقلام غیر قابل قبول برای حمل یا عدم رعایت شرایط قبول، مسؤلیت دارد.
- ۲- در مورد خسارات وارده به سایر مرسولات پستی، فرستنده در قبال هر مرسوله آسیب دیده و در همان حدود مجریان منتخب مسؤلیت دارد.
- ۳- قبول چنین مرسوله‌ای توسط دفتر پست، رافع مسؤلیت فرستنده نیست.
- ۴- فرستنده در صورت رعایت شرایط قبول، مادامی که قصور و سهل‌انگاری در حمل مرسوله از سوی مجری منتخب یا حمل‌کننده‌ها پس از قبول مرسوله صورت پذیرفته باشد، مسؤلیتی ندارد.

ماده ۲۴- پرداخت غرامت

- ۱- پرداخت غرامت و بازپرداخت هزینه‌ها و مبالغ، در صورت اثبات حق دریافت غرامت از مجری منتخب مسؤل، حسب مورد برعهده مجری منتخب مبدأ یا مجری منتخب مقصد خواهد بود.
- ۲- فرستنده می‌تواند از حقوق خود در مورد دریافت غرامت به نفع گیرنده صرفنظر کند. متقابلاً گیرنده می‌تواند از حقوق خود به نفع فرستنده صرفنظر کند. در صورت موافقت قوانین داخلی، فرستنده یا گیرنده می‌تواند به شخص ثالثی اجازه دهد که غرامت را دریافت کند.

ماده ۲۵- پس‌گرفتن احتمالی غرامت از فرستنده یا گیرنده

- ۱- اگر پس از پرداخت غرامت، یک مرسوله ثبتی، یک بسته (امانت) یا یک مرسوله بیمه یا قسمتی از محتوا که قبلاً به‌عنوان «مفقوده» تلقی شده بود پیدا شود، به فرستنده یا گیرنده، حسب مورد، اطلاع داده می‌شود که مرسوله به مدت سه ماه برای تحویل به وی در ازاء پس دادن مبلغ غرامت پرداخت شده نگهداری خواهد شد. همزمان از او سؤال می‌شود که مرسوله باید به چه کسی تحویل داده شود. در صورت نپذیرفتن یا عدم پاسخ در مهلت داده شده، حسب مورد اقدامی مشابه در مورد گیرنده یا فرستنده صورت گرفته و همان مهلت پاسخگویی به وی داده خواهد شد.
- ۲- اگر فرستنده و گیرنده از تحویل گرفتن مرسوله خودداری کرده یا در مهلت تعیین شده در بند (۱) پاسخی ندهند، مرسوله مزبور به مالکیت مجری منتخب یا در صورت اقتضاء، مجریان منتخبی که متحمل خسارت شده‌اند در خواهد آمد.
- ۳- هرگاه معلوم شود محتوای یک مرسوله بیمه، ارزشی کمتر از غرامت پرداختی دارد، فرستنده یا گیرنده، حسب مورد، مبلغ غرامت دریافتی را در قبال استرداد مرسوله، بدون تأثیرپذیری از عواقب فریبکاری در بیمه، پس می‌دهد.

فصل سوم- مقررات مختص پست‌نامه‌ها

ماده ۲۶- پست کردن مرسولات پست‌نامه در خارج از کشور

- ۱- مجریان منتخب ملزم به ارسال یا توزیع پست‌نامه‌هایی نیستند که فرستندگان مقیم در قلمرو کشور عضوشان، خود یا توسط دیگری، به‌منظور بهره‌مندی از نرخهای پایین‌تر از یک کشور خارجی پست کرده باشند.

۲- مقررات مندرج در بند (۱) بدون هیچ تمایزی هم در مورد پست‌نامه‌هایی که در کشور محل اقامت فرستنده آماده شده و سپس به آن سوی مرز حمل می‌شوند و هم در مورد پست‌نامه‌هایی که در یک کشور خارجی آماده‌سازی می‌شوند، قابل اعمال است.

۳- مجری منتخب مقصد حق دارد از فرستنده و در صورت نبودن وی، از مجری منتخب قبول کننده، پرداخت نرخهای داخلی را درخواست کند. اگر فرستنده یا مجری منتخب قبول کننده از پذیرش پرداخت هزینه‌ها در مهلت مورد نظر مجری منتخب مقصد خودداری کنند، این مجری منتخب می‌تواند مرسولات را به مجری منتخب قبول کننده برگشت داده و هزینه‌های برگشت را مطالبه کند یا با آنها طبق قوانین ملی خود رفتار کند.

۴- در صورت پایین‌تر بودن حقوق ترمینال دریافتی از کشور قبول کننده نسبت به کشور محل اقامت فرستندگان مرسولات، مجریان منتخب ملزم به ارسال یا توزیع پست‌نامه‌های پرتعدادی نیستند که فرستندگان، خود یا توسط دیگری، از کشوری به جز محل اقامت خود پست کرده باشند. مجری منتخب مقصد می‌تواند از مجری منتخب قبول کننده، مبلغی متناسب با هزینه متحمل شده درخواست کند. این مبلغ نمی‌تواند بیشتر از دو مقدار زیر باشد: هشتاد درصد (۸۰٪) تعرفه داخلی قابل اعمال برای مرسولات مشابه، یا عندالاقضاء، نرخهای قابل اعمال به واسطه بندهای (۳) تا (۷) ماده (۲۸) یا بند (۷) ماده (۲۹) اگر مجری منتخب قبول کننده از پذیرش پرداخت مبلغ مورد مطالبه در مهلت مورد نظر مجری منتخب مقصد خودداری کند، این مجری منتخب می‌تواند مرسولات را به مجری منتخب قبول کننده برگشت داده و هزینه‌های برگشت را مطالبه کند یا با آنها طبق قوانین ملی خود رفتار کند.

بخش سوم - حق الزحمه‌ها

فصل اول - مقررات مختص پست‌نامه‌ها

ماده ۲۷ - حقوق ترمینال. مقررات کلی

۱- با در نظر گرفتن معافیت‌های تعیین شده در آیین‌نامه‌ها، هر مجری منتخبی که از مجری منتخب دیگر پست‌نامه دریافت می‌کند، حق دارد از مجری منتخب فرستنده بابت هزینه‌هایی که برای مرسولات بین‌المللی دریافتی متحمل می‌شود، حق الزحمه‌ای دریافت کند.

۲- برای اجرای مقررات مربوط به حقوق ترمینال توسط مجریان منتخب آنها، کشورها و قلمروها مطابق با فهرستهای تدوین شده در این خصوص توسط کنگره در قطعنامه ۱۸/۲۰۰۸ C، به شرح زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

۲-۱ کشورها و قلمروهای تابع نظام نهائی پیش از سال ۲۰۱۰ میلادی (۱۳۸۹ هجری شمسی)؛

۲-۲ کشورها و قلمروهای تابع نظام نهائی از سال ۲۰۱۰ و ۲۰۱۲ (۱۳۸۹ و ۱۳۹۱) (کشورهای

جدید تابع نظام نهائی)؛

۲-۳ کشورها و قلمروهای تابع نظام انتقالی

۳- مقررات این کنوانسیون در مورد پرداخت حقوق ترمینال، ترتیبات انتقالی می‌باشد که در

پایان دوره انتقال به تدوین یک نظام پرداخت ویژه هر کشور منجر می‌شود.

۴- دسترسی به سرویسهای داخلی. دسترسی مستقیم

۱-۴ در اصل، مجریان منتخب، تمام نرخها، قواعد و شرایط حاکم بر سرویس داخلی خود را به

همان گونه که در مورد مشتریان ملی خود اعمال می‌کنند، در دسترس سایر مجریان منتخب قرار

می دهند. تشخیص رعایت قواعد و شرایط دسترسی کامل توسط مجری منتخب مبدأ با مجری منتخب مقصد است.

۲-۴ مجریان منتخب کشورهای تابع نظام نهائی، نرخها، قواعد و شرایط حاکم بر سرویس داخلی خود را به همان گونه که در مورد مشتریان ملی خود اعمال می کنند، در دسترس سایر مجریان منتخب قرار می دهند.

۳-۴ مجریان منتخب کشورهای جدید تابع نظام نهائی می توانند نرخها، قواعد و شرایط حاکم بر سرویس داخلی خود را به همان گونه که در مورد مشتریان ملی خود اعمال می کنند، در دسترس سایر مجریان منتخب قرار ندهند. اما این مجریان منتخب می توانند این شرایط داخلی را به صورت دوجانبه و برای یک دوره آزمایشی دوساله، در دسترس تعداد محدودی از مجریان منتخب قرار دهند. پس از این دوره آنها باید دسترسی به شرایط داخلی خود را متوقف ساخته یا برای همه مجریان منتخب، قابل دسترس سازند. اما اگر مجریان منتخب کشورهای جدید تابع نظام نهائی از مجریان منتخب کشورهای تابع نظام نهائی درخواست اعمال شرایط داخلی را نمایند، آنها باید نرخها، قواعد و شرایط حاکم بر سرویس داخلی خود را به همان گونه که در مورد مشتریان ملی خود اعمال می کنند، در دسترس همه مجریان منتخب قرار دهند.

۴-۴ مجریان منتخب کشورهای نظام انتقالی می توانند شرایط داخلی خود را در دسترس سایر مجریان منتخب قرار ندهند. اما می توانند این شرایط داخلی را به صورت دوجانبه و برای یک دوره آزمایشی دوساله در دسترس تعداد محدودی از مجریان منتخب قرار دهند. پس از این دوره، آنها باید نسبت به توقف یا ادامه دسترسی همه مجریان منتخب به شرایط داخلی خود اقدام کنند.

۵- پرداخت حقوق ترمینال براساس کیفیت عملکرد سرویس در کشور مقصد صورت می گیرد. بدین لحاظ، شورای عملیات پستی مجاز است نسبت به اضافه نمودن حق الزحمه های مندرج در مواد (۲۸) و (۲۹) به منظور ترغیب مشارکت در نظامهای پایش و دادن پاداش به مجریان منتخبی که به اهداف کیفی نایل می شوند، اقدام کند. شورای عملیات پستی همچنین می تواند جریمه هایی برای کیفیت نامطلوب سرویس تعیین کند، اما این حق الزحمه کمتر از حداقل حق الزحمه، طبق مواد (۲۸) و (۲۹) نیست.

۶- مجریان منتخب می توانند از تمام یا قسمتی از حق الزحمه های تعیین شده در بند (۱) صرف نظر کنند.

۷- نرخ قابل اعمال حقوق ترمینال برای کیسه های «ام» (M)، (۰/۷۹۳) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم است. کیسه های «ام» (M) کمتر از پنج کیلوگرم در ارتباط با محاسبه حقوق ترمینال، به عنوان کیسه پنج کیلوگرمی در نظر گرفته می شود.

۸- برای مرسولات ثبتي، یک نرخ پرداخت اضافی (۰/۵۵) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله برای سالهای ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ (۱۳۸۹ و ۱۳۹۰) و (۰/۶) حق برداشت ویژه (SDR) برای سالهای ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ (۱۳۹۱ و ۱۳۹۲) در نظر گرفته می شود. برای مرسولات بیمه، یک نرخ پرداخت اضافی (۱/۱) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله برای سالهای ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ (۱۳۸۹ و ۱۳۹۰) و (۱/۲) حق برداشت ویژه (SDR) برای سالهای ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ (۱۳۹۱ و ۱۳۹۲) در نظر گرفته می شود. در صورتی که خدمات ارائه شده شامل ویژگیهای اضافی مشروح در آیین نامه پست نامه ها باشد، شورای عملیات پستی مجاز است حق الزحمه تکمیلی برای این خدمات و سایر خدمات جانبی در نظر گیرد.

- ۹- مجریان منتخب می‌توانند با توافق دو جانبه یا چند جانبه، نظامهای پرداخت دیگری برای تسویه حساب حقوق ترمینال اعمال کنند.
- ۱۰- مجریان منتخب می‌توانند پست بدون اولویت را به صورت اختیاری و اعمال ده درصد (۱۰٪) تخفیف نسبت به نرخ حقوق ترمینال با اولویت مبادله کنند.
- ۱۱- مجریان منتخب می‌توانند پست دسته‌بندی شده را به صورت اختیاری و با نرخ حقوق ترمینال تخفیفی مبادله کنند.
- ۱۲- مقررات قابل اعمال بین مجریان منتخب کشورهای نظام نهائی، برای مجریان منتخب کشورهای نظام انتقالی که تمایل خود را برای پیوستن به نظام نهائی اعلام کرده‌اند، اعمال می‌شود. شورای عملیات پستی می‌تواند معیار انتقالی در آیین‌نامه پست‌نامه‌ها تدوین کند. در صورت درخواست مجریان منتخب تازه ملحق شده به نظام نهائی، مقررات کامل نظام نهائی می‌تواند در مورد آن اعمال شود.

ماده ۲۸- حقوق ترمینال. مقررات قابل اعمال در ترافیک پستی بین مجریان منتخب کشورهای تابع نظام نهائی

۱- پرداخت بابت پست‌نامه‌ها، شامل پست انبوه و به استثناء کیسه‌های «ام (M)» و مرسولات جواب قبول بین‌المللی بر مبنای هزینه پردازش در کشور مقصد، به صورت وزنی و تعدادی محاسبه می‌شود. این هزینه‌ها باید متناسب با تعرفه‌های داخلی باشد. نرخها طبق شرایط تعیین شده در آیین‌نامه پست‌نامه‌ها محاسبه می‌شود.

۲- پرداخت بابت مرسولات جواب قبول بین‌المللی طبق آیین‌نامه پست‌نامه‌ها خواهد بود.

۳- نرخهای تعدادی و وزنی بر مبنای درصدی از نرخهای قبول یک نامه با اولویت بیست گرمی در سرویس داخلی محاسبه می‌شود که هفتاد درصد (۷۰٪) برای کشورهای نظام نهائی تا سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) و صددرصد (۱۰۰٪) برای کشورهای وارد شده به نظام نهائی از سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) یا ۲۰۱۲ (۱۳۹۱) (کشورهای جدید نظام نهائی) خواهد بود.

۴- شورای عملیات پستی مطالعه‌ای درباره هزینه پردازش پست وارده طی سال‌های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ (۱۳۸۸ و ۱۳۸۹) انجام خواهد داد. اگر این مطالعه، درصدی غیر از هفتاد درصد (۷۰٪) تعیین شده در بند (۲) را نشان دهد، این شورا تغییر درصد هزینه برای نامه‌های با اولویت تا بیست گرم برای سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ (۱۳۹۱ و ۱۳۹۲) را مورد توجه قرار خواهد داد.

۵- پنجاه درصد (۵۰٪) از مالیات بر ارزش افزوده یا سایر مالیاتها برای سالهای ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ (۱۳۸۹) و ۱۳۹۰ و صددرصد (۱۰۰٪) برای سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ از نرخ قبول مورد استفاده برای محاسبه در بند (۳) بالا کسر می‌شود.

۶- نرخهای اعمال شده بابت ترافیک بین کشورهای تابع نظام نهائی تا سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) نمی‌تواند از مبالغ زیر بیشتر باشد:

- ۱-۶ برای سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹)، (۰/۲۵۳) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله و (۱/۹۸۰) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛
- ۲-۶ برای سال ۲۰۱۱ (۱۳۹۰)، (۰/۲۶۳) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله و (۲/۰۵۹) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛
- ۳-۶ برای سال ۲۰۱۲ (۱۳۹۱)، (۰/۲۷۴) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله و (۲/۱۴۱) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛

- ۴-۶ برای سال ۲۰۱۳ (۱۳۹۲)، (۰/۲۸۵) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله و (۲/۲۲۷) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم.
- ۷- نرخهای قابل اعمال برای ترافیک بین کشورهای تابع نظام نهائی تا سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹)، پیش از اعمال معیار کیفیت سرویس، نمی‌تواند کمتر از نرخها در سال ۲۰۰۹ میلادی باشد. این نرخها همچنین نمی‌توانند کمتر از مقادیر زیر باشد:
- ۱-۷ برای سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹)، (۰/۱۶۵) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله و (۱/۶۶۹) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛
- ۲-۷ برای سال ۲۰۱۱ (۱۳۹۰)، (۰/۱۶۹) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله و (۱/۷۰۹) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛
- ۳-۷ برای سال ۲۰۱۲ (۱۳۹۱)، (۰/۱۷۳) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله و (۱/۷۵۰) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛
- ۴-۷ برای سال ۲۰۱۳ (۱۳۹۲)، (۰/۱۷۷) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله و (۱/۷۹۲) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم.
- ۸- نرخهای قابل اعمال برای ترافیک وارده از، صادره به یا بین کشورهای جدید نظام نهائی، به استثناء پست انبوه، به شرح زیر خواهد بود:
- ۱-۸ برای سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹)، (۰/۱۵۵) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله بعلاوه (۱/۵۶۲) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛
- ۲-۸ برای سال ۲۰۱۱ (۱۳۹۰)، (۰/۱۵۹) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله به علاوه (۱/۶۱۰) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛
- ۳-۸ برای سال ۲۰۱۲ (۱۳۹۱)، (۰/۱۶۴) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله بعلاوه (۱/۶۴۸) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛
- ۴-۸ برای سال ۲۰۱۳ (۱۳۹۲)، (۰/۱۶۸) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله بعلاوه (۱/۷۰۲) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم.
- ۹- پرداخت بابت پست انبوه از طریق اعمال نرخهای تعدادی و وزنی مندرج در بند (۳) تا (۷) ماده (۲۸) تعیین می‌شود.
- ۱۰- برای مرسولات ثبتی یا بیمه فاقد شناسه بارکدی یا دارای شناسه بارکدی ناهماهنگ با استاندارد فنی (S10) اتحادیه، یک پرداخت اضافی (۰/۵) حق برداشت ویژه (SDR) به جز در موارد توافق دوجانبه، اعمال می‌شود.
- ۱۱- هیچ حق شرطی در این ماده، به جز در چهارچوب توافق دوجانبه، پذیرفتنی نیست.

ماده ۲۹- حقوق ترمینال. مقررات قابل اعمال در مورد ترافیک وارده از، صادره به و بین مجریان منتخب کشورهای تابع نظام انتقالی

۱- برای آماده‌سازی ورود مجریان منتخب کشورهای تابع نظام انتقالی حقوق ترمینال به نظام نهائی، پرداخت بابت پست‌نامه‌ها، شامل پست انبوه و به استثناء کیسه «ام (M)»، بر مبنای افزایش سالیانه (۲/۸٪) نسبت به نرخهای تعدیلی سال ۲۰۰۹ میلادی و با استفاده از متوسط جهانی (۱۴/۶۴) مرسوله در هر کیلوگرم تعیین می‌شود.

۲- پرداخت بابت مرسلات جواب قبول بین‌المللی به شرح مندرج در آیین‌نامه پست‌نامه‌ها خواهد بود.

۳- نرخهای قابل اعمال برای ترافیک وارده از، صادره به و بین کشورهای نظام انتقالی به شرح زیر است:

۱-۳ برای سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹)، ۰/۱۵۵ حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله به‌علاوه (۱/۵۶۲) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛

۲-۳ برای سال ۲۰۱۱ (۱۳۹۰)، ۰/۱۵۹ حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله به‌علاوه (۱/۶۱۰) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛

۳-۳ برای سال ۲۰۱۲ (۱۳۹۱)، ۰/۱۶۴ حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله به‌علاوه (۱/۶۴۸) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛

۴-۳ برای سال ۲۰۱۳ (۱۳۹۲)، ۰/۱۶۸ حق برداشت ویژه (SDR) برای هر مرسوله به‌علاوه (۱/۷۰۲) حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم.

۴- برای ترافیک کمتر از صد تن در سال، نرخ کلی تعدادی و وزنی بر مبنای میانگین جهانی (۱۴/۶۴) مرسوله در هر کیلوگرم تبدیل و نرخهای زیر اعمال می‌شود:

۱-۴ برای سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹)، ۳/۸۳۱ حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛

۲-۴ برای سال ۲۰۱۱ (۱۳۹۰)، ۳/۹۳۸ حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛

۳-۴ برای سال ۲۰۱۲ (۱۳۹۱)، ۴/۰۴۹ حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم؛

۴-۴ برای سال ۲۰۱۳ (۱۳۹۲)، ۴/۱۶۲ حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم.

۵- برای ترافیک بیشتر از صد تن در سال در صورتی که هیچ‌کدام از دو مجری منتخب مبدأ و مقصد، سازوکار تجدید نظر برای بازنگری نرخها بر مبنای تعداد واقعی مرسلات در هر کیلوگرم (به جای میانگین جهانی) را درخواست نکنند، نرخ وزنی مشروح در بالا اعمال می‌شود. نمونه‌گیری برای سازوکار بازنگری مطابق شرایط مندرج در آیین‌نامه پست‌نامه‌ها صورت می‌پذیرد.

۶- کشور تابع نظام نهائی نمی‌تواند از کشور تابع نظام انتقالی، تجدید نظر کاهش نرخ کلی بند (۴) را درخواست کند مگر کشور اخیر، درخواست تجدید نظر افزایشی نداشته باشد.

۷- پرداخت بابت پست انبوه به مجریان منتخب کشورهای نظام نهائی از طریق اعمال نرخهای تعدادی و وزنی مندرج در ماده (۲۸) صورت می‌پذیرد. مجریان منتخب نظام انتقالی می‌توانند برای پست انبوه دریافتی، پرداختی مطابق با بند (۳) درخواست کنند.

۸- هیچ حق‌الشرطی در این ماده، به جز در چهارچوب توافق دوجانبه، پذیرفتنی نیست.

ماده ۳۰- صندوق کیفیت سرویس

۱- به استثناء کیسه‌های «ام» (M)، مرسلات جواب قبول بین‌المللی و پست انبوه، حقوق ترمینال پرداختنی توسط تمام کشورها و قلمروها به کشورهای گروه پنج برای حقوق ترمینال و صندوق کیفیت سرویس (طبقه‌بندی شده توسط کنگره) تا بیست درصد (۲۰٪) نرخهای مندرج در ماده (۲۹) برای پرداخت به صندوق کیفیت سرویس به‌منظور بهبود کیفیت سرویس در کشورهای گروه پنج افزایش می‌یابد. چنین پرداختی بین یک کشور گروه پنج به کشور دیگر گروه پنج صورت نمی‌گیرد.

۲- به استثناء کیسه‌های «ام» (M)، مرسلات جواب قبول بین‌المللی و پست انبوه، حقوق ترمینال پرداختنی توسط کشورها و قلمروهای گروه (۱) به کشورهای گروه چهار تا ده درصد (۴٪) تا

۱۰٪) نرخهای مندرج در ماده (۲۹) برای پرداخت به صندوق کیفیت سرویس به منظور بهبود کیفیت سرویس در کشورهای گروه (۴) افزایش می‌یابد.

۳- به استثناء کیسه‌های «ام» (M)، مرسولات جواب قبول بین‌المللی و پست انبوه، از اول ژانویه ۲۰۱۲ (۱۳۹۰/۱۰/۱۱)، حقوق ترمینال پرداختنی توسط کشورها و قلمروهای گروه (۲) به کشورهای گروه چهار تا ده درصد (۴٪) تا (۱۰٪) نرخهای مندرج در ماده (۲۹) برای پرداخت به صندوق کیفیت سرویس به منظور بهبود کیفیت سرویس در کشورهای گروه (۴) افزایش می‌یابد.

۴- به استثناء کیسه‌های «ام» (M)، مرسولات جواب قبول بین‌المللی و پست انبوه، حقوق ترمینال پرداختنی توسط کشورها و قلمروهای گروه (۱) (که پیش از سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) تابع نظام نهائی شده‌اند) به کشورهای گروه سه تا هشت درصد (۳٪) تا (۸٪) نرخهای مندرج در ماده (۲۹) برای پرداخت به صندوق کیفیت سرویس به منظور بهبود کیفیت سرویس در کشورهای گروه (۳) افزایش می‌یابد.

۵- به استثناء کیسه‌های «ام» (M)، مرسولات جواب قبول بین‌المللی و پست انبوه، حقوق ترمینال پرداختنی توسط کشورها و قلمروهای گروه (۱) (که در سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) تابع نظام نهائی می‌شوند) به کشورهای گروه سه تا چهار درصد (۳٪) تا (۴٪) نرخهای مندرج در ماده (۲۹) برای پرداخت به صندوق کیفیت سرویس به منظور بهبود کیفیت سرویس در کشورهای گروه (۳) افزایش می‌یابد.

۶- به استثناء کیسه‌های «ام» (M)، مرسولات جواب قبول بین‌المللی و پست انبوه، از اول ژانویه ۲۰۱۲ (۱۳۹۰/۱۰/۱۱)، حقوق ترمینال پرداختنی توسط کشورها و قلمروهای گروه (۲) به کشورهای گروه سه تا چهار درصد (۳٪) تا (۴٪) نرخهای مندرج در ماده (۲۹) برای پرداخت به صندوق کیفیت سرویس به منظور بهبود کیفیت سرویس در کشورهای گروه (۳) افزایش می‌یابد.

۷- به استثناء کیسه‌های «ام» (M)، مرسولات جواب قبول بین‌المللی و پست انبوه، حقوق ترمینال پرداختنی توسط کشورها و قلمروهای گروه (۱) به کشورهای گروه (۲) که از هشت درصد (۸٪) افزایش تا سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) بهره برده‌اند، در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ (۱۳۸۹ و ۱۳۹۰) تا چهار درصد (۴٪) نرخهای مندرج در ماده (۳۰) و در سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ (۱۳۹۱ و ۱۳۹۲) تا دو درصد (۲٪) نرخهای مندرج در ماده (۲۹) برای پرداخت به صندوق کیفیت سرویس به منظور بهبود کیفیت سرویس در کشورهای گروه (۲) افزایش می‌یابد.

۸- به استثناء کیسه‌های «ام» (M)، مرسولات جواب قبول بین‌المللی و پست انبوه، حقوق ترمینال پرداختنی توسط کشورها و قلمروهای گروه (۱) به کشورهای گروه (۲) که از یک درصد (۱٪) افزایش تا سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) بهره برده‌اند، در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ (۱۳۸۹ و ۱۳۹۰) تا یک درصد (۱٪) نرخهای مندرج در ماده (۲۹) برای پرداخت به صندوق کیفیت سرویس به منظور بهبود کیفیت سرویس در کشورهای گروه (۲) افزایش می‌یابد.

۹- حقوق ترمینال ترکیبی پرداختنی به صندوق کیفیت سرویس به منظور بهبود کیفیت سرویس در کشورهای گروه (۲، ۳، ۴ و ۵)، مشمول حداقل ۱۲۵۶۵ حق برداشت ویژه (SDR) در سال برای کشورهای بهره‌ور خواهد بود. مبالغ اضافی لازم برای رسیدن به این مبلغ حداقل، متناسب با مبادلات انجام شده، به کشورهای تابع نظام نهائی تا سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) اعلام خواهد شد.

۱۰- پروژه‌های منطقه‌ای باید به‌ویژه اجرای برنامه‌های بهبود کیفیت سرویس اتحادیه پستی جهانی و ایجاد سامانه‌های (سیستم)های قیمت تمام شده در کشورهای در حال توسعه را ارتقا بخشد. شواری عملیات پستی حداکثر تا سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹)، رویه‌هایی برای تأمین هزینه این پروژه‌ها تعیین خواهد کرد.

ماده ۳۱- هزینه‌های عبور (ترانزیت)

۱- پستهای سر بسته و مرسولات عبوری (ترانزیتی) مکشوفه مبادله شده بین دو مجری منتخب یا بین دو دفتر از یک کشور عضو، به وسیله سرویسهای یک یا چند مجری منتخب دیگر (سرویسهای طرف ثالث) مشمول پرداخت هزینه‌های عبوری (ترانزیتی) می‌شود. این هزینه‌ها شامل حق الزحمه خدمات ارائه شده برای عبور (ترانزیت) زمینی، دریایی و هوایی است. این اصل برای مرسولات اشتباه در ارسال یا پستهای اشتباه در مسیر نیز اعمال می‌شود.

فصل دوم- سایر مقررات

ماده ۳۲- نرخهای پایه و مقررات مربوط به هزینه‌های حمل هوایی

۱- نرخ پایه قابل اعمال برای تسویه حسابها بین مجریان منتخب در مورد حمل هوایی توسط شورای عملیات پستی تعیین می‌شود. این نرخ توسط دفتر بین الملل و براساس روش تعیین شده در آیین نامه پست نامه‌ها محاسبه خواهد شد.

۲- نحوه محاسبه هزینه‌های حمل هوایی دپش‌های سر بسته، مرسولات با اولویت، مرسولات و امانات هوایی ارسالی در عبور (ترانزیت) مکشوفه، مرسولات اشتباه در ارسال و پست‌های اشتباه در مسیر و نیز روشهای روشهای محاسبه مربوط در آیین نامه پست نامه‌ها و آیین نامه بسته‌های (امانات) پستی شرح داده شده است.

۳- هزینه‌های حمل هوایی برای کل مسافت پیموده شده:

۱-۳ در مورد دپشهای سر بسته، شامل عبور (ترانزیت) این مرسولات از طریق یک یا چند مجری منتخب واسطه، برعهده مجری منتخب کشور مبدأ دپش‌ها است؛

۲-۳ در مورد مرسولات با اولویت و مرسولات هوایی در عبور (ترانزیت) مکشوفه، شامل مرسولات اشتباه در ارسال، برعهده مجری منتخب رهسپار کننده مرسولات به مجری منتخب دیگر است.

۴- همین مقررات در مورد حمل هوایی مرسولات معاف از هزینه‌های عبور (ترانزیت) زمینی و دریایی قابل اعمال است.

۵- هر مجری منتخب مقصد که حمل هوایی پست بین المللی را در کشور خود بر عهده دارد، حق مطالبه مبلغی بابت هزینه‌های اضافی ناشی از این حمل، در صورتی که میانگین موزون مسافتی مسیرهای طی شده بیشتر از سیصد کیلومتر باشد را دارد. شورای عملیات پستی می‌تواند معیارهای دیگری را جایگزین میانگین موزون مسافتی کند. هزینه‌ها برای همه مرسولات با اولویت و همه مرسولات وارده خارجه، صرف نظر از ارسال یا عدم ارسال از طریق هوایی یکسان است، مگر توافقی در مورد عدم پرداخت هزینه صورت گرفته باشد.

۶- اما اگر حقوق ترمینال اعمال شده توسط مجری منتخب مبتنی بر قیمت تمام شده یا نرخهای داخلی باشد، هیچ هزینه اضافی بابت حمل هوایی داخلی پرداخت نمی‌شود.

۷- مجری منتخب مقصد برای محاسبه میانگین موزون مسافتی، وزن همه پستهایی که محاسبه حقوق ترمینال آنها بر مبنای قیمت تمام شده یا نرخهای داخلی مجری منتخب مقصد صورت می‌گیرد، کسر می‌کند.

ماده ۳۳- نرخهای دریایی و زمینی بسته‌های (امانات) پستی

۱- بسته‌های (امانات) مبادله شده بین دو مجری منتخب مشمول نرخهای ورود به سرزمین می‌شود که با ترکیب نرخ پایه تعدادی و وزنی بسته‌ها (امانات)، همانطور که در آیین نامه‌ها آمده، محاسبه می‌شود.

- ۱-۱ با در نظر گرفتن نرخهای پایه مذکور، مجریان منتخب همچنین می‌توانند مطابق با مقررات مندرج در آیین‌نامه‌ها، نرخهای تعدادی و وزنی تکمیلی درخواست کنند.
- ۱-۲ نرخهای مذکور در بندهای (۱) و (۱-۱) توسط مجری منتخب کشور مبدأ قابل پرداخت است، مگر آیین‌نامه بسته‌های (امانات) پستی استثنائاتی برای این اصل قائل شده باشد.
- ۱-۳ نرخهای ورود به سرزمین در سرتاسر قلمرو هر کشور یکسان است.
- ۲- بسته‌های (امانات) مبادله شده بین دو مجری منتخب یا دو دفتر از همان کشور از طریق سرویسهای زمینی یک یا چند مجری منتخب دیگر، مشمول نرخهای عبور (ترانزیت) از سرزمین، مندرج در آیین‌نامه‌ها می‌شوند. این نرخها، مطابق با رده‌بندی مسافتی مربوط، به مجریان منتخب شرکت کننده در رهسپاری زمینی قابل پرداخت است.
- ۲-۱ در مورد بسته‌های (امانات) عبور (ترانزیت)ی مکشوفه، مجریان منتخب واسطه مجاز به مطالبه نرخ واحد برای هر مرسوله، مندرج در آیین‌نامه‌ها خواهند بود.
- ۲-۲ نرخهای عبور (ترانزیت) از سرزمین توسط مجری منتخب کشور مبدأ قابل پرداخت است، مگر آیین‌نامه بسته‌های (امانات) پستی استثنائاتی در مورد این اصل قائل شده باشد.
- ۳- هر مجری منتخبی که در حمل دریایی بسته‌ها (امانات) مشارکت داشته باشد، مجاز به مطالبه نرخهای دریایی خواهد بود. پرداخت این نرخها برعهده مجری منتخب کشور مبدأ است مگر آیین‌نامه بسته‌های (امانات) پستی استثنائاتی در مورد این اصل قائل شده باشد.
- ۳-۱ نرخ دریایی برای هر یک از خدمات حمل دریایی در آیین‌نامه بسته‌های (امانات) پستی و طبق رده‌بندی مسافتی مربوط تعیین می‌شود.
- ۳-۲ مجریان منتخب می‌توانند نرخ دریایی محاسبه شده در بند (۱-۳) را حداکثر تا پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش دهند. همچنین می‌توانند در صورت تمایل، این نرخ را کاهش دهند.

ماده ۳۴- اختیار شورای عملیات پستی برای تعیین هزینه‌ها و نرخها

- ۱- شورای عملیات پستی مجاز است نرخها و هزینه‌های زیر را که بر عهده مجریان منتخب است، طبق شرایط مندرج در آیین‌نامه‌ها تعیین کند:
- ۱-۱ نرخهای عبور (ترانزیت) مربوط به جابه‌جایی و حمل دپشهای پست‌نامه از طریق یک یا چند کشور واسطه؛
- ۱-۲ نرخهای پایه و هزینه‌های حمل هوایی پست؛
- ۱-۳ نرخهای ورود به سرزمین مربوط به جابه‌جایی بسته‌های (امانات) وارده؛
- ۱-۴ نرخهای عبور (ترانزیت) از سرزمین مربوط به جابه‌جایی و حمل بسته‌ها (امانات) از طریق یک کشور واسطه؛
- ۱-۵ نرخهای دریایی مربوط به حمل دریایی بسته‌ها (امانات).
- ۲- هرگونه تجدید نظر باید مطابق با روشهای متضمن پرداخت حق‌الزحمه مناسب به مجریان منتخب ارائه کننده سرویسها و بر اساس داده‌های قابل اطمینان و موجود اقتصادی و مالی باشد. تغییرات احتمالی به محض تصمیم‌گیری، در زمان تعیین شده توسط شورای عملیات پستی به اجراء درخواهد آمد.

بخش چهارم- مقررات پایانی

- ماده ۳۵- شرایط تصویب پیشنهادهای مربوط به کنوانسیون و آیین‌نامه‌ها

- ۱- اجرائی شدن پیشنهادهای ارائه شده به کنگره در ارتباط با این کنوانسیون، منوط به تصویب اکثریت کشورهای عضو حاضر واجد حق رأی است. حداقل نیمی از کشورهای عضوی که در کنگره شرکت کرده و حق رأی دارند، باید هنگام رأی‌گیری حضور داشته باشند.
- ۲- اجرائی شدن پیشنهادهای مربوط به آیین‌نامه پست‌نامه‌ها و آیین‌نامه بسته‌های (امانات) پستی، منوط به تصویب اکثریت اعضاء شورای عملیات پستی که حق رأی دارند، است.
- ۳- اجرائی شدن پیشنهادهای ارائه شده بین دو کنگره در ارتباط با کنوانسیون حاضر و پروتکل نهائی آن منوط به کسب آراء زیر است:
 - ۱-۳ اگر موضوع پیشنهاد، اصلاحیه باشد، دو سوم آراء حداقل نیمی از کشورهای عضو اتحادیه که حق رأی داشته و در رأی‌گیری شرکت می‌کنند؛
 - ۲-۳ اگر موضوع، تفسیر مقررات باشد، اکثریت آراء.
- ۴- صرفنظر از مقررات مندرج در بند (۱-۳)، هر کشور عضوی که قوانین ملی‌اش با اصلاحیه پیشنهادی مغایرت دارد، ظرف نود روز از تاریخ وصول اصلاحیه می‌تواند به صورت مکتوب به مدیرکل دفتر بین‌الملل اعلام کند که نمی‌تواند اصلاحیه را بپذیرد.

ماده ۳۶- حق‌الشرطها در کنگره

- ۱- هرگونه حق‌الشرط مغایر با موضوع و هدف اتحادیه پذیرفته نخواهد شد.
- ۲- به‌عنوان یک قاعده کلی، هر کشور عضوی که نظرات مغایر با دیگر کشورها دارد، باید تا حد امکان سعی کند عقاید خود را با اکثریت کشورها هماهنگ کند. حق‌الشرطها باید فقط در موارد بسیار ضروری و به دلایل موجه مطرح شوند.
- ۳- حق‌الشرطهای مطروحه در ارتباط با مواد کنوانسیون حاضر باید در قالب پیشنهادی مکتوب به یکی از زبانهای کاری دفتر بین‌الملل و طبق مقررات مربوط در آیین‌نامه داخلی به کنگره‌ها ارائه شوند.
- ۴- اجرائی شدن حق‌الشرطهای پیشنهادی منوط به تصویب اکثریت لازم برای اصلاح ماده‌ای است که حق‌الشرط به آن مربوط می‌شود.
- ۵- اصولاً، حق‌الشرطها باید متقابلاً بین کشور عضو ارائه‌کننده حق‌الشرط و سایر کشورهای عضو اعمال شود.
- ۶- حق‌الشرطهای مطروحه در ارتباط با این کنوانسیون باید در پروتکل نهائی آن و بر اساس پیشنهادهای مصوب کنگره درج شوند.

ماده ۳۷- به اجراء درآمدن و مدت اعتبار کنوانسیون

- ۱- کنوانسیون حاضر از اول ژانویه ۲۰۱۰ میلادی (۱۱ دی ۱۳۸۸ هجری شمسی) به اجراء درآمده و تا به اجراء درآمدن احکام کنگره بعدی به قوت خود باقی است.
- در تأیید موارد فوق، نمایندگان تام‌الاختیار دولتهای کشورهای عضو اتحادیه، این کنوانسیون را در یک نسخه اصلی امضاء کردند که نزد مدیرکل دفتر بین‌الملل نگهداری و تصویر آن توسط دفتر بین‌الملل اتحادیه پستی جهانی به هر یک از طرفهای متعاقد ارسال می‌شود.

منعقد در ۱۲ آگوست ۲۰۰۸ میلادی (۲۲ مرداد ۱۳۸۷ هجری شمسی)، ژنو

پروتکل نهائی کنوانسیون پستی جهانی

نمایندگان تام‌الاختیار امضاء کننده کنوانسیون پستی جهانی با موارد زیر موافقت کردند:

- ماده اول - مالکیت مرسولات پستی، استرداد از پست، تغییر یا تصحیح نشانی**
- ۱- مقررات بندهای (۱) و (۲) ماده (۵) در مورد کشورهای آنتیگوا و باربودا، بحرین، باریادوس، بلیز، بوتسوانا، بروئی دارالسلام، کانادا، هنگ‌کنگ، چین، دومینیکا، مصر، فیجی، گامبیا، غنا، پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی، سرزمینهای ماوراء بحار وابسته به پادشاهی متحده بریتانیا، گرنادا، گویان، ایرلند، جامائیکا، کنیا، کریباتی، کویت، لسوتو، ملاوی، مالزی، موریس، نائورو، نیوزیلند، نیجریه، پاپوا گینه نو، سنت کریستوفر و نویس، سنت لوسیا، سنت وینسنت و گرنادینز، ساموا، سیشل، سیرالئون، سنگاپور، جزایر سلیمان، سوازیلند، تانزانی، ترینیداد و توباگو، تووالو، اوگاندا، وانواتو و زامبیا اعمال نمی‌شود.
- ۲- مقررات بندهای (۱) و (۲) ماده (۵) در مورد اتریش، دانمارک و ایران که قوانین داخلی‌شان اجازه استرداد از پست یا تغییر نشانی نامه به درخواست فرستنده، از زمان اطلاع یافتن گیرنده از ورود مرسوله به نشانی‌اش را نمی‌دهد، اعمال نمی‌شود.
- ۳- بند (۱) ماده (۵) در مورد استرالیا، غنا و زیمبابوه اعمال نمی‌شود.
- ۴- بند (۲) ماده (۵) در مورد باهاما، بلژیک، کره شمالی، عراق و میانمار که مقررات آنها اجازه استرداد از پست یا تغییر نشانی پست‌نامه‌ها به درخواست فرستنده را نمی‌دهد، اعمال نخواهد شد.
- ۵- بند (۲) ماده (۵) در مورد ایالات متحده آمریکا اعمال نمی‌شود.
- ۶- بند (۲) ماده (۵) در مورد استرالیا، فقط در صورت عدم مغایرت با قوانین داخلی آن قابل اعمال است.
- ۷- صرفنظر از بند (۲) ماده (۵)، جمهوری دموکراتیک کنگو، السالوادور، پاناما، فیلیپین و ونزوئلا مجاز خواهند بود بسته‌های (امانات) پستی را پس از درخواست ترخیص گمرکی توسط گیرنده، برگشت ندهند زیرا این کار مغایر با مقررات گمرک آن کشورها است.

ماده دوم - هزینه‌ها

- ۱- صرفنظر از ماده (۶)، استرالیا، کانادا و نیوزیلند مجازند هزینه‌های پستی اضافه بر آنچه در آیین‌نامه‌ها تعیین شده، در صورت مطابقت این هزینه‌ها با قوانین کشورهای خود، دریافت کنند.

ماده سوم - موارد عدم معافیت از هزینه‌های پستی نوشته‌های ویژه نایب‌تایان

- ۱- صرفنظر از ماده (۷)، اندونزی، سنت وینسنت و گرنادینز و ترکیه که معافیت نوشته‌های ویژه نایب‌تایان از هزینه‌های پستی در سرویس داخلی خود را ابراز نکرده‌اند، می‌توانند هزینه‌های پستی برای خدمات ویژه دریافت کنند مشروط بر این که این هزینه‌ها از هزینه‌های سرویس داخلی آنها فراتر نرود.
- ۲- صرفنظر از ماده (۷)، استرالیا، اتریش، کانادا، آلمان، پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی، ژاپن، سوئیس و ایالات متحده آمریکا می‌توانند هزینه‌هایی بابت خدمات ویژه قابل اعمال در مورد نوشته‌های ویژه نایب‌تایان در سرویس داخلی خود دریافت کنند.

ماده چهارم - خدمات پایه

۱- صرفنظر از مقررات ماده (۱۲)، استرالیا با تعمیم خدمات پایه به بسته‌های (امانات) پستی موافقت ندارد.

۲- مقررات بند (۴-۲) ماده (۱۲) در مورد بریتانیای کبیر به دلیل تکلیف قانونی محدودیت وزن پایتیر اعمال نمی‌شود. مقررات سلامت و ایمنی در بریتانیای کبیر، وزن کیسه‌های پستی را به حداکثر بیست کیلوگرم محدود کرده است.

۳- صرفنظر از بند (۴-۲) ماده (۱۲)، قزاقستان و ازبکستان مجازند حداکثر وزن کیسه‌های «ام (M)» وارده و صادره را به بیست کیلوگرم محدود کنند.

ماده پنجم - آگهی تحویل

۱- کانادا مجاز است بند (۳-۴) ماده (۱۳) را در مورد بسته‌ها (امانات) اجراء نکند، زیرا سرویس آگهی تحویل را در مورد بسته‌ها (امانات) در سرویس داخلی خود ارائه نمی‌دهد.

ماده ششم - سرویس جواب قبول بین‌المللی (آی.بی.آر.اس)

۱- صرفنظر از بند (۱-۴) ماده (۱۳)، بلغارستان سرویس جواب قبول بین‌المللی (آی.بی.آر.اس) را پس از مذاکره با کشورهای عضو متقاضی ارائه خواهد کرد.

ماده هفتم - ممنوعات (پست‌نامه‌ها)

۱- استثنائاً، کره شمالی و لبنان مرسولات ثبتی (سفارشی) حاوی سکه، اسکناس، هر نوع اوراق بهادار بی‌نام، چک مسافرتی و پلاتین، طلا یا نقره (ساخته شده یا ساخته نشده)، سنگهای قیمتی، جواهرات یا سایر اقلام با ارزش را قبول نمی‌کنند. این کشورها مطلقاً به مقررات آیین‌نامه پست‌نامه‌ها در خصوص مسؤلیت در حالات سرقت یا آسیب‌دیدگی این مرسولات یا محتوای اقلام ساخته شده از شیشه یا اقلام شکستنی آنها متعهد نیستند.

۲- استثنائاً، بولیوی، چین (به جز منطقه ویژه اداری هنگ‌کنگ)، عراق، نپال، پاکستان، عربستان سعودی، سودان و ویتنام مرسولات ثبتی (سفارشی) حاوی سکه، اسکناس، هر نوع حواله بانکی یا اوراق بهادار بی‌نام، چک مسافرتی و پلاتین، طلا یا نقره (ساخته شده یا ساخته نشده)، سنگهای قیمتی، جواهرات یا سایر اقلام با ارزش را قبول نمی‌کنند.

۳- میانمار این حق را برای خود محفوظ می‌دارد که مرسولات بیمه حاوی اقلام با ارزش مذکور در بند (۶) ماده (۱۵) را به علت مغایرت با مقررات داخلی خود قبول نکند.

۴- نپال مرسولات ثبتی (سفارشی) یا بیمه حاوی اسکناس یا سکه را مگر در صورت توافق ویژه، قبول نمی‌کند.

۵- ازبکستان مرسولات ثبتی (سفارشی) یا بیمه حاوی سکه، اسکناس، چک، تمبر پستی یا ارز را قبول نمی‌کند و مسؤلیتی در قبال گم شدن یا آسیب‌دیدگی چنین مرسولاتی نمی‌پذیرد.

۶- ایران مرسولات حاوی اقلام مغایر با اصول دین اسلام را نمی‌پذیرد.

۷- فیلیپین حق عدم پذیرش هرگونه پست‌نامه (عادی، ثبتی یا بیمه) حاوی سکه، اسکناس یا هرگونه اوراق بهادار بی‌نام، چک مسافرتی و پلاتین، طلا یا نقره (ساخته شده یا ساخته نشده)، سنگهای قیمتی یا سایر اقلام با ارزش را برای خود محفوظ می‌دارد.

۸- استرالیا هر نوع مرسوله پستی حاوی شمش طلا یا شمش نقره یا اسکناس را قبول نمی‌کند. به علاوه، مرسولات ثبتی (سفارشی) برای توزیع در استرالیا یا مرسولات عبور (ترانزیت) مکشوف حاوی اقلام با ارزش نظیر جواهرات، فلزات قیمتی، سنگهای قیمتی، اوراق بهادار، سکه یا هر نوع سند مالی قابل انتقال را قبول نمی‌کند و هیچ‌گونه مسؤولیتی در قبال مرسولات مغایر با این حق‌الشرط نمی‌پذیرد.

۹- چین (به جز منطقه ویژه اداری هنگ‌کنگ)، مرسولات بیمه حاوی سکه، اسکناس، هر نوع حواله بانکی یا اوراق بهادار بی‌نام و چک مسافرتی را طبق قوانین داخلی خود، قبول نمی‌کند.

۱۰- لاتویا و مغولستان حق عدم پذیرش مرسولات عادی، ثبتی (سفارشی) یا بیمه حاوی سکه، اسکناس، اوراق بهادار بی‌نام و چک مسافرتی در انطباق با قوانین ملی‌شان را برای خود محفوظ می‌دارند.

۱۱- برزیل حق عدم پذیرش مرسولات عادی، ثبتی (سفارشی) یا بیمه حاوی سکه، اسکناس رایج یا هر نوع اوراق بهادار بی‌نام را برای خود محفوظ می‌دارد.

۱۲- ویتنام حق عدم پذیرش نامه‌های حاوی اشیاء یا کالا را برای خود محفوظ می‌دارد.

۱۳- اندونزی مرسولات ثبتی (سفارشی) یا بیمه حاوی سکه، اسکناس، چک، تمبر پستی، ارز یا هر نوع اوراق قرضه بی‌نام برای توزیع در اندونزی را قبول نمی‌کند و مسؤولیتی در قبال گم شدن یا آسیب‌دیدگی این مرسولات نمی‌پذیرد.

۱۴- قرقیزستان حق عدم پذیرش پست‌نامه‌های (عادی، ثبتی، بیمه یا بسته‌های کوچک) حاوی سکه، اسکناس رایج یا هر نوع حواله بانکی یا اوراق بهادار بی‌نام، چک مسافرتی و پلاتین، طلا یا نقره (ساخته شده یا ساخته نشده)، سنگهای قیمتی، جواهرات یا سایر اقلام با ارزش را برای خود محفوظ می‌دارد و مسؤولیتی در قبال گم شدن یا آسیب‌دیدگی این مرسولات نمی‌پذیرد.

۱۵- قزاقستان مرسولات ثبتی (سفارشی) یا بیمه حاوی سکه، اسکناس، اوراق اعتباری یا هر نوع اوراق بهادار بی‌نام، چک، فلزات قیمتی ساخته شده یا ساخته نشده، سنگهای قیمتی، جواهرات و سایر اقلام با ارزش یا ارز را قبول نمی‌کند و مسؤولیتی در قبال گم شدن یا آسیب‌دیدگی این مرسولات نمی‌پذیرد.

۱۶- مولداوی و روسیه مرسولات ثبتی (سفارشی) یا بیمه حاوی اسکناس رایج، هر نوع اوراق بهادار (چک) بی‌نام یا ارز را قبول نمی‌کنند و مسؤولیتی در قبال گم شدن یا آسیب‌دیدگی این مرسولات نمی‌پذیرند.

ماده هشتم - ممنوعیتها (امانات پستی)

۱- میانمار و زامبیا مجازند بسته‌های (امانات) بیمه حاوی اقلام با ارزش مذکور در بندهای (۳-۱) و (۱-۱) ماده (۱۵) را به دلیل مغایرت با مقررات داخلی خود قبول نکنند.

۲- استثنائاً، لبنان و سودان بسته‌های (امانات) حاوی سکه، هر نوع حواله بانکی یا اوراق بهادار بی‌نام، چک مسافرتی و پلاتین، طلا یا نقره (ساخته شده یا ساخته نشده)، سنگهای قیمتی یا سایر اقلام با ارزش یا مایعات یا موادی که به سهولت تبدیل به مایع می‌شوند یا اقلام ساخته شده از شیشه یا مشابه آن یا اقلام شکستنی را قبول نمی‌کنند و در قبال مقررات مربوط در آیین‌نامه بسته‌های (امانات) پستی متعهد نیستند.

۳- برزیل مجاز است بسته‌های (امانات) بیمه حاوی سکه و حواله‌های بانکی در گردش و هر نوع اوراق بهادار بی‌نام را به دلیل مغایرت با مقررات داخلی خود نپذیرد.

۴- غنا مجاز است بسته‌های (امانات) بیمه حاوی سکه و اسکناس رایج را به دلیل مغایرت با مقررات داخلی خود نپذیرد.

۵- علاوه بر اقلام مذکور در ماده (۱۵)، عربستان سعودی مجاز است بسته‌های (امانات) حاوی سکه، هر نوع حواله بانکی یا اوراق بهادار بی‌نام، چک مسافرتی و پلاتین، طلا یا نقره (ساخته شده یا ساخته نشده)، سنگهای قیمتی یا سایر اقلام با ارزش را نپذیرد. همچنین بسته‌های (امانات) حاوی هرگونه دارو (مگر در صورتی که به همراه نسخه پزشکی صادره توسط یک مقام ذی صلاح باشند)، محصولات اطفاء حریق، مایعات شیمیایی یا اقلام مغایر با اصول دین اسلام را قبول نمی‌کند.

۶- علاوه بر اقلام مذکور در ماده (۱۵)، عمان مرسولات حاوی اقلام زیر را نمی‌پذیرد:

۶-۱ هرگونه دارو، مگر در صورتی که به همراه نسخه پزشکی صادره توسط یک مقام ذی صلاح باشد؛

۶-۲ محصولات اطفاء حریق یا مایعات شیمیایی؛

۶-۳ اقلام مغایر با اصول دین اسلام.

۷- علاوه بر اقلام مذکور در ماده (۱۵)، ایران بسته‌های (امانات) حاوی اقلام مغایر با دین

اسلام را نمی‌پذیرد.

۸- فیلیپین مجاز است هرگونه بسته (امانت) حاوی سکه، هر نوع حواله بانکی یا اوراق بهادار

بی‌نام، چک مسافرتی و پلاتین، طلا یا نقره (ساخته شده یا ساخته نشده)، سنگهای قیمتی یا سایر اقلام با ارزش یا مایعات یا موادی که به سهولت تبدیل به مایع می‌شوند یا اقلام ساخته شده از شیشه یا مشابه آن یا اقلام شکستنی را قبول نکند.

۹- استرالیا هر نوع مرسولات پستی حاوی شمش طلا یا شمش نقره یا اسکناس را نمی‌پذیرد.

۱۰- چین بسته‌های (امانات) عادی حاوی سکه، هر نوع حواله بانکی یا اوراق بهادار بی‌نام،

چک مسافرتی و پلاتین، طلا یا نقره (ساخته شده یا ساخته نشده)، سنگهای قیمتی یا سایر اقلام با ارزش را نمی‌پذیرد. به علاوه، به استثناء منطقه ویژه اداری هنگ‌کنگ، بسته‌های (امانات) بیمه حاوی سکه، هر نوع حواله بانکی یا اوراق بهادار بی‌نام و چک مسافرتی پذیرفته نمی‌شوند.

۱۱- مغولستان طبق قوانین ملی خود، حق عدم پذیرش بسته‌های (امانات) حاوی سکه،

اسکناس، اوراق بهادار بی‌نام و چک مسافرتی را برای خود محفوظ می‌دارد.

۱۲- لاتویا بسته‌های (امانات) عادی و بیمه حاوی سکه، اسکناس، هر نوع اوراق بهادار (چک)

بی‌نام یا ارز را نمی‌پذیرد و مسئولیتی در قبال گم شدن یا آسیب دیدگی این مرسولات قبول نمی‌کند.

۱۳- مولداوی، روسیه، اوکراین و ازبکستان، بسته‌های (امانات) عادی یا بیمه حاوی اسکناس

رایج، هر نوع اوراق بهادار (چک) بی‌نام یا ارز را قبول نمی‌کنند و مسئولیتی در قبال گم شدن یا آسیب دیدگی این مرسولات نمی‌پذیرند.

۱۴- قزاقستان بسته‌های (امانات) عادی یا بیمه حاوی سکه، اسکناس، هر نوع اوراق اعتباری یا

اوراق بهادار بی‌نام، چک، فلزات قیمتی ساخته شده یا ساخته نشده، سنگهای قیمتی، جواهرات و سایر اقلام با ارزش یا ارز را قبول نمی‌کند و مسئولیتی در قبال گم شدن یا آسیب دیدگی این مرسولات نمی‌پذیرد.

ماده نهم - مواد رادیواکتیو و مواد واگیر قابل قبول

۱- بدون توجه به مقررات ماده (۱۶)، مغولستان طبق قوانین ملی خود، حق عدم پذیرش

مرسولات پستی حاوی هرگونه مواد رادیواکتیو یا مواد واگیر را برای خود محفوظ می‌دارد.

ماده دهم - اقلام مشمول عوارض گمرکی

- ۱- با توجه به ماده (۱۵)، بنگلادش و السالوادور مرسولات بیمه حاوی اقلام مشمول عوارض گمرکی را نمی‌پذیرند.
- ۲- با توجه به ماده (۱۵)، افغانستان، آلبانی، آذربایجان، بلاروس، کامبوج، شیلی، کلمبیا، کوبا، کره شمالی، السالوادور، استونی، قزاقستان، لاتویا، مولداوی، نپال، پرو، روسیه، سان مارینو، ترکمنستان، اوکراین، ازبکستان و ونزوئلا نامه‌های عادی و ثبتی (سفارشی) حاوی اقلام مشمول عوارض گمرکی را نمی‌پذیرند.
- ۳- با توجه به ماده (۱۵)، بنین، بورکینافاسو، ساحل عاج، جیبوتی، مالی و موریتانی نامه‌های عادی حاوی اقلام مشمول عوارض گمرکی را نمی‌پذیرند.
- ۴- بدون توجه به مقررات بندهای (۱) تا (۳)، مرسولات حاوی سرم، واکسن و مرسولات حاوی داروهای اورژانسی کمیاب در تمام حالات پذیرفته می‌شوند.

ماده یازدهم - مطالبه‌نامه‌ها

- ۱- صرفنظر از بند (۳) ماده (۱۷)، بلغارستان، دماغه سبز، چاد، کره شمالی، مصر، گابن، قلمروهای ماوراء بحار وابسته به پادشاهی متحده بریتانیا، یونان، ایران، قرقیزستان، مغولستان، میانمار، فیلیپین، عربستان سعودی، سودان، سوریه، ترکمنستان، اوکراین، ازبکستان و زامبیا این حق را برای خود محفوظ می‌دارند که از مشتریان هزینه‌ای بابت مطالبه‌نامه‌های مربوط به پست‌نامه‌ها دریافت کنند.
- ۲- صرفنظر از بند (۳) ماده (۱۷)، آرژانتین، اتریش، آذربایجان، لیتوانی، مولداوی و اسلواکی این حق را برای خود محفوظ می‌دارند اگر در پاسخ به مطالبه‌نامه‌ای، اقدامات تحقیقی انجام دهند و بعد معلوم شود که مورد مذکور صحت ندارد، هزینه ویژه‌ای دریافت کنند.
- ۳- افغانستان، بلغارستان، دماغه سبز، کنگو، مصر، گابن، ایران، قرقیزستان، مغولستان، میانمار، عربستان سعودی، سودان، سورینام، سوریه، ترکمنستان، اوکراین، ازبکستان و زامبیا این حق را برای خود محفوظ می‌دارند از مشتریان، هزینه صدور مطالبه‌نامه‌های مربوط به امانات دریافت کنند.
- ۴- صرفنظر از بند (۳) ماده (۱۷)، برزیل، پاناما و آمریکا حق دریافت هزینه از مشتریان بابت رسیدگی به مطالبه‌نامه‌های مربوط به پست‌نامه‌ها و بسته‌های (امانات) پست شده در کشورهایی که رویه مذکور را طبق مقررات بندهای (۱) تا (۳) این ماده اعمال می‌کنند، برای خود محفوظ می‌دارند.

ماده دوازدهم - هزینه ارائه به گمرک

- ۱- گابن حق دریافت هزینه ارائه به گمرک از مشتریان را برای خود محفوظ می‌دارد.
- ۲- کنگو و زامبیا حق دریافت هزینه ارائه به گمرک از مشتریان بابت امانات پستی را برای خود محفوظ می‌دارند.

ماده سیزدهم - پست کردن مرسولات پست‌نامه در خارج از کشور

- ۱- استرالیا، اتریش، پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی، یونان، نیوزیلند و آمریکا این حق را برای خود محفوظ می‌دارند از مجریان منتخب برگشت دهنده مرسولات طبق مقررات بند (۴) ماده (۲۶)، حق الزحمه مربوط را دریافت کنند مشروط بر این‌که این مرسولات از طریق شبکه آنها قبول نشده باشد.
- ۲- صرفنظر از بند (۴) ماده (۲۶)، کانادا این حق را برای خود محفوظ می‌دارد از مجری منتخب مبدأ مبلغی دریافت کند. این مبلغ یقیناً کمتر از هزینه ناشی از پردازش این مرسولات نخواهد بود.
- ۳- حسب مقررات بند (۴) ماده (۲۶)، مجری منتخب مقصد مجاز است از مجری منتخب قبول کننده، بابت توزیع مرسولات پرتعداد پست‌نامه پست‌شده در خارج از کشور، حق الزحمه

متناسی مطالبه کند. استرالیا و پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی حق محدود کردن این پرداخت به نرخ داخله متناسب برای مرسولات مشابه در کشور مقصد را برای خود محفوظ می‌دارند.

۴- حسب مقررات بند (۴) ماده (۲۶)، مجری منتخب مقصد مجاز است از مجری منتخب قبول کننده، بابت توزیع مرسولات پرتعداد پست‌نامه پست‌شده در خارج از کشور، حق‌الزحمه متناسبی مطالبه کند. کشورهای عضو زیر حق محدود کردن این پرداخت به محدودیتهای مجاز در آیین‌نامه‌ها مربوط به مرسولات انبوه را برای خود محفوظ می‌دارند: باهاما، باریادوس، بروئی دارالسلام، چین، پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی، قلمروهای ماوراء بحار وابسته به پادشاهی متحده بریتانیا، گرانا، گویان، هند، مالزی، نپال، هلند، جزایر آنتیل و آروپای هلند، نیوزیلند، سنت لوسیا، سنت وینسنت و گرنادینز، سنگاپور، سرلانکا، سورینام، تایلند و آمریکا.

۵- صرفنظر از حق‌الشرطهای مندرج در بند (۴)، کشورهای عضو زیر حق اعمال کامل مقررات ماده (۲۶) کنوانسیون در قبال مرسولات دریافتی از کشورهای عضو اتحادیه را برای خود محفوظ می‌دارند: آرژانتین، اتریش، بنین، برزیل، بورکینافاسو، کامرون، ساحل عاج، قبرس، دانمارک، مصر، فرانسه، آلمان، یونان، گینه، اسرائیل، ایتالیا، ژاپن، اردن، لبنان، لوکزامبورگ، مالت، موریتانی، موناکو، مراکش، نروژ، پرتغال، عربستان سعودی، سنگال، سوریه و توگو.

۶- در اجرای بند (۴) ماده (۲۶)، آلمان این حق را برای خود محفوظ می‌دارد که از کشور ارسال کننده، حق‌الزحمه‌ای معادل با مبلغ قابل دریافت از کشور محل اقامت فرستنده مطالبه کند.

۷- صرفنظر از حق‌الشرطهای تحت ماده (۱۳)، چین حق محدود کردن هرگونه پرداخت بابت توزیع مرسولات پرتعداد پست‌نامه پست‌شده در خارج به محدودیتهای مجاز در کنوانسیون و آیین‌نامه پست‌نامه‌ها مربوط به مرسولات انبوه را برای خود محفوظ می‌دارد.

ماده چهاردهم - نرخهای استثنائی ورود به سرزمین

۱- صرفنظر از ماده (۳۳)، افغانستان حق دریافت یک نرخ استثنائی اضافی ورود به سرزمین به میزان ۷/۵ حق برداشت ویژه (SDR) به ازاء هر بسته (امانت) را برای خود محفوظ می‌دارد.

ماده پانزدهم - تعرفه‌های خاص

- ۱- بلژیک، نروژ و آمریکا می‌توانند نرخهای ورود به سرزمین بالاتری برای بسته‌های (امانات) هوایی نسبت به بسته‌های (امانات) زمینی دریافت کنند.
- ۲- لبنان مجاز است برای بسته‌های (امانات) تا وزن یک کیلوگرم، هزینه بسته‌های (امانات) یک تا سه کیلوگرم را دریافت کند.
- ۳- پاناما مجاز است مبلغ ۰/۲ حق برداشت ویژه (SDR) برای هر کیلوگرم بسته‌های (امانات) زمینی هوایرد (S.A.L) عبور (ترانزیت) دریافت کند.

در تأیید مراتب فوق، نمایندگان تام‌الاختیار، پروتکل حاضر که دارای ارزش و اعتباری همسان با مقررات موجود در متن خود کنوانسیون است را تدوین نموده و آنرا در یک نسخه اصلی امضاء کردند که به مدیرکل دفتر بین‌الملل سپرده خواهد شد. تصویر آن توسط دفتر بین‌الملل اتحادیه برای هر یک از کشورهای عضو ارسال می‌شود.

منعقد در ۱۲ آگوست ۲۰۰۸ میلادی (۲۲ مرداد ۱۳۸۷ هجری شمسی)، ژنو

موافقتنامه سرویسهای پرداخت پستی

امضاء کنندگان، نمایندگان تام‌الاختیار دولتهای کشورهای عضو اتحادیه یا توجه به بند (۴) ماده (۲۲) اساسنامه اتحادیه پستی جهانی مصوب دهم جولای ۱۹۶۴ میلادی (۱۹ تیر ۱۳۴۳ هجری شمسی) در وین، به اتفاق آراء و به استناد بند (۴) ماده (۲۵) اساسنامه و در راستای اصول اساسنامه مبنی بر راه‌اندازی یک سرویس پرداخت پستی مطمئن و در دسترس طیف وسیعی از کاربران که سامانه‌های (سیستمهای) هم‌سازگار با شبکه‌های مجریان منتخب را به‌کار می‌گیرد، این موافقتنامه را تدوین کردند.

بخش اول

قواعد مشترک حاکم بر سرویسهای پرداخت پستی

فصل اول - مقررات عمومی

ماده ۱ - حوزه موافقتنامه

- ۱- کشورهای عضو تضمین می‌کنند نهایت سعی خود را برای ارائه حداقل یکی از سرویسهای پرداخت پستی زیر در قلمرو خود به‌عمل آورند:
 - ۱-۱ حواله نقدی: فرستنده وجه نقد را به نقاط دسترسی به سرویس مجریان منتخب تحویل داده و پرداخت کامل نقدی وجوه و بدون کسر مبلغ به گیرنده (ذی‌نفع) را درخواست می‌کند.
 - ۱-۲ حواله پولی برداشتی: فرستنده دستور برداشت از حساب خود نزد مجری منتخب را صادر و پرداخت کامل نقدی وجوه و بدون کسر مبلغ به گیرنده (ذی‌نفع) را درخواست می‌کند.
 - ۱-۳ حواله پولی واریزی: فرستنده وجه نقد را به نقاط دسترسی به سرویس مجریان منتخب تحویل داده و پرداخت کامل نقدی وجوه و بدون کسر مبلغ به حساب گیرنده (ذی‌نفع) را درخواست می‌کند.
 - ۱-۴ نقل و انتقال پستی (بین حسابها): فرستنده دستور برداشت از حساب خود نزد مجری منتخب را صادر و واریز معادل مبلغ برداشتی و بدون کسر مبلغ به حساب بستانکاری گیرنده (ذی‌نفع) توسط مجری منتخب پرداخت‌کننده را درخواست می‌کند.
- ۲- آیین‌نامه اجرائی این موافقتنامه، روش اجرای این موافقتنامه را تعیین می‌کند.

ماده ۲ - تعاریف

- ۱- مقام ذی‌صلاح: مقام ذیصلاح بخش حاکمیتی سازمان مربوط در کشور عضو که به‌موجب اختیارات داده شده به آن از طریق قانون یا آیین‌نامه‌ها، بر فعالیت مجری منتخب یا افراد اشاره شده در این ماده نظارت می‌کند. این مقام مسئول می‌تواند با مقامات دولتی یا حقوقی مسئول در زمینه پولشویی و تأمین مالی تروریسم و به‌ویژه، واحد ملی اطلاعات مالی و مقامات مسئول آن در تماس باشد.
- ۲- ودیعه: پیش‌پرداختی که توسط مجری منتخب صادر کننده به مجری منتخب پرداخت‌کننده پرداخت می‌شود تا وضعیت نقدینگی سرویسهای پرداخت پستی مجری منتخب پرداخت‌کننده را تسهیل کند.
- ۳- پولشویی: تبدیل یا انتقال وجوه با علم به این که آن وجوه، ناشی از فعالیت مجرمانه یا مشارکت در چنین فعالیتی بوده است و هدف، کتمان یا پنهان‌سازی منشاء غیرقانونی وجوه یا کمک به فردی است که در چنین فعالیتی مشارکت داشته است تا از عواقب کیفری فعل خود فرار کند؛ این

کار در صورتی پولشویی تلقی می‌شود که فعالیت‌های منجر به تولید وجوهی به این منظور، در قلمرو کشور عضو دیگر یا کشور ثالث قابل پیگرد باشند.

۴- تفکیک حسابها: جداسازی اجباری وجوه کاربران از وجوه مجریان منتخب که از استفاده از وجوه کاربران برای اهدافی غیر از ارائه سرویسهای پرداخت پستی جلوگیری می‌کند.

۵- اتاق پایاپای: در قالب تبادلات چندجانبه، دیون و بدهیهای مشترک ناشی از سرویسهای ارائه شده توسط یک مجری به مجری دیگر را پردازش می‌کند. اتاق پایاپای، تبادلات تسویه شده بین مجریان از طریق بانک را محاسبه کرده و در صورت بروز بی‌ترتیبی در تسویه، اقدامات لازم را انجام می‌دهد.

۶- پایاپای: سامانه‌ای (سیستمی) است که از طریق برقراری توازن بین طلب و بدهی طرفهای مربوط، تعداد دفعات پرداختها را به کمترین میزان می‌رساند. پایاپای دو مرحله دارد: تعیین موجودی‌های دوجانبه از طریق جمع زدن موجودی‌ها و محاسبه وضعیت هر نهاد در قبال کل مجموعه به منظور تعیین یک نوبت تسویه بر اساس وضعیت بدهکار- بستانکار نهاد مورد نظر.

۷- حساب تمرکز وجوه: تجمیع وجوه منابع مختلف در یک حساب.

۸- حساب رابط: حساب جیرو که در قالب روابط دوجانبه و به صورت متقابل توسط مجریان منتخب افتتاح و بوسیله آن، طلب و بدهی طرفین تسویه می‌شود.

۹- فعالیت مجرمانه: هرگونه ارتکاب یا مشارکت در جرم یا بزه، طبق تعریف قوانین ملی.

۱۰- سپرده تضمینی: مبلغ سپرده‌گذاری شده به شکل نقد یا اوراق بهادار به منظور تضمین پرداخت بین مجریان منتخب.

۱۱- گیرنده (ذی‌نفع): شخص حقیقی یا حقوقی که توسط فرستنده به‌عنوان گیرنده (ذی‌نفع) حواله پولی یا جیرو پستی معرفی می‌شود.

۱۲- ارز ثالث: ارز واسطه‌ای که در صورت عدم امکان تبدیل دو ارز یا تسویه یا پایاپای حسابها، از آن استفاده می‌شود.

۱۳- راستی‌آزمایی مربوط به کاربران: تعهد کلی از سوی مجریان منتخب که شامل وظایف زیر است:

- شناسایی کاربران،

- دریافت اطلاعات در مورد حواله پرداخت پستی،

- نظارت بر حواله‌های پرداخت پستی،

- کنترل به‌روز بودن اطلاعات کاربران،

- گزارش تراکنشهای مشکوک به مقامات ذیصلاح.

۱۴- اطلاعات الکترونیکی مربوط به حوالجات پرداخت پستی: اطلاعات منتقل شده از طریق الکترونیک از یک مجری منتخب به مجری دیگر در مورد ارائه حوالجات سرویسهای پرداخت پستی، استعلامها، پرداخت، تصحیح یا تغییر نشانی یا استرداد؛ این اطلاعات یا توسط مجری منتخب وارد شده یا به صورت خودکار توسط سامانه (سیستم) اطلاعاتی آنها تولید می‌شود و نشان‌دهنده تغییر وضعیت حواله پرداخت پستی یا درخواست حواله می‌باشد.

۱۵- اطلاعات فردی: اطلاعات شناسنامه‌ای مربوط به فرستنده یا گیرنده (ذی‌نفع) که فقط برای اهداف مورد نظر استفاده می‌شود.

۱۶- اطلاعات پستی: اطلاعات مورد نیاز برای مسیریابی و ردیابی سرویس پرداخت پستی یا اهداف آماری و سامانه (سیستم) پایاپای متمرکز.

۱۷- تبادل داده‌های الکترونیک: تبادل رایانه‌ای داده‌های عملیات پستی بوسیله شبکه‌ها و در قالبهای استاندارد منطبق بر سامانه (سیستم) اتحادیه.

- ۱۸- فرستنده: شخص حقیقی یا حقوقی که طبق احکام اتحادیه، ارائه سرویس پرداخت پستی از مجری منتخب را درخواست می‌کند.
- ۱۹- تأمین مالی فعالیت‌های تروریستی: شامل تأمین مالی فعالیت‌های تروریستی، تروریستها و سازمانهای تروریستی می‌شود.
- ۲۰- وجوه کاربران: وجوه پرداختی نقدی توسط فرستنده به مجری منتخب صادر کننده یا بدهکار کردن حساب فرستنده نزد مجری منتخب، ثبت شده در دفاتر یا از طریق هر روش بانکداری الکترونیک مطمئن که توسط فرستنده، نزد مجری منتخب صادر کننده یا مجری مالی دیگر قرار گرفته تا طبق مفاد این موافقتنامه و آیین‌نامه اجرائی آن، به گیرنده تعیین شده از سوی فرستنده پرداخت شود.
- ۲۱- ارز حواله صادره: ارز کشور مقصد یا ارز ثالث مجاز در کشور مقصد که حواله پستی به آن صادر شده است.
- ۲۲- مجری منتخب صادر کننده: مجری منتخبی که طبق احکام اتحادیه، یک حواله پرداخت پستی را به مجری منتخب پرداخت کننده ارسال می‌کند.
- ۲۳- مجری منتخب پرداخت کننده: مجری منتخبی که طبق احکام اتحادیه، مسؤول پرداخت حواله پستی در کشور مقصد است.
- ۲۴- مدت اعتبار: مدت زمانی که طی آن، می‌توان حواله پستی را پرداخت یا ابطال نمود.
- ۲۵- نقاط دسترسی به سرویس: مکانهای فیزیکی یا مجازی که در آن کاربر می‌تواند یک حواله پستی را دریافت یا واریز نماید.
- ۲۶- کارمزد: مبلغ قابل پرداخت توسط مجری منتخب صادر کننده به مجری منتخب پرداخت کننده بابت پرداخت به گیرنده (ذی‌نفع).
- ۲۷- قابلیت برگشت: امکان پس گرفتن حواله پرداخت پستی (حواله پولی یا انتقال) توسط فرستنده تا زمان پرداخت یا در پایان مدت اعتبار، اگر پرداخت انجام نشده باشد.
- ۲۸- ریسک طرف قرارداد: خطری که ناشی از خطای یکی از طرفهای قرارداد بوده که خطر ضرر یا دیون معوقه را به دنبال خواهد داشت.
- ۲۹- ریسک دیون معوقه: خطری که فرد یا طرف ذی‌نفع در سامانه (سیستم) تسویه حساب، به موجب آن به‌طور موقت قادر به انجام تعهد خود به‌طور کامل در مدت زمان مقرر نباشد.
- ۳۰- گزارش تراکنشهای مشکوک: تعهد مجری منتخب به ارائه اطلاعات مربوط به تراکنشهای مشکوک به مقامات ذیصلاح ملی کشور خود، بر اساس قوانین ملی و قطعنامه‌های اتحادیه.
- ۳۱- ردیابی و رهگیری: سامانه‌ای (سیستمی) که نظارت بر روند پرداخت حواله‌های پستی و تعیین مکان و وضعیت آن در هر لحظه را امکان‌پذیر می‌سازد.
- ۳۲- بها: مبلغ پرداخت شده توسط فرستنده به مجری منتخب صادر کننده بابت یک سرویس پرداخت پستی.
- ۳۳- تراکنش مشکوک: یک یا چند حواله پرداخت پستی یا درخواست استرداد، مربوط به حواله پرداخت پستی مرتبط با یک تخلف پولشویی یا تأمین مالی اقدامات تروریستی.
- ۳۴- کاربر: شخص حقیقی یا حقوقی، فرستنده یا گیرنده، که از سرویسهای پرداخت پستی طبق این موافقتنامه استفاده می‌کند.

ماده ۳- تعیین مجری

- ۱- کشورهای عضو در فاصله شش ماه از پایان کنگره، نام و نشانی نهاد دولتی مسؤول سرویسهای پرداخت پستی را به دفتر بین الملل اطلاع می دهند. در این مدت، همچنین نام و نشانی مجری (مجریان) منتخب رسمی که از طریق شبکه خود، سرویسهای پرداخت پستی را ارائه می دهند و تعهدات ناشی از احکام اتحادیه در قلمرو خود را به عهده می گیرند، از سوی کشورهای عضو به دفتر بین الملل اعلام می شود. در فاصله بین دو کنگره، تغییرات مربوط به نهادهای دولتی و مجریان منتخب رسمی، در اسرع وقت به دفتر بین الملل اعلام می شود.
- ۲- مجریان منتخب، سرویسهای پرداخت پستی را مطابق این موافقتنامه ارائه می دهند.

ماده ۴- وظایف کشورهای عضو

- ۱- کشورهای عضو در صورت عدم ارائه سرویسهای پرداخت پستی توسط مجری (مجریان) منتخب خود، اقدامات مقتضی به منظور حصول اطمینان از تداوم ارائه سرویسهای پرداخت پستی به عمل خواهند آورد. این امر رافع مسؤولیت مجری (مجریان) منتخب در قبال سایر مجریان منتخب، به موجب احکام اتحادیه، نخواهد بود.
- ۲- کشورهای عضو در صورت عدم ارائه سرویسهای پرداخت پستی توسط مجری منتخب خود، موارد زیر را از طریق دفتر بین الملل به سایر کشورهای عضو یا طرفهای این موافقتنامه اطلاع می دهند:
 - ۱- ۲- تعلیق سرویسهای پرداخت پستی بین المللی خود از تاریخ تعیین شده تا اطلاع ثانوی؛
 - ۲- ۲- اقدامات متخذه برای برقراری مجدد سرویسهای خود تحت مسؤولیت مجری منتخب جدید.

ماده ۵- وظایف اجرایی

- ۱- مجریان منتخب، مسؤول اجرای سرویسهای پرداخت پستی در قبال سایر مجریان و کاربران خواهند بود.
- ۲- آنها همچنین در قبال ریسکهای اجرایی، دیون معوقه و طرف قرارداد، طبق قوانین ملی، پاسخگو خواهند بود.
- ۳- مجریان منتخب به منظور اجرای سرویسهای پرداخت پستی که ارائه آن توسط کشور عضو متبوع به آنها محول شده، نسبت به انعقاد موافقتنامه های دو یا چندجانبه با سایر مجریان منتخب مورد نظر خود، اقدام می نمایند.

ماده ۶- مالکیت وجوه سرویسهای پرداخت پستی

- ۱- مبالغی که برای حواله سرویس پرداخت پستی به صورت نقدی پرداخت شده یا از حسابی کسر شده باشند، تا زمان پرداخت به گیرنده یا واریز به حساب او، متعلق به فرستنده می باشند.
- ۲- در مدت اعتبار حواله پرداخت پستی، فرستنده می تواند تا قبل از پرداخت به گیرنده یا واریز به حساب او، نسبت به پس گرفتن حواله پرداخت پستی اقدام نماید.

ماده ۷- جلوگیری از پولشویی، تأمین مالی اقدامات تروریستی و جرائم مالی

- ۱- مجریان منتخب برای انجام تعهدات خود ناشی از قوانین ملی و بین المللی با هدف مبارزه با پولشویی، تأمین مالی اقدامات تروریستی و جرائم مالی، هرگونه اقدام لازم را بعمل می آورند.
- ۲- مجریان منتخب باید تراکتهای مشکوک را طبق قوانین و مقررات ملی به مقامات ذیصلاح کشور خود اطلاع دهند.

۳- جزئیات الزامات مجریان منتخب در خصوص شناسایی کاربر، راستی آزمایی و رویه‌های اجرای مقررات بر ضد پولشویی، تأمین مالی اقدامات تروریستی و جرائم مالی در آیین‌نامه اجرایی این موافقتنامه آمده است.

ماده ۸- محرمانه بودن

۱- مجریان منتخب، محرمانه بودن و استفاده از اطلاعات شخصی، مطابق با قوانین ملی و در صورت لزوم، آیین‌نامه‌ها و تعهدات بین‌المللی را تضمین می‌کنند. مفاد این ماده، ارائه اطلاعات شخصی، درخواست شده طبق قوانین ملی هر کشور عضو را محدود نمی‌کند.

۲- اطلاعات مورد نیاز برای ارائه حواله پرداخت پستی، محرمانه خواهد بود.

۳- مجریان منتخب، حداقل سالی یکبار، اطلاعات پستی را به منظور اهداف آماری و سنجش کیفیت سرویس و تسویه حساب متمرکز به دفتر بین‌الملل اتحادیه پستی جهانی ارائه می‌دهند. دفتر بین‌الملل اتحادیه، تمام این اطلاعات را محرمانه تلقی می‌نماید.

ماده ۹- تأثیرناپذیری از فناوری

۱- مبادله داده‌های لازم برای ارائه سرویس تعریف شده در این موافقتنامه، بر اصل تأثیرناپذیری از فناوری استوار است بدین معنی که ارائه این سرویس به استفاده از فناوری خاصی وابسته نیست.

۲- رویه‌های ارائه حوالجات پرداخت پستی شامل شرایط سپرده‌گذاری، ثبت، ارسال، پرداخت و استرداد حوالجات و رسیدگی به مطالبه‌نامه‌ها و محدودیت زمانی برای پرداخت وجوه به گیرنده می‌تواند بر اساس فناوری استفاده شده برای انتقال حواله، متفاوت باشند.

۳- سرویسهای پرداخت پستی می‌توانند بر مبنای ترکیبی از فناوریهای مختلف ارائه شوند.

فصل دوم- اصول عمومی و کیفیت سرویس

ماده ۱۰- اصول عمومی

۱- قابلیت دسترسی از طریق شبکه

۱-۱ مجریان منتخب، سرویسهای پرداخت پستی را از طریق شبکه (شبکه‌های) خود و یا از طریق شبکه سایر مجریان به منظور حصول اطمینان از قابلیت دسترسی افراد بیشتری به این سرویسها، ارائه می‌دهند.

۱-۲ کلیه کاربران، صرفنظر از وجود روابط تجاری یا قراردادی با مجری منتخب، به سرویسهای پرداخت پستی دسترسی دارند.

۲- تفکیک وجوه

۲-۱ وجوه کاربران از سایر وجوه جدا می‌شود. این وجوه و گردش مالی ناشی از آنها از سایر وجوه و گردشهای مالی مجریان، به‌ویژه وجوه خود مجریان، جدا خواهد بود.

۲-۲ تسویه حساب مربوط به حق الزحمه بین مجریان منتخب از تسویه حساب مربوط به وجوه کاربران مجزا خواهد بود.

۳- ارزش صدور و ارزش پرداخت حوالجات پرداخت پستی

مبلغ حواله پرداخت پستی، به ارزش کشور مقصد یا سایر ارزشهای مجاز در کشور مقصد، ثبت و پرداخت می‌شود.

۴- انکارناپذیری

۴-۱ انتقال الکترونیک حوالجات پرداخت پستی از اصل انکارناپذیری پیروی می‌کند یعنی اگر پیام منطبق بر استانداردهای فنی رایج باشد، مجری منتخب صادر کننده نمی‌تواند وجود حواله‌ها را مورد تردید قرار دهد و مجری منتخب پرداخت کننده نمی‌تواند دریافت حواله‌ها را انکار کند.

۴-۲ انکارناپذیری حوالجات پرداخت پستی الکترونیک، صرفنظر از سامانه (سیستم) استفاده شده از سوی مجری منتخب، از طریق روشهای مبتنی بر فناوری تضمین می‌شود.

۵- اجرای سرویس حوالجات پرداخت پستی

۵-۱ حوالجات پرداخت پستی مبادله شده بین مجریان منتخب باید مطابق با مفاد این موافقتنامه و قوانین ملی باشد.

۵-۲ در شبکه مجریان منتخب، مبلغ تحویل شده توسط فرستنده به مجری منتخب صادر کننده، معادل همان مبلغ پرداختی به گیرنده توسط مجری منتخب پرداخت کننده است.

۵-۳ پرداخت به گیرنده توسط مجری منتخب پرداخت کننده، مشروط به وصول وجوه مربوط از فرستنده نیست. انجام این امر منوط به اجرای تعهدات مجری منتخب صادر کننده در قبال مجری منتخب پرداخت کننده در خصوص ودیعه‌گذاری یا افتتاح یک حساب رابط است.

۶- تعیین نرخها

۶-۱ مجری منتخب صادر کننده، نرخ سرویس پرداخت پستی را تعیین می‌کند.

۶-۲ هزینه‌های خدمات اختیاری یا جانبی درخواستی توسط فرستنده به این نرخ اضافه می‌شود.

۷- معافیت از نرخهای پستی

مقررات کنوانسیون پستی جهانی در مورد معافیت از نرخهای پستی برای مرسولات پستی اسرای نظامی و غیرنظامی، برای مرسولات سرویس پرداخت پستی برای این گروه از گیرندگان نیز قابل اعمال است.

۸- حق الزحمه مجری منتخب پرداخت کننده

حق الزحمه مجری منتخب پرداخت کننده بابت اجرای سرویس پرداخت پستی، توسط مجری منتخب صادر کننده جبران می‌شود.

۹- فواصل زمانی برای تسویه حساب بین مجریان منتخب

دفعات تسویه حساب بین مجریان منتخب در خصوص مبالغ پرداخت شده به گیرنده یا واریز شده به حساب وی از سوی یک فرستنده، با دفعات تسویه حساب حق الزحمه بین مجریان منتخب، متفاوت است. مبالغ پرداخت شده یا واریز شده به حساب، حداقل ماهی یکبار تسویه می‌شوند.

۱۰- الزام اطلاع‌رسانی به کاربران

۱۰-۱ اطلاعات زیر باید منتشر و در دسترس همه فرستندگان و کاربران قرار گیرد: شرایط مربوط به ارائه سرویسهای پرداخت پستی، قیمتها، نرخها، نرخ و ترتیبات مبادله، شرایط ایفاء مسؤلیت و نشانیهای سرویسهای مطالبه‌نامه‌ها و اطلاع‌رسانی.

۱۰-۲ دسترسی به این اطلاعات رایگان است.

ماده ۱۱- کیفیت سرویس

مجریان منتخب می‌توانند از یک نشان تجاری مشترک برای معرفی سرویسهای پرداخت پستی استفاده کنند.

فصل سوم- اصول تبادل الکترونیک داده‌ها

ماده ۱۲- هم‌سازگاری

شبکه‌ها

به منظور تبادل داده‌های مورد نیاز برای اجرای سرویس پرداخت پستی میان تمام مجریان منتخب و به منظور نظارت بر کیفیت سرویس، مجریان منتخب از سامانه (سیستم) تبادل داده‌های الکترونیک اتحادیه پستی جهانی (EDI) یا هر سامانه (سیستم) دیگری که هم‌سازگاری سرویسهای پرداخت پستی مطابق با این موافقتنامه را تضمین می‌کند، استفاده می‌کنند.

ماده ۱۳- تضمین امنیت تبادلات الکترونیک

- ۱- مجریان منتخب مسؤول صحت کارکرد تجهیزات خود هستند.
- ۲- به منظور تضمین صحت و سلامت داده‌های انتقالی، امنیت انتقال الکترونیک داده‌ها حفظ می‌شود.
- ۳- مجریان منتخب مطابق با استانداردهای بین‌المللی، امنیت تراکنشها را حفظ می‌کنند.

ماده ۱۴- ردیابی و رهگیری

سامانه‌های (سیستمهای) مورد استفاده توسط مجریان منتخب، امکان نظارت بر پردازش حواله و برگشت آن توسط فرستنده، تا زمان پرداخت به گیرنده یا واریز به حساب وی، یا در صورت اقتضاء، برگشت به فرستنده را فراهم می‌کنند.

بخش دوم

قواعد حاکم بر سرویسهای پرداخت پستی

فصل اول- فرآیند حوالجات پرداخت پستی

ماده ۱۵- واریز، ثبت و انتقال حوالجات پرداخت پستی

- ۱- شرایط واریز، ثبت و انتقال حوالجات پرداخت پستی در آیین‌نامه اجرائی این موافقتنامه ذکر شده‌اند.
- ۲- مدت اعتبار حواله‌های پرداخت پستی قابل تمدید نبوده و در آیین‌نامه اجرائی این موافقتنامه ذکر شده است.

ماده ۱۶- کنترل و پرداخت وجوه

- ۱- مجری منتخب پس از تأیید هویت گیرنده و صحت اطلاعات ارائه شده توسط وی، طبق قوانین ملی، پرداخت را به صورت نقدی انجام می‌دهد. برای واریز به حساب یک حواله یا یک نقل و انتقال مالی، وجوه مربوط به حساب گیرنده واریز می‌شود.
- ۲- محدوده زمانی برای پرداخت وجوه در موافقتنامه‌های دوجانبه یا چند جانبه بین مجریان منتخب تعیین می‌شود.

ماده ۱۷- حداکثر مبلغ

مجریان منتخب حداکثر مبالغ ارسالی یا دریافتی، تعیین شده طبق مقررات ملی خودشان را به دفتر بین‌الملل اتحادیه پستی جهانی اطلاع می‌دهند.

ماده ۱۸- استرداد وجه

میزان استرداد

استرداد وجه در قالب سرویسهای پرداخت پستی، مبلغ کامل حواله پرداخت پستی به پول رایج کشور صادر کننده را پوشش می دهد. مبلغ برگشتی، مساوی با مبلغ پرداختی توسط فرستنده یا مبلغ برداشت شده از حساب وی می باشد. اگر مجری منتخب مرتکب اشتباه شده باشد، هزینه سرویس پرداخت پستی به مبلغ برگشتی اضافه می شود.

فصل دوم - مطالبه نامه ها و مسؤولیت

ماده ۱۹ - مطالبه نامه ها

- ۱- مهلت پذیرش مطالبه نامه ها، شش ماه از فردای روز قبول حواله پرداخت پستی است.
- ۲- مجریان منتخب، حسب قوانین ملی، حق دارند مبلغی بابت مطالبه نامه های حوالجات پرداخت پستی از مشتریان دریافت کنند.

ماده ۲۰ - مسؤولیت مجریان منتخب در قبال کاربران

رفتار با وجوه

مجری منتخب صادر کننده در قبال وجهی که فرستنده در باجه پرداخت کرده یا از حساب او کسر شده مسؤول است. این مسؤولیت تا زمانی ادامه دارد که حواله پرداخت پستی به گیرنده پرداخت یا به حساب وی واریز شود یا وجه به صورت نقدی به فرستنده مسترد یا به حساب وی واریز شود.

ماده ۲۱ - تعهدات و مسؤولیت های مجریان منتخب در قبال یکدیگر

- ۱- مجریان منتخب مسؤول اشتباهات خود هستند.
- ۲- شرایط و میزان مسؤولیت در آیین نامه اجرایی این موافقتنامه تعیین شده است.

ماده ۲۲ - عدم مسؤولیت مجریان منتخب

۱- مجریان منتخب در موارد زیر مسؤول نیستند:

- ۱-۱- تأخیر در اجرای سرویس
- ۱-۲- اگر به علت از بین رفتن اطلاعات سرویس پرداخت پستی در شرایط غیر مترقبه، قادر به ارائه حواله پرداخت پستی نباشند، مگر آن که شواهدی دال بر مسؤولیت آنها وجود داشته باشد.
- ۱-۳- اگر خسارت ناشی از اهمال یا اشتباه فرستنده، به ویژه اگر در ارتباط با مسؤولیت وی در ارائه اطلاعات صحیح در حواله پرداخت پستی و مشروعیت منشاء و هدف حواله پرداخت پستی باشد.
- ۱-۴- اگر وجوه ارسالی توقیف شوند.
- ۱-۵- در مورد وجوه اسرای نظامی و غیرنظامی.
- ۱-۶- در صورتی که کاربر در مدت مقرر، مطالبه نامه ای ارائه نکرده باشد.
- ۱-۷- اگر مهلت اعاده سرویسهای پرداخت پستی در کشور صادر کننده منقضی شده باشد.

ماده ۲۳ - حق الشرط های مربوط به مسؤولیت

هیچ حق الشرطی دربارہ مقررات مربوط به مسؤولیت، مندرج در مواد (۲۰) تا (۲۲) (مگر در صورت توافق دوجانبه) پذیرفته نمی شود.

فصل سوم - روابط مالی

ماده ۲۴ - قواعد حسابداری و مالی

۱- قواعد حسابداری

مجریان منتخب، تابع قواعد حسابداری مندرج در آیین‌نامه اجرایی این موافقتنامه هستند.

۲- تنظیم صورتحسابهای کلی و ماهیانه

مجری منتخب پرداخت کننده، صورتحساب ماهیانه‌ای برای مجری منتخب صادر کننده تنظیم می‌کند که نشان دهنده مبالغ پرداختی برای حوالجات سرویس پرداخت پستی است. حسابهای ماهانه در فواصل زمانی یکسان در یکدیگر ادغام شده و حساب تراز کل را تشکیل می‌دهند که شامل ودیعه‌ها بوده و در نهایت، تراز کل مشخص می‌شوند.

۳- ودیعه

در حالت عدم موازنه در مبادلات بین مجریان منتخب، مجری منتخب صادر کننده حداقل ماهی یکبار ودیعه‌ای را در شروع دوره تسویه حساب به مجری منتخب پرداخت کننده، می‌پردازد. اگر افزایش دفعات تسویه مبادلات، باعث کاهش دوره به کمتر از یک هفته شود، مجریان می‌توانند در مورد صرفنظر کردن از ودیعه، توافق کنند.

۴- حساب تمرکزی

۴-۱ در اصل، هر مجری منتخب یک حساب تمرکزی برای وجوه کاربران دارد. این وجوه فقط برای تسویه حواله پرداختی به گیرنده یا استرداد حواله‌های برگشتی به فرستنده استفاده می‌شود.

۴-۲ ودیعه‌های پرداختی توسط مجری منتخب صادر کننده به حساب تمرکزی مجری منتخب پرداخت کننده واریز می‌شود. این ودیعه‌ها فقط برای پرداخت به گیرنده استفاده می‌شوند.

۵- سپرده تضمینی

طبق شرایط مندرج در آیین‌نامه اجرایی این موافقتنامه، ممکن است به پرداخت یک سپرده تضمینی نیاز باشد.

ماده ۲۵- تسویه و پایاپای

۱- تسویه متمرکز

تسویه بین مجریان منتخب را می‌توان طبق رویه مندرج در آیین‌نامه اجرایی این موافقتنامه از طریق اتاق پایاپای مرکزی و از محل حسابهای تمرکزی مجریان منتخب انجام داد.

۲- تسویه دوجانبه

۱-۲-۲ صدور صورتحساب بر اساس تراز حساب کل

به‌طور کلی، مجریان منتخبی که عضو سامانه (سیستم) پایاپای مرکزی نیستند، بر اساس تراز حساب کل تسویه حساب می‌کنند.

۲-۲-۲ حساب رابط

۱-۲-۲-۱ اگر مجریان منتخب مؤسسه جیرو داشته باشند، هر یک می‌توانند یک حساب رابط افتتاح کرده و از طریق آن، بدهی و طلب ناشی از سرویسهای پرداخت پستی را تسویه کنند.

۲-۲-۲-۲ اگر مجری منتخب پرداخت کننده فاقد مؤسسه جیرو باشد، حساب رابط را می‌توان نزد یک مؤسسه مالی دیگر افتتاح کرد.

۳-۲-۲ ارزش تسویه

تسویه حسابهای بین مجریان منتخب به ارزش کشور مقصد یا ارزش کشور ثالث مورد توافق، انجام می‌شود.

بخش سوم

مقررات مقطعی و پایانی

ماده ۲۶- حق الشرطها در کنگره

۱- حق الشرطهای مغایر با ماهیت و هدف اتحادیه پذیرفته نخواهند شد.

- ۲- به عنوان یک قاعده کلی، هر کشور عضوی که نظرات مغایر با دیگر کشورهای عضو دارد، باید تا حد امکان سعی کند عقاید خود را با اکثریت کشورها هماهنگ کند. حق الشرطها باید فقط در موارد بسیار ضروری ارائه و توجیه منطقی داشته باشند.
- ۳- حق الشرطهای مربوط به مواد این موافقتنامه باید در قالب پیشنهادی مکتوب به یکی از زبانهای کاری دفتر بین الملل تهیه و طبق مقررات مربوط در آیین نامه داخلی به کنگره ارائه شوند.
- ۴- اجرائی شدن حق الشرطهای پیشنهادی منوط به تصویب اکثریت لازم برای اصلاح ماده‌ای است که حق الشرط به آن مربوط می‌شود.
- ۵- در اصل، حق الشرطها باید متقابلاً بین کشور عضو ارائه کننده حق الشرط و سایر کشورهای عضو اعمال شوند.
- ۶- حق الشرطهای مربوط به این موافقتنامه، طبق پیشنهادهای مصوب کنگره، در پروتکل نهائی این موافقتنامه درج می‌شوند.

ماده ۲۷- مقررات پایانی

- ۱- در صورت اقتضاء، در تمام مواردی که در این موافقتنامه به صراحت ذکر نشده، مفاد کنوانسیون حکمفرما است.
- ۲- ماده (۴) اساسنامه در مورد این موافقتنامه اعمال نمی‌شود.
- ۳- شرایط تصویب پیشنهادی مربوط به این موافقتنامه و آیین نامه اجرائی آن
- ۱-۳ اجرائی شدن پیشنهادی ارائه شده به کنگره در ارتباط با این موافقتنامه، منوط به تصویب اکثریت کشورهای عضو واجد حق رأی که این موافقتنامه را امضاء کرده‌اند، می‌باشد. حداقل نیمی از کشورهای عضوی که در کنگره شرکت کرده و حق رأی دارند، باید هنگام رأی گیری حضور داشته باشند.
- ۲-۳ اجرائی شدن پیشنهادی مربوط به آیین نامه اجرائی این موافقتنامه، منوط به تصویب اکثریت اعضای شورای عملیات پستی واجد حق رأی که این موافقتنامه را امضاء کرده‌اند، می‌باشد.
- ۳-۳ اجرائی شدن پیشنهادی ارائه شده بین دو کنگره در ارتباط با این موافقتنامه، منوط به کسب آراء زیر است:
- ۱-۳-۳ اگر موضوع پیشنهاد، افزودن مقررات جدید باشد، دو سوم آراء حداقل نیمی از کشورهای عضو امضاء کننده موافقتنامه که حق رأی داشته و در رأی گیری شرکت کرده باشند.
- ۲-۳-۳ اگر موضوع پیشنهاد، اصلاح مقررات این موافقتنامه باشد، اکثریت آراء حداقل نیمی از کشورهای عضو امضاء کننده موافقتنامه که حق رأی داشته و در رأی گیری شرکت کرده باشند.
- ۳-۳-۳ اگر موضوع پیشنهاد، تفسیر مقررات این موافقتنامه باشد، اکثریت آراء.
- ۴-۳ صرف نظر از مقررات بند (۱-۳-۳)، کشورهای عضوی که قوانین ملی آنها مغایر با مقررات جدید پیشنهادی باشند، می‌توانند ظرف مدت نود روز از ابلاغ آن، یک بیانیه مکتوب مبنی بر عدم پذیرش مقررات جدید به مدیرکل دفتر بین الملل ارسال کنند.

ماده ۲۸- به اجراء درآمدن و مدت اعتبار موافقتنامه سرویسهای پرداخت پستی

- ۱- این موافقتنامه از اول ژانویه سال ۲۰۱۰ میلادی (۱۱ دی ماه ۱۳۸۸ هجری شمسی) به اجراء درآمده و تا زمان اجرائی شدن احکام کنگره بعدی به قوت خود باقی است.

در تأیید موارد فوق، نمایندگان تام‌الاختیار دولتهای کشورهای متعاقد، این موافقتنامه را در یک نسخه اصلی امضاء کردند که نزد مدیرکل دفتر بین الملل اتحادیه پستی جهانی نگهداری و تصویر آن برای هر یک از طرفهای متعاقد ارسال می‌شود.

منعقد در ۱۲ آگوست ۲۰۰۸ میلادی (۲۲ مرداد ۱۳۸۷ هجری شمسی)، ژنو

اساسنامه اتحادیه پستی جهانی

(اصلاح شده توسط پروتکل‌های الحاقی کنگره‌های ۱۹۶۹ (۱۳۴۸) توکیو، ۱۹۷۴ (۱۳۵۳) لوزان، ۱۹۸۴ (۱۳۶۳) هامبورگ، ۱۹۸۹ (۱۳۶۸) واشینگتن، ۱۹۹۴ (۱۳۷۳) سئول، ۱۹۹۹ (۱۳۷۸) پکن و ۲۰۰۴ (۱۳۸۳) بخارست)

دیباچه

در راستای توسعه ارتباطات بین افراد از طریق عملیات کارآمد سرویسهای پستی و کمک به تحقق اهداف عالی همکاری بین‌المللی در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، نمایندگان تام‌الاختیار دولتهای کشورهای امضاء کننده، این اساسنامه را با قید تنفیذ پذیرفتند.

مأموریت اتحادیه، ترغیب توسعه مستمر سرویس پستی همگانی با کیفیت، کارآمد و در دسترس، به منظور تسهیل ارتباطات بین ساکنان کره زمین است از طریق:

- تضمین گردش آزاد مرسولات پستی در یک قلمرو پستی واحد مرکب از شبکه‌های هم‌وصل؛
- تشویق اتخاذ استانداردهای مشترک بی‌طرفانه و تشویق کاربرد فناوری؛
- حصول اطمینان از همکاری و تعامل میان ذی‌نفعان؛
- ترویج همکاری فنی مؤثر؛
- حصول اطمینان از ارضاء نیازهای در حال تغییر مشتریان.

قسمت اول

مقررات سازمانی

فصل اول - کلیات

ماده ۱- گستره و اهداف اتحادیه

- ۱- کشورهایی که اساسنامه حاضر را پذیرفته‌اند، یک قلمرو پستی واحد به نام اتحادیه پستی جهانی را برای تبادل متقابل پست‌نامه‌ها تشکیل می‌دهند. آزادی عبور (ترانزیت) در سرتاسر قلمرو اتحادیه تضمین می‌شود.
- ۲- هدف اتحادیه، تضمین تشکیلات و بهبود سرویسهای پستی و بهره‌گیری از این فضا برای توسعه همکاریهای بین‌المللی است.
- ۳- اتحادیه حتی‌المقدور در تأمین کمک فنی پستی به کشورهای عضو متقاضی مشارکت می‌کند.

ماده ۱ مکرر^۱ - تعاریف

- ۱- در احکام اتحادیه پستی جهانی، عبارات زیر به این شرح تعریف می‌شوند:
- ۱-۱ سرویس پستی: تمامی سرویسهای پستی که گستره ارائه آنها توسط نهادهای اتحادیه تعیین می‌شوند.
- تعهدات اصلی سرویسهای پستی: تأمین اهداف خاص اجتماعی و اقتصادی کشورهای عضو از طریق تضمین جمع آوری، تجزیه، ارسال و توزیع مرسولات پستی.
- ۱-۲ کشور عضو: کشوری که واجد شرایط مندرج در ماده (۲) اساسنامه است.
- ۱-۳ قلمرو پستی واحد: تعهد طرفهای متعاقد احکام اتحادیه به تأمین مبادله متقابل پست نامه‌ها، شامل آزادی عبور (ترانزیت) و رفتار یکسان و بدون تبعیض با مرسولات پستی عبور (ترانزیت) سایر کشورها همانند مرسولات پستی خود.

۱- ارائه شده توسط کنگره بخارست ۲۰۰۴

۴-۱ آزادی عبور (ترانزیت): تعهد یک کشور عضو واسطه برای تضمین حمل مرسولات پستی عبور (ترانزیت) تحویلی به آن برای عبور (ترانزیت) به کشور عضو دیگر و رفتار مشابه با این مرسولات مانند مرسولات داخله خود.

۵-۱ پست‌نامه: اقلام مشروح در کنوانسیون.

۶-۱ سرویس پستی بین‌الملل: عملیات یا سرویسهای پستی که قوانین اتحادیه حاکم بر آنها هستند؛ مجموعه این عملیات یا سرویسها.

۶-۱ مکرر- مجری منتخب: نهاد دولتی یا غیردولتی که توسط کشور عضو برای انجام خدمات پستی و تکالیف ناشی از احکام اتحادیه در قلمرو خود انتخاب شده است.^۱

۶-۱ مکرر دوم- حق الشرط: تبصره عدم تعهد که از طریق آن، کشور عضوی، عدم شمول یا تعدیل اثر حقوقی یک بند از احکام اتحادیه، به غیر از اساسنامه و آیین‌نامه عمومی، در مورد خود را بیان می‌دارد. حق الشرطها نباید با ماهیت و هدف اتحادیه که در دیباچه ماده (۱) اساسنامه تعریف شده، منافات داشته باشند. حق الشرط باید توجیه مناسب داشته و توسط اکثریت لازم برای تصویب قانون مربوط، تأیید شده و در پروتکل نهائی گنجانده شود.^۱

ماده ۲- اعضاء اتحادیه

کشورهایی عضو اتحادیه محسوب می‌شوند که:

الف- در تاریخ اجرای اساسنامه حاضر عضو اتحادیه باشند؛

ب- طبق ماده (۱۱) به عضویت اتحادیه پذیرفته شده باشند.

ماده ۳- حوزه نفوذ اتحادیه

حوزه نفوذ اتحادیه در سرزمینهای زیر است:

الف- قلمروهای کشورهای عضو؛

ب- دفاتر پستی کشورهای عضو در قلمروهای غیر عضو اتحادیه؛

ج- قلمروهای غیر عضوی که به دلیل وابستگی پستی به یکی از کشورهای عضو، جزء قلمرو اتحادیه محسوب می‌شوند.

ماده ۴- روابط خاص

کشورهای عضوی که مجریان منتخب آنها، به قلمروهایی خارج از اتحادیه خدمتی ارائه می‌دهند، موظفند به عنوان واسطه برای سایر کشورهای عضو عمل کنند.^۲ مقررات کنوانسیون و آیین‌نامه‌های آن در مورد این روابط خاص قابل اعمال هستند.

ماده ۵- مقر اتحادیه

مقر اتحادیه و نهادهای دائم آن در شهر برن است.

ماده ۶- زبان رسمی اتحادیه

زبان رسمی اتحادیه، زبان فرانسوی است.

۱- اصلاح شده توسط کنگره بیست و چهارم - ۲۰۰۸

۲- اصلاح شده توسط کنگره بیست و چهارم - ۲۰۰۸

۳- اصلاح شده توسط کنگره بیست و چهارم - ۲۰۰۸

ماده ۷ - واحد پولی

واحد پولی مورد استفاده در احکام اتحادیه، واحد پول حسابداری صندوق بین‌المللی پول است.

ماده ۸ - اتحادیه‌های محدود. موافقتنامه‌های خاص

۱- کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها، اگر قوانین کشورهای عضو^۱ مزبور اجازه دهد، می‌توانند اتحادیه‌های محدود تأسیس و موافقتنامه‌های خاص در ارتباط با سرویس پستی بین‌الملل منعقد کنند، مشروط بر آن که این موافقتنامه‌ها هیچ‌گاه مقرراتی را تعیین نکنند که نسبت به احکام اتحادیه که به امضاء آنها رسیده است، منفعت کمتری برای عموم داشته باشند.

۲- اتحادیه‌های محدود می‌توانند ناظرینی به کنگره‌ها، همایشها و نشستهای اتحادیه، شورای راهبری و شورای عملیات پستی اعزام کنند.^۲

۳- اتحادیه می‌تواند ناظرینی به کنگره‌ها، همایشها و نشستهای اتحادیه‌های محدود اعزام کند.

ماده ۹ - روابط با سازمان ملل

روابط بین اتحادیه و سازمان ملل مبتنی بر موافقت‌نامه‌هایی است که متن آنها ضمیمه این اساسنامه است.

ماده ۱۰ - روابط با سازمانهای بین‌المللی

اتحادیه می‌تواند به منظور حصول اطمینان از همکاری نزدیک در حوزه بین‌المللی پست، با سازمانهای بین‌المللی که دارای فعالیتها و علائق مرتبط هستند، همکاری کند.

فصل دوم - الحاق یا پذیرفته شدن در اتحادیه، خروج از اتحادیه

ماده ۱۱ - رویه‌های الحاق یا پذیرفته شدن در اتحادیه

۱- هر عضو سازمان ملل می‌تواند به اتحادیه ملحق شود.

۲- همه کشورهای مستقل غیر عضو سازمان ملل می‌توانند درخواست پذیرفته شدن به‌عنوان کشور عضو اتحادیه را مطرح کنند.

۳- الحاق یا درخواست پذیرفته شدن در اتحادیه باید شامل اعلام رسمی الحاق به اساسنامه و احکام الزام‌آور اتحادیه باشد. این درخواست توسط دولت کشور متبوع به مدیرکل دفتر بین‌الملل تسلیم می‌شود و متعاقباً مدیرکل دفتر بین‌الملل، الحاق را اعلام کرده یا با کشورهای عضو در مورد درخواست پذیرفته شدن مشورت می‌کند.

۴- کشورهای غیر عضو سازمان ملل در صورتی به‌عنوان کشور عضو پذیرفته می‌شوند که درخواستشان به تأیید حداقل دو سوم کشورهای عضو اتحادیه برسد. کشورهای عضو که ظرف چهار ماه از تاریخ رایزنی اعلام نظر نکنند، ممتنع محسوب می‌شوند.^۳

۵- الحاق یا پذیرفته شدن به‌عنوان عضو، توسط مدیرکل دفتر بین‌الملل به دولتهای کشورهای عضو ابلاغ و شروع عضویت از تاریخ ابلاغ مزبور خواهد بود.

۱- اصلاح شده توسط کنگره واشنگتن - ۱۹۸۹

۲- اصلاح شده توسط کنگره بیست و چهارم - ۲۰۰۸

۳- اصلاح شده توسط کنگره‌های توکیو ۱۹۶۹ و سنول ۱۹۹۴

۴- اصلاح شده توسط کنگره‌های توکیو ۱۹۶۹ و واشنگتن ۱۹۸۹

۵- اصلاح شده توسط بیست و چهارمین کنگره

ماده ۱۲ - رویه خروج از اتحادیه

- ۱- هر کشور عضو اتحادیه می‌تواند با اعلام مخالفت با اساسنامه، از اتحادیه خارج شود. خروج از اتحادیه توسط دولت کشور متبوع به مدیرکل دفتر بین‌الملل و متعاقباً توسط وی به دولتهای کشورهای عضو اعلام می‌شود.
- ۲- خروج از اتحادیه، یک‌سال پس از دریافت اعلام مخالفت با اساسنامه توسط مدیرکل دفتر بین‌الملل به شرح مندرج در بند (۱) اعتبار می‌یابد.

فصل سوم - تشکیلات اتحادیه

ماده ۱۳ - نهادهای اتحادیه

- ۱- نهادهای اتحادیه عبارتند از: کنگره، شورای راهبری، شورای عملیات پستی و دفتر بین‌الملل.
- ۲- نهادهای دائم اتحادیه عبارتند از: شورای راهبری، شورای عملیات پستی و دفتر بین‌الملل.

ماده ۱۴ - کنگره

- ۱- کنگره عالیترین نهاد اتحادیه است.
- ۲- کنگره از نمایندگان کشورهای عضو تشکیل می‌شود.

ماده ۱۵ - کنگره‌های فوق‌العاده

کنگره فوق‌العاده می‌تواند به درخواست یا تأیید حداقل دو سوم کشورهای عضو اتحادیه تشکیل شود.

ماده ۱۶ - همایشهای اداری

(حذف شد)^۲

ماده ۱۷ - شورای راهبری

- ۱- در فاصله بین کنگره‌ها، شورای راهبری تداوم فعالیت اتحادیه در انطباق با مقررات احکام آن را تضمین می‌کند.
- ۲- اعضاء شورای راهبری وظایفشان را از طرف و در راستای منافع اتحادیه انجام می‌دهند.

ماده ۱۸ - شورای عملیات پستی

شورای عملیات پستی مسؤول موضوعات عملیاتی، تجاری، فنی و اقتصادی مرتبط با سرویس پستی است.

۱- اصلاح شده توسط کنگره واشنگتن ۱۹۸۹

۲- اصلاح شده توسط کنگره‌های توکیو ۱۹۶۹، هامبورگ ۱۹۸۴ و سنول ۱۹۹۴

۳- توسط کنگره هامبورگ ۱۹۸۴

۴- اصلاح شده توسط کنگره سنول ۱۹۹۴

۵- اصلاح شده توسط کنگره‌های توکیو ۱۹۶۹ و سنول ۱۹۹۴

ماده ۱۹- کمیته‌های ویژه
(حذف شد)^۱

ماده ۲۰- دفتر بین‌الملل
دفتری ستادی است که در مقر اتحادیه و با نام دفتر بین‌الملل اتحادیه پستی جهانی فعالیت دارد، توسط یک مدیرکل اداره می‌شود و تحت نظارت شورای راهبری است و به‌عنوان نهاد مدیریتی، پشتیبانی، ارتباطی، اطلاعاتی و مشورتی انجام وظیفه می‌کند.
فصل چهارم- امور مالی اتحادیه

ماده ۲۱- مخارج اتحادیه، قدرالسهم کشورهای عضو
۱- تعیین حداکثر مبالغ زیر به‌عهد کنگره‌ها است:
الف- سقف مخارج سالیانه اتحادیه؛
ب- سقف مخارج سازماندهی کنگره بعدی.
۲- در صورت ضرورت، مخارج مذکور در بند (۱) می‌تواند از سقف تعیین شده فراتر رود به شرطی که مقررات مربوط در آیین‌نامه عمومی لحاظ شود.
۳- مخارج اتحادیه شامل مخارج احتمالی مندرج در بند (۲)، به‌طور مشترک توسط کشورهای عضو تأمین می‌شود. بدین منظور هر کشور عضو طبقه مورد نظر خود را انتخاب می‌کند. طبقات قدرالسهم در آیین‌نامه عمومی تعیین می‌شود.
۴- در حالت الحاق یا پذیرش در اتحادیه (طبق ماده ۱۱) کشور مربوط آزادانه طبقه قدرالسهم خود را برای مشارکت در مخارج اتحادیه انتخاب می‌کند.

قسمت دوم احکام اتحادیه

فصل اول- کلیات

ماده ۲۲- احکام اتحادیه
۱- اساسنامه قانون پایه اتحادیه و حاوی قواعد بنیادین آن است و مشمول حق‌الشرط نمی‌شود.
۲- آیین‌نامه عمومی شامل مقرراتی است که اعمال اساسنامه و کارکرد اتحادیه را تضمین می‌کنند. رعایت آنها برای کلیه کشورهای عضو الزامی است و مشمول حق‌الشرط نمی‌شوند.^۴
۳- کنوانسیون پستی جهانی، آیین‌نامه پست‌نامه‌ها و آیین‌نامه بسته‌های (امانات) پستی دربرگیرنده قواعد حاکم بر سرویس پست بین‌الملل و مقررات مربوط به سرویسهای پست‌نامه‌ها و بسته‌های (امانات) پستی هستند. رعایت احکام مذکور برای همه کشورهای عضو الزامی است.^۵

۱- توسط کنگره هامبورگ ۱۹۸۴

۲- اصلاح شده توسط کنگره‌های هامبورگ ۱۹۸۴ و سنول ۱۹۹۴

۳- اصلاح شده توسط کنگره‌های توکیو ۱۹۶۹، لوزان ۱۹۷۴ و واشنگتن ۱۹۸۹

۴- اصلاح شده توسط کنگره بخارست ۲۰۰۴

۵- اصلاح شده توسط کنگره یکن ۱۹۹۹

کشورهای عضو تضمین می‌کنند مجریان منتخب آنها، تکالیف ناشی از کنوانسیون و آیین‌نامه‌ها را برآورده می‌سازند.^۱

۴- موافقت‌نامه‌های اتحادیه و آیین‌نامه‌های آنها حاکم بر خدماتی (به‌جز پست‌نامه‌ها و بسته‌های پستی) میان کشورهای عضو امضاء کننده آنهاست. رعایت آنها فقط برای کشورهای عضو امضاء کننده الزامی است. کشورهای امضاء کننده تضمین می‌کنند که مجریان منتخب آنها، تکالیف ناشی از این موافقت‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های آنها را برآورده می‌سازند.

۵- آیین‌نامه‌ها حاوی قواعد پیاده‌سازی کنوانسیون و موافقت‌نامه‌ها هستند و توسط شورای عملیات پستی با لحاظ کردن تصمیمات کنگره تدوین می‌شوند.^۱

۶- پروتکل‌های نهائی منضم به احکام اتحادیه، مذکور در بندهای (۳)، (۴) و (۵) حاوی حق‌الشرط‌های احکام هستند.

ماده ۲۳-

کاربرد احکام اتحادیه برای قلمروهایی که روابط بین الملل آنها بر عهده یک کشور عضو است.

۱- هر کشور می‌تواند در هر زمان، پذیرش احکام اتحادیه برای همه یا برخی از قلمروهایی که روابط بین‌الملل آنها را بر عهده دارد، اعلام کند.

۲- اعلامیه مذکور در بند (۱) باید خطاب به مدیرکل دفتر بین‌الملل باشد.

۳- هر کشور عضو می‌تواند در هر زمان طی یادداشتی خطاب به مدیرکل دفتر بین‌الملل، قصد خود مبنی بر عدم کاربرد احکامی که پیشتر اعمال آنها را به ترتیب مذکور در بند (۱) پذیرفته بود، اعلام کند. این یادداشت یک‌سال پس از تاریخ وصول توسط مدیرکل دفتر بین‌الملل اجرائی می‌شود.

۴- اعلامیه‌ها و یادداشتهای مذکور در بندهای (۱) و (۳) توسط مدیرکل دفتر بین‌الملل به اطلاع کشورهای عضو می‌رسد.

۵- بندهای (۱) تا (۴) در مورد قلمروهایی که شرایط عضویت در اتحادیه را دارند و نیز قلمروهایی که روابط بین‌الملل آنها بر عهده یک کشور عضو است، اعمال نمی‌شود.

ماده ۲۴- قوانین ملی

قوانین هر یک از کشورهای عضو در ارتباط با مواردی که در احکام اتحادیه به صراحت پیش‌بینی نشده است، نافی شروط این احکام نخواهد بود.

فصل دوم- پذیرش و خروج از احکام اتحادیه

ماده ۲۵^۴- امضاء، تصدیق، تنفیذ و سایر شکل‌های تصویب احکام اتحادیه

۱- احکام مصوب کنگره، توسط نمایندگان تام‌الاختیار کشورهای عضو امضاء می‌شوند.

۲- آیین‌نامه‌ها توسط رئیس و دبیرکل شورای عملیات پستی تصدیق می‌شود.^۵

۳- اساسنامه در کوتاهترین زمان ممکن توسط کشورهای امضاء کننده تنفیذ می‌شود.

۴- به جز اساسنامه، تصویب احکام اتحادیه تابع قانون اساسی هر کشور امضاء کننده است.

۱- اصلاح شده توسط بیست و چهارمین کنگره

۲- اصلاح شده توسط کنگره‌های واشنگتن ۱۹۸۹، سنول ۱۹۹۴ و پکن ۱۹۹۹

۳- اصلاح شده توسط کنگره واشنگتن ۱۹۸۹

۴- اصلاح شده توسط کنگره‌های واشنگتن ۱۹۸۹ و سنول ۱۹۹۴

۵- اصلاح شده توسط کنگره پکن ۱۹۹۹

۵- عدم تنفیذ اساسنامه یا عدم تصویب سایر احکام امضاء شده توسط یک کشور عضو، از اعتبار آنها نزد دیگر کشورهای عضوی که آنها تنفیذ یا تصویب کرده‌اند، نمی‌کاهد.

ماده ۲۶- اعلام تنفیذ و سایر شکل‌های تصویب احکام اتحادیه
اسناد تنفیذ اساسنامه و پروتکل‌های الحاقی آن و در صورت لزوم، تصویب سایر احکام اتحادیه در کوتاهترین زمان ممکن به مدیرکل دفتر بین‌الملل تسلیم می‌شود و نامبرده مراتب را به اطلاع دولتهای کشورهای عضو می‌رساند.

ماده ۲۷- الحاق به موافقتنامه‌ها
۱- کشورهای عضو همواره می‌توانند به یک یا چند موافقتنامه، مذکور در بند (۴) ماده (۲۲) ملحق شوند.
۲- الحاق کشورهای عضو به موافقتنامه‌ها، طبق بند (۳) ماده (۱۱) اعلام می‌شود.

ماده ۲۸- خروج از یک موافقتنامه
هر کشور عضو می‌تواند مشارکت خود در یک یا چند موافقتنامه را با رعایت شرایط مندرج در ماده (۱۲) متوقف سازد.

فصل سوم- اصلاح احکام اتحادیه

ماده ۲۹- ارائه پیشنهادها
۱- یک کشور عضو حق دارد پیشنهاد‌های مرتبط با احکامی که آنها را امضاء کرده است، به کنگره یا در فاصله بین کنگره‌ها ارائه کند.
۲- پیشنهاد‌های مربوط به اساسنامه و آیین‌نامه عمومی باید فقط به کنگره‌ها تسلیم شود.
۳- پیشنهاد‌های مربوط به آیین‌نامه‌ها به‌طور مستقیم به شورای عملیات پستی تسلیم می‌شود اما ابتداء باید توسط دفتر بین‌الملل برای کشورهای عضو و همه مجریان منتخب (۲) ارسال شود.

ماده ۳۰- اصلاح اساسنامه
۱- پیشنهاد‌های ارائه شده به کنگره درباره این اساسنامه حاضر، برای تصویب باید به تأیید حداقل دو سوم کشورهای عضو دارنده حق رأی برسد.^۵
۲- اصلاحات تأیید شده توسط کنگره، موضوع یک پروتکل الحاقی هستند و مشروط به عدم اتخاذ تصمیمی دیگر توسط کنگره، هم‌زمان با اجرای احکام تجدید شده در کنگره مذکور به اجراء گذارده می‌شود. اصلاحات مذکور در کوتاهترین زمان ممکن توسط کشورهای عضو تنفیذ شده و با مستندات این تنفیذ طبق رویه مندرج در ماده (۲۶) رفتار می‌شود.

۱- اصلاح شده توسط بیست و چهارمین کنگره

۲- اصلاح شده توسط کنگره‌های توکیو ۱۹۶۹ و واشنگتن ۱۹۸۹

۳- اصلاح شده توسط بیست و چهارمین کنگره

۴- اصلاح شده توسط کنگره‌های پکن ۱۹۹۹ و بیست و چهارمین

۵- اصلاح شده توسط کنگره بخارست ۲۰۰۴

ماده ۳۱- اصلاح آیین نامه عمومی، کنوانسیون و موافقتنامه‌ها

- ۱- آیین نامه عمومی، کنوانسیون و موافقتنامه‌ها شرایط تصویب پیشنهادهای مربوط را تعیین می‌کنند.
- ۲- کنوانسیون و موافقتنامه‌های مذکور در بند (۱)، به‌طور هم‌زمان و با اعتبار زمانی یکسان به اجراء در می‌آیند. از تاریخ اعتباریابی این احکام که توسط کنگره تعیین می‌شود، احکام مشابه کنگره پیشین لغو می‌شود.

فصل چهارم - حل اختلافات

ماده ۳۲- داوری

در صورت بروز اختلاف بین دو یا چند کشور عضو^۲ در مورد تفسیر احکام اتحادیه یا مسؤولیت کشور عضو در قبال کاربرد آن احکام، موضوع مورد دعوی از طریق داوری حل می‌شود.

قسمت سوم

مقررات پایانی

ماده ۳۳- تاریخ اجراء و مدت اعتبار اساسنامه

اساسنامه حاضر از اول ژانویه ۱۹۶۶ میلادی (۱۱ دی ماه ۱۳۴۴ هجری شمسی) اجرائی شده و مدت اعتبار آن نامحدود است.

نسخه اصل این اساسنامه توسط نمایندگان تام‌الاختیار دولتهای کشورهای متعاقد امضاء شده و در بایگانی دولت کشور مقرر اتحادیه نگهداری می‌شود. یک نسخه از این سند توسط دفتر بین‌الملل اتحادیه پستی جهانی برای هر یک از کشورهای عضو ارسال می‌شود.^۳
منعقد در ۱۰ جولای ۱۹۶۴ میلادی (۱۹ تیر ماه ۱۳۴۳ هجری شمسی)، وین

۱- اصلاح شده توسط کنگره هامبورگ ۱۹۸۴

۲- اصلاح شده توسط کنگره بیست و چهارم

۳- اصلاح شده توسط کنگره بخارست ۲۰۰۴

آیین‌نامه عمومی اتحادیه پستی جهانی

(اصلاح شده توسط اولین پروتکل الحاقی کنگره ۲۰۰۸ میلادی (۱۳۸۷ هجری شمسی) ژنو)

امضاء کنندگان، نمایندگان تام‌الاختیار دولتهای کشورهای عضو اتحادیه با توجه به بند (۲) ماده (۲۲) اساسنامه اتحادیه پستی جهانی مصوب دهم جولای ۱۹۶۴ میلادی (۱۹ تیر ۱۳۴۳ هجری شمسی) در وین، به اتفاق آراء و به استناد بند (۴) ماده (۲۵) اساسنامه، مقررات زیر را که ضامن اجرای اساسنامه و کارکرد اتحادیه است، در این آیین‌نامه عمومی تدوین کردند.

فصل اول - کارکرد نهادهای اتحادیه

- ماده ۱۰۱- سازماندهی و برگزاری کنگره‌ها و کنگره‌های فوق‌العاده
- ۱- نمایندگان کشورهای عضو حداکثر ظرف چهار سال از پایان سال برگزاری کنگره قبلی، در کنگره گردهم می‌آیند.
 - ۲- هر کشور عضو، یک یا چند نماینده تام‌الاختیار را توسط دولت خود به کنگره معرفی می‌کند و در صورت نیاز می‌تواند نمایندگی خود را به یک کشور عضو دیگر تفویض کند. با وجود این، هر هیأت می‌تواند نمایندگی فقط یک کشور عضو دیگر، به غیر از خودش، را بر عهده گیرد.
 - ۳- به موجب محدودیتهای مندرج در ماده (۱۲۹)، هر کشور عضو در مباحث فقط یک رأی دارد.
 - ۴- در اصل، هر کنگره کشور میزبان کنگره بعدی را تعیین می‌کند. در غیر این صورت، شورای راهبری مجاز است کشور میزبان کنگره را پس از مشورت با آن کشور، تعیین کند.
 - ۵- دولت میزبان پس از مشورت با دفتر بین‌الملل، تاریخ و محل برگزاری کنگره را قطعی می‌کند. در اصل، یک سال قبل از این تاریخ، دولت میزبان برای دولتهای کشورهای عضو دعوتنامه می‌فرستد. این دعوتنامه، مستقیم یا از طریق یک دولت دیگر یا از طریق مدیرکل دفتر بین‌الملل ارسال می‌شود.
 - ۶- اگر کنگره ناگزیر فاقد میزبان باشد، دفتر بین‌الملل با موافقت شورای راهبری و پس از مشورت با دولت کنفدراسیون سوئیس، اقدامات لازم برای برگزاری و سازماندهی کنگره در کشور مقرر اتحادیه را به عمل می‌آورد. در این حالت، دفتر بین‌الملل وظایف دولت کشور میزبان را به عهده می‌گیرد.
 - ۷- محل برگزاری یک کنگره فوق‌العاده، توسط کشورهای عضو خواهان برگزاری آن و پس از مشورت با دفتر بین‌الملل تعیین می‌شود.
 - ۸- بندهای (۲) تا (۶) در مورد کنگره‌های فوق‌العاده نیز قابل اعمال است.

ماده ۱۰۱ مکرر - وظایف کنگره

- ۱- کنگره بر اساس پیشنهادهای کشورهای عضو، شورای راهبری و شورای عملیات پستی، دارای وظایف زیر است:
- ۱-۱ تعیین خط‌مشی‌های کلی نیل به ماهیت و هدف اتحادیه که در دیباچه و ماده (۱) اساسنامه آمده است؛
- ۱-۲ بررسی و در صورت اقتضاء، تصویب پیشنهادهای اصلاح اساسنامه، آیین‌نامه عمومی، کنوانسیون و موافقتنامه‌ها که توسط کشورهای عضو، شورای راهبری و شورای عملیات پستی طبق ماده (۲۹) اساسنامه و ماده (۱۲۲) آیین‌نامه عمومی ارائه شده‌اند؛
- ۱-۳ تعیین تاریخ اجرای احکام اتحادیه؛

- ۴-۱ تصویب آیین‌نامه داخلی کنگره و اصلاحات آن؛
- ۵-۱ بررسی گزارش جامع فعالیت شورای راهبری، شورای عملیات پستی و کمیته مشورتی از زمان کنگره قبلی تا کنگره جدید که از سوی نهادهای مربوط طبق مواد (۱۰۳)، (۱۰۵) و (۱۰۷) آیین‌نامه عمومی ارائه شده‌اند؛
- ۶-۱ تصویب استراتژی اتحادیه؛
- ۷-۱ تثبیت سقف مخارج اتحادیه طبق ماده (۱۲۱) اساسنامه؛
- ۸-۱ انتخاب کشورهای عضو شورای راهبری و شورای عملیات پستی؛
- ۹-۱ انتخاب مدیرکل و معاون مدیرکل؛
- ۱۰-۱ تثبیت سقف هزینه‌های تهیه اسناد به زبانهای آلمانی، چینی، پرتغالی و روسی که بر عهده اتحادیه است.
- ۲- کنگره به‌عنوان نهاد عالی اتحادیه، به سایر مسائل مشابه فوق‌الذکر سرویسهای پستی رسیدگی می‌کند.

ماده ۱۰۲- ترکیب، کارکرد و جلسات شورای راهبری

- ۱- شورای راهبری متشکل از چهار و یک کشور عضو است که در فاصله بین دو کنگره متوالی انجام وظیفه می‌کنند.
- ۲- ریاست شورای راهبری قاعدتاً به کشور عضو میزبان کنگره واگذار می‌شود. اگر این کشور عضو از حق خود صرف‌نظر کند، فقط به یک عضو رسمی و صاحب رأی تبدیل شده و در نتیجه، گروه جغرافیایی که کشور مذکور به آن تعلق دارد، یک کرسی اضافی در اختیار خواهد داشت که محدودیت‌های مندرج در بند (۳) در مورد آن اعمال نمی‌شود. در این حالت، شورای راهبری یکی از کشورهای عضو واقع در منطقه جغرافیایی کشور عضو میزبان کنگره را به ریاست انتخاب می‌کند.
- ۳- چهار عضو دیگر شورای راهبری بر اساس یک تقسیم‌بندی عادلانه جغرافیایی و توسط کنگره انتخاب می‌شوند. در هر کنگره باید حداقل نصف اعضاء جایگزین شوند و هیچ کشور عضوی نمی‌تواند در سه کنگره متوالی انتخاب شود.
- ۴- هر عضو شورای راهبری نماینده ذی‌صلاح خود در امور پستی را تعیین می‌کند.
- ۵- به اعضاء شورای راهبری بابت عضویت در این شورا، حقوقی پرداخت نمی‌شود و هزینه‌های عملیاتی این شورا بر عهده اتحادیه است.
- ۶- شورای راهبری عهده‌دار وظایف زیر است:
- ۱-۶- نظارت بر فعالیتهای اتحادیه بین دو کنگره برای حصول اطمینان از مطابقت با تصمیمات کنگره، بررسی مسائل مرتبط با خط‌مشی‌های دولتی در زمینه موضوعات پستی و پیشرفتهای سیاست‌گذاری بین‌المللی نظیر موضوعات مربوط به تجارت در خدمات و رقابت؛
- ۲-۶- بررسی و تصویب هرگونه اقدام لازم برای حفظ و ارتقاء کیفیت و نوین‌سازی سرویس پستی بین‌الملل، در چهارچوب اختیارات خود؛
- ۳-۶- ترغیب، هماهنگی و نظارت بر همه نوع کمکهای فنی پستی در چهارچوب همکاری فنی بین‌المللی؛
- ۴-۶- بررسی و تصویب برنامه و بودجه دوسالانه و حسابهای اتحادیه؛
- ۵-۶- در صورت لزوم، صدور مجوز افزایش سقف مخارج، طبق بندهای (۳) تا (۵) ماده (۱۲۸)؛
- ۶-۶- تدوین آیین‌نامه مالی اتحادیه؛

- ۶-۷- تدوین قواعد حاکم بر صندوق ذخیره؛
- ۶-۸- تدوین قواعد حاکم بر صندوق ویژه؛
- ۶-۹- تدوین قواعد حاکم بر صندوق فعالیتهای ویژه؛
- ۶-۱۰- تدوین قواعد حاکم بر صندوق داوطلبانه؛
- ۶-۱۱- نظارت بر فعالیت دفتر بین الملل؛
- ۶-۱۲- در صورت درخواست، صدور مجوز انتخاب رده قدرالسهم پایین تر، طبق شرایط مندرج در بند (۶) ماده (۱۳۰)؛
- ۶-۱۳- صدور مجوز تغییر گروه جغرافیایی، به درخواست کشور عضو، با در نظر گرفتن دیدگاههای کشورهای عضو گروههای جغرافیایی ذی ربط؛
- ۶-۱۴- تدوین آیین نامه کارکنان و شرایط خدمت کارکنان منتخب؛
- ۶-۱۵- ایجاد یا حذف پستهای سازمانی دفتر بین الملل با در نظر گرفتن محدودیتهای ناشی از سقف تثبیت شده مخارج؛
- ۶-۱۶- تدوین آیین نامه صندوق اجتماعی؛
- ۶-۱۷- تصویب گزارش دوسالانه درباره عملکرد اتحادیه و نیز گزارشهای دوسالانه عملکرد مالی اتحادیه، تهیه شده توسط دفتر بین الملل و در صورت لزوم، ارائه یادداشتهایی درباره آنها؛
- ۶-۱۸- تصمیم گیری در مورد برقراری تماس با کشورهای عضو در مورد انجام وظایف محوله؛
- ۶-۱۹- پس از مشورت با شورای عملیات پستی، تصمیم گیری در مورد برقراری تماس با سازمانهای ناظر غیر رسمی، بررسی و تصویب گزارشهای دفتر بین الملل در مورد روابط اتحادیه پستی جهانی با سایر نهادهای بین المللی و تصمیم گیری مقتضی در خصوص برقراری این روابط و اقدامات مربوط؛ پس از مشورت با شورای عملیات پستی و دبیرکل، تعیین سازمانهای بین المللی، انجمنها، شرکتهای و افراد واجد شرایطی که قرار است حسب تمایل اتحادیه یا کارکنان، از آنها برای حضور در نشستهای ویژه کنگره و کمیته های آن دعوت شود و دستور به مدیرکل دفتر بین الملل برای صدور دعوت نامه های لازم.
- ۶-۲۰- در صورت لزوم، تدوین اصولی برای شورای عملیات پستی به منظور در نظر گرفتن آن اصول برای بررسی مسائل دارای پیامدهای مالی عمده (نرخها، حقوق ترمینال، هزینه های عبور (ترانزیت)، نرخهای پایه حمل هوایی و پست کردن مرسولات پست نامه در خارج از کشور)، پیگیری دقیق این مسائل و بازنگری و تصویب پیشنهادهای شورای عملیات پستی مرتبط با این مسائل به منظور انطباق با اصول یاد شده؛
- ۶-۲۱- بررسی مسائل اداری، قانونی و حقوقی مرتبط با اتحادیه یا سرویس پستی بین الملل، بنا به درخواست کنگره، شورای عملیات پستی یا کشورهای عضو؛ تصمیم گیری در مورد انجام مطالعات درخواستی توسط کشورهای عضو در زمینه های یاد شده در فاصله بین دو کنگره به عهده شورای راهبری است؛
- ۶-۲۲- تنظیم پیشنهادهایی برای ارائه به کنگره یا کشورهای عضو جهت تصویب، طبق ماده (۱۲۵)؛
- ۶-۲۳- در صورت لزوم و در چهارچوب صلاحیتهای خود، تصویب توصیه های شورای عملیات پستی برای اتخاذ مقررات یا رویه ای جدید تا زمانی که کنگره در مورد آن تصمیم بگیرد؛
- ۶-۲۴- بررسی گزارش سالانه تهیه شده توسط شورای عملیات پستی و پیشنهادهای ارائه شده توسط آن شورا؛
- ۶-۲۵- ارائه موضوعات مطالعاتی به شورای عملیات پستی برای بررسی، طبق بندهای (۹) تا (۱۶) ماده (۱۰۴)؛

- ۶-۲۶- تعیین کشور عضو میزبان کنگره، در حالت مندرج در بند (۴) ماده (۱۰۴)؛
- ۶-۲۷- تعیین به موقع تعداد کمیته‌های لازم برای انجام امور کنگره و مشخص کردن وظایف آنها پس از مشورت با شورای عملیات پستی؛
- ۶-۲۸- پس از مشورت با شورای عملیات پستی و منوط به تصویب کنگره، انتخاب کشورهای عضو برای:
- به عهده گرفتن سمتهای معاونت کنگره و رئیس و معاون کمیته‌ها با در نظر گرفتن حداکثر توزیع متناسب جغرافیایی کشورهای عضو؛ و
 - عضویت در کمیته‌های محدود کنگره؛
- ۶-۲۹- بازرینی و تصویب پیش‌نویس استراتژی اتحادیه با مشورت شورای عملیات پستی برای ارائه به کنگره؛
- ۶-۳۰- تصویب گزارش چهارسالانه در مورد عملکرد کشورهای عضو در زمینه اجرای استراتژی اتحادیه مصوب کنگره قبلی برای ارائه به کنگره بعدی که توسط دفتر بین‌الملل و با مشورت شورای عملیات پستی تهیه شده است؛
- ۶-۳۱- ایجاد چهارچوب سازمانی کمیته مشورتی و تأیید سازمان کمیته مشورتی طبق ماده (۱۰۶)؛
- ۶-۳۲- تعیین معیارهای عضویت در کمیته مشورتی و قبول یا رد درخواستهای عضویت مطابق با معیارهای مذکور، با حصول اطمینان از این که رسیدگی به درخواستها طی فرآیندی سریع بین دو نشست شورای راهبری صورت می‌پذیرد؛
- ۶-۳۳- تعیین آن دسته از اعضاء شورای راهبری که به‌عنوان عضو کمیته مشورتی خدمت خواهند کرد؛
- ۶-۳۴- دریافت و بحث درباره گزارشها و توصیه‌های کمیته مشورتی و ملاحظه توصیه‌های کمیته مشورتی برای ارائه به کنگره
- ۷- شورای راهبری در اولین نشست خود که توسط رئیس کنگره برگزار می‌شود، از میان اعضاء خود چهار معاون انتخاب و آیین‌نامه داخلی خود را تدوین می‌کند.
- ۸- شورای راهبری با فراخوان رئیس خود اصولاً یکبار در سال در مقر اتحادیه تشکیل جلسه می‌دهد.
- ۹- رئیس، معاونان رئیس و رؤسای کمیته‌های شورای راهبری، کمیته مدیریت را تشکیل می‌دهند. این کمیته آماده‌سازی و هدایت کار جلسات شورای راهبری را بر عهده دارد. همچنین به نیابت از شورای راهبری، گزارش دوسالانه تهیه شده توسط دفتر بین‌الملل درباره فعالیت اتحادیه را تصویب می‌کند و سایر وظایف محوله بنا به تصمیم شورای راهبری یا مواردی که در فرآیند برنامه‌ریزی استراتژی ضرورت می‌یابد را به عهده می‌گیرد.
- ۱۰- هزینه سفر نمایندگان هر یک از اعضاء شورای راهبری که در جلسات این شورا شرکت می‌کنند، به عهده کشور عضو متبوع آنها است. اما نمایندگان کشورهای عضو که طبق فهرست تهیه شده توسط سازمان ملل در رده کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه یافته طبقه‌بندی شده‌اند و در جلسات این شورا، به جز جلساتی که هنگام برگزاری کنگره تشکیل می‌شود، شرکت می‌کنند، حق دریافت مبلغ یک بلیط درجه دو رفت و برگشت هواپیما یا یک بلیط درجه یک رفت و برگشت قطار یا مبلغ سفر با هر وسیله دیگر، به شرطی که مبلغ آن از بهای یک بلیط درجه دو رفت و برگشت هواپیما بیشتر نشود را دارند. همین اعتبار به هر یک از اعضاء کمیته‌ها، کارگروه‌ها و امثالهم که خارج از کنگره و جلسات شورای راهبری تشکیل می‌شود، در نظر گرفته می‌شود.
- ۱۱- اگر در دستور کار، موضوعاتی مربوط به شورای عملیات پستی وجود داشته باشد، رئیس شورای عملیات پستی در جلسات شورای راهبری شرکت می‌کند.

- ۱۲- اگر در دستور کار شورای راهبری، موضوعاتی مربوط به کمیته مشورتی وجود داشته باشد، رئیس این کمیته در جلسات شورای راهبری شرکت می‌کند.
- ۱۳- شورای عملیات پستی می‌تواند به منظور حصول اطمینان از ارتباط کاری مؤثر با شورای راهبری، نمایندگانی را برای شرکت در جلسات شورای راهبری به عنوان ناظر تعیین کند.
- ۱۴- از کشور عضوی که شورای راهبری در آن تشکیل جلسه می‌دهد، در صورتی که عضو نباشد، برای شرکت در جلسات به عنوان ناظر دعوت می‌شود.
- ۱۵- شورای راهبری در صورت تمایل می‌تواند در جلسات خود، از هر سازمان بین‌المللی، نمایندگان انجمنها یا مؤسسات یا هر شخص ذی‌صلاح مرتبط با فعالیت جلسات خود، بدون داشتن حق رأی، دعوت کند. شورای راهبری می‌تواند با همین شرایط، از یک یا چند کشور عضو ذی‌ربط با موضوعات مطروحه در دستور کار نیز دعوت کند.
- ۱۶- ناظران زیر، در صورت درخواست، می‌توانند در جلسات عمومی و نشستهای کمیته‌های شورای راهبری، بدون حق رأی، شرکت کنند:
- ۱۶-۱- اعضاء شورای عملیات پستی؛
- ۱۶-۲- اعضاء کمیته مشورتی؛
- ۱۶-۳- سازمانهای بین‌الدولی ذی‌نفع در کار شورای راهبری؛
- ۱۶-۴- سایر کشورهای عضو اتحادیه.
- ۱۷- شورای راهبری می‌تواند به دلایل تدارکاتی، تعداد شرکت کنندگان هر ناظر و همچنین حق نطق آنها در مذاکرات را محدود کند.
- ۱۸- اعضاء شورای راهبری، حضور فعال در کار شورا دارند. در صورت تمایل ناظران و منوط به حصول اطمینان از رعایت کارایی و اثربخشی کار آنها، مجاز به همکاری در مطالعات هستند. همچنین می‌توان از این کشورها در صورتی که تجربه یا تخصص آنها در زمینه مورد بحث محرز شده باشد، برای ریاست کارگروهها و تیم‌پروژه‌ها دعوت کرد. همکاری ناظران، هیچ هزینه اضافی برای اتحادیه در بر نخواهد داشت.
- ۱۹- در شرایط استثنائی، ممکن است ناظران از شرکت در یک جلسه یا بخشی از آن منع شده یا در صورتی که محرمانه‌بودن موضوع جلسه یا اسناد مربوط اقتضاء کند، حق دریافت مدارک توسط آنها می‌تواند محدود شود. این محدودیت ممکن است به صورت موردی توسط نهاد ذی‌ربط یا رئیس آن اتخاذ شود. در صورت ارتباط موضوع با شورای عملیات پستی، موضوعات موردی علاوه بر شورای راهبری، به شورای عملیات پستی نیز گزارش می‌شود. در صورت نیاز، شورای راهبری می‌تواند عندالاقضاء، محدودیتها را با مشورت شورای عملیات پستی مورد بازبینی قرار دهد.

ماده ۱۰۳- اطلاع‌رسانی فعالیتهای شورای راهبری

- ۱- شورای راهبری پس از هر جلسه، کشورهای عضو، مجریان منتخب آنها، اتحادیه‌های محدود و اعضاء کمیته مشورتی را از فعالیتهای خود با ارسال خلاصه‌ای از گزارش جلسات، قطعنامه‌ها و تصمیمات خود مطلع می‌سازد.
- ۲- شورای راهبری حداقل دو ماه قبل از افتتاح کنگره، گزارش جامعی از فعالیتهای خود برای کنگره تهیه کرده و آن را برای کشورهای عضو، مجریان منتخب آنها و اعضاء کمیته مشورتی ارسال می‌کند.

ماده ۱۰۴- ترکیب، کارکرد و جلسات شورای عملیات پستی

- ۱- شورای عملیات پستی چهل عضو دارد که در فاصله بین دو کنگره انجام وظیفه می‌کنند.
- ۲- اعضاء شورای عملیات پستی توسط کنگره و بر اساس یک تقسیم‌بندی جغرافیایی خاص انتخاب می‌شوند. برای کشورهای عضو در حال توسعه، بیست و چهار کرسی و برای کشورهای عضو توسعه یافته، شانزده کرسی در نظر گرفته می‌شود. حداقل یک‌سوم از اعضاء در هر کنگره جایگزین می‌شوند.
- ۳- هر یک از اعضاء شورای عملیات پستی، نماینده خود که مسئولیت ارائه سرویسهای مندرج در احکام اتحادیه را دارد، تعیین می‌کند.
- ۴- به اعضاء شورای عملیات پستی بابت عضویت در این شورا، حقوقی پرداخت نمی‌شود و هزینه‌های عملیاتی این شورا به عهده اتحادیه است. هزینه‌های مسافرت و اقامت نمایندگان کشورهای عضو شرکت کننده در شورای عملیات پستی به عهده کشورهای عضو متبوع آنها است. اما نمایندگان کشورهای عضو که بر اساس فهرست تدوین شده توسط سازمان ملل، محروم تلقی شده‌اند و در جلسات این شورا، به‌جز جلساتی که هنگام برگزاری کنگره تشکیل می‌شود، شرکت نمی‌کنند، حق دریافت مبلغ یک بلیط درجه دو رفت و برگشت هواپیما یا یک بلیط درجه یک رفت و برگشت قطار یا مبلغ سفر با هر وسیله دیگر، به شرطی که مبلغ آن از بهای یک بلیط درجه دو رفت و برگشت هواپیما بیشتر نشود را دارند.
- ۵- شورای راهبری در اولین نشست خود که توسط رئیس کنگره برگزار می‌شود، از میان اعضاء خود، یک رئیس، یک معاون و رؤسای کمیته‌ها را انتخاب می‌کند.
- ۶- شورای عملیات پستی، آیین‌نامه داخلی خود را تدوین می‌کند.
- ۷- شورای عملیات پستی اصولاً هر سال در مقر اتحادیه تشکیل جلسه می‌دهد.
- ۸- رئیس، معاون رئیس و رؤسای کمیته‌های شورای عملیات پستی، کمیته مدیریت را تشکیل می‌دهند. این کمیته آماده‌سازی و هدایت کار جلسات شورای عملیات پستی را به عهده داشته و کلیه وظایف محوله بنا به تصمیم شورای عملیات پستی یا مواردی که در فرآیند برنامه‌ریزی راهبردی ضرورت می‌یابد را به عهده می‌گیرد.
- ۹- وظایف شورای عملیات پستی عبارتند از:
 - ۱-۹ بررسی مهمترین مسائل عملیاتی، تجاری، فنی و اقتصادی و موضوعات همکاری فنی مورد نظر کلیه کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها از جمله مسائل با تبعات مالی عمده (هزینه‌ها، حقوق ترمینال، هزینه‌های عبور (ترانزیت)، نرخهای حمل مرسولات هوایی، نرخهای بسته‌های پستی و پست‌کردن پست‌نامه‌ها در خارج از کشور) و تهیه اطلاعات و ارائه نظرات و توصیه‌ها برای اقدام در مورد آنها؛
 - ۲-۹ بازنگری آیین‌نامه‌های اتحادیه ظرف شش ماه پس از پایان کنگره، مگر این‌که کنگره تصمیم دیگری بگیرد. در صورت نیاز فوری، شورای عملیات پستی می‌تواند آیین‌نامه‌های یاد شده را در جلسات دیگر اصلاح کند. در هر دو حالت، شورای عملیات پستی در سیاستگذاری و اصول اساسی، تابع خط‌مشی‌ها و اصول بنیادین شورای راهبری است؛
 - ۳-۹ هماهنگ‌سازی اقدامات عملی برای توسعه و بهبود سرویس پستی بین‌الملل؛
 - ۴-۹ انجام هر اقدام لازم برای حفظ و ارتقاء کیفیت و نوین‌سازی سرویس پست بین‌الملل، منوط به تصویب شورای راهبری در چهارچوب صلاحیت آن؛

۵-۹ تدوین پیشنهادهایی که طبق ماده (۱۲۵) برای تصویب به کنگره یا کشورهای عضو ارائه می‌شود. در مورد پیشنهادهایی که در چهارچوب صلاحیت شورای راهبری قرار می‌گیرد، تصویب این شورا نیز ضروری است؛

۶-۹ در صورت درخواست یک کشور عضو، بررسی هر پیشنهادی که طبق ماده (۱۲۴) توسط آن کشور عضو به دفتر بین‌الملل ارسال شده است، اظهار نظر درباره آن و دستور به دفتر بین‌الملل برای ضمیمه کردن این نظرات به پیشنهاد مربوط قبل از ارسال آن برای تصویب کشورهای عضو؛

۷-۹ در صورت لزوم و در موارد مقتضی و پس از تصویب شورای راهبری و مشورت با کلیه کشورهای عضو، توصیه اتخاذ قوانین یا رویه‌ای جدید تا زمانی که کنگره درباره آن تصمیم بگیرد؛

۸-۹ تهیه و انتشار استانداردهای فنی، عملیاتی و سایر فرآیندها در حیطه صلاحیت خود در صورتی که وحدت رویه ضروری باشد، در قالب توصیه به کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها. این شورا در صورت لزوم، اصلاحیه استانداردهایی را که قبلاً تعیین نموده است به روش مشابه منتشر می‌کند؛

۹-۹ ارائه اطلاعات به شورای راهبری برای تدوین پیش‌نویس استراتژی اتحادیه برای ارائه به کنگره؛

۱۰-۹ تصویب آن بخش‌هایی از گزارش دوسالانه فعالیت اتحادیه که توسط دفتر بین‌الملل در خصوص مسئولیتها و وظایف شورای عملیات پستی تهیه شده است؛

۱۱-۹ تصمیم‌گیری درباره ارتباط با کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها به منظور انجام وظایف خود؛

۱۲-۹ بررسی مشکلات آموزشی و حرفه‌ای مبتلابه کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها و نیز کشورهای جدید و در حال توسعه؛

۱۳-۹ انجام اقدامات لازم برای مطالعه و اشاعه تجارب و پیشرفتهایی در زمینه‌های فنی، عملیاتی، اقتصادی و آموزشی حرفه‌ای مورد علاقه شبکه‌های پستی برخی کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها؛

۱۴-۹ بررسی وضعیت فعلی و نیازهای سرویسهای پستی در کشورهای جدید و در حال توسعه و ارائه توصیه‌های مناسب در مورد روشها و ابزار بهبود سرویس‌های پستی در آن کشورها؛

۱۵-۹ انجام اقدامات لازم با مشورت شورای راهبری در فضای همکاری فنی با کلیه کشورهای عضو اتحادیه و مجریان منتخب آنها و به‌ویژه با کشورهای جدید و در حال توسعه و مجریان منتخب آنها؛

۱۶-۹ بررسی سایر موضوعات ارائه شده به آن از طرف یک عضو شورای عملیات پستی، از طرف شورای راهبری یا از طرف کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها؛

۱۷-۹ دریافت و بحث درباره گزارشها و توصیه‌های کمیته مشورتی و بررسی و اظهار نظر در مورد توصیه‌های کمیته مشورتی پیرامون موضوعات مرتبط با شورای عملیات پستی برای ارائه به کنگره؛

۱۸-۹ تعیین آن دسته از اعضایی که به‌عنوان عضو کمیته مشورتی خدمت می‌کنند.

۱۰- شورای عملیات پستی در اولین نشست خود پس از کنگره، بر اساس استراتژی اتحادیه مصوب کنگره و به‌ویژه بخش مربوط به راهبردهای نهادهای دائمی اتحادیه، یک پیش‌نویس برنامه کار اولیه را که حاوی تدابیری برای پیاده‌سازی راهبردهاست، تهیه می‌کند. این برنامه پایه که شامل تعداد محدودی پروژه در مورد موضوعات مورد علاقه مشترک است، هر ساله با توجه به واقعیتها و اولویت‌های جدید، بازنگری می‌شود.

۱۱- به‌منظور حصول اطمینان از ارتباط کاری مؤثر بین این دو نهاد، شورای راهبری می‌تواند نمایندگانی را به‌عنوان ناظر برای حضور در جلسات شورای عملیات پستی تعیین کند.

۱۲- ناظران زیر در صورت درخواست، می‌توانند بدون حق رأی در جلسات عمومی و جلسات کمیته‌های شورای عملیات پستی شرکت کنند:

۱۲-۱) اعضاء شورای راهبري؛

۱۲-۲) اعضاء کمیته مشورتي؛

۱۲-۳) سازمانهای بین‌الدولی مرتبط با فعالیت شورای عملیات پستی؛

۱۲-۴) سایر کشورهای عضو اتحادیه.

۱۳- شورای عملیات پستی می‌تواند به دلایل تدارکاتی، تعداد شرکت کنندگان ناظر و حق نطق آنها در مذاکرات را محدود کند.

۱۴- اعضاء شورای عملیات پستی، حضور فعال در کار شورا دارند. در صورت تمایل ناظران و منوط به حصول اطمینان از رعایت کارایی و اثربخشی کار آنها، مجاز به همکاری در مطالعات هستند. همچنین می‌توان از این کشورها در صورتی که تجربه یا تخصص آنها در زمینه مورد بحث محرز شده باشد، برای ریاست کارگروهها و تیم‌پروژه‌ها دعوت کرد. همکاری ناظران، هیچ هزینه اضافی برای اتحادیه در بر نخواهد داشت.

۱۵- در شرایط استثنائی، ممکن است ناظران از شرکت در یک جلسه یا بخشی از آن منع شده یا در صورتی که محرمانه بودن موضوع جلسه یا اسناد مربوط اقتضاء کند، حق دریافت مدارک توسط آنها می‌تواند محدود شود. این محدودیت ممکن است به صورت موردی توسط نهاد ذی‌ربط یا رئیس آن اتخاذ شود. موضوعات موردی به شورای راهبري و در صورت ارتباط موضوع، به شورای عملیات پستی گزارش می‌شود. در صورت نیاز، شورای راهبري می‌تواند عندالاقضاء، محدودیت‌ها را با مشورت شورای عملیات پستی مورد بازبینی قرار دهد.

۱۶- اگر دستور کار شورای عملیات پستی حاوی مسائلی مربوط به کمیته مشورتي باشد، رئیس این کمیته در جلسات شورای عملیات پستی شرکت می‌کند.

۱۷- شورای عملیات پستی می‌تواند از نامبردگان زیر برای شرکت در جلسات خود، بدون حق رأی، دعوت کند:

۱۷-۱) هر نهاد بین‌المللی یا هر شخص ذی‌صلاحی که شورا مایل به همکاری آن در امور خود است؛

۱۷-۲) هر کشور عضوی که عضو شورای عملیات پستی نیست؛

۱۷-۳) هر انجمن یا مؤسسه‌ای که شورای عملیات پستی مایل به مشورت با آن در ارتباط با فعالیت خود است.

ماده ۱۰۵- اطلاع‌رسانی فعالیت‌های شورای عملیات پستی

۱- شورای عملیات پستی پس از هر جلسه، کشورهای عضو، مجریان منتخب آنها، اتحادیه‌های محدود و اعضاء کمیته مشورتي را از فعالیتهای خود با ارسال خلاصه‌ای از گزارش جلسات، قطعنامه‌ها و تصمیمات خود مطلع می‌سازد.

۲- شورای عملیات پستی یک گزارش سالانه درباره فعالیت خود برای شورای راهبري تهیه می‌کند.

۳- شورای عملیات پستی حداقل دو ماه قبل از افتتاح کنگره، گزارش جامعی از فعالیتهای خود برای کنگره تهیه کرده و آن را برای کشورهای عضو، مجریان منتخب آنها و اعضاء کمیته مشورتي ارسال می‌کند.

ماده ۱۰۶- ترکیب، کارکرد و جلسات کمیته مشورتي

۱- هدف کمیته مشورتي، نمایاندن منافع بخش گسترده‌تری از پست بین‌الملل و ارائه چهارچوبی برای گفتگوی مؤثر بین ذی‌نفعان است. این کمیته متشکل از سازمانهای غیر دولتی نماینده مشتریان،

ارائه کنندگان سرویس توزیع، سازمانهای کارگری، تأمین کنندگان کالا و خدمات برای بخش سرویسهای پستی و سازمانهای خصوصی و شرکتهای علاقمند به حمایت از مأموریت و اهداف اتحادیه می باشد. در صورت ثبت چنین سازمانهایی، آنها باید در یک کشور عضو به ثبت رسیده باشند. شورای راهبری و شورای عملیات پستی اعضاء خود در کمیته مشورتی را تعیین می کنند. به غیر از اعضاء تعیین شده توسط این دو شورا، عضویت در کمیته مشورتی از طریق فرآیند درخواست و پذیرش تعریف شده توسط شورای راهبری، طبق بند (۳۱-۶) ماده (۱۰۲) انجام می شود.

۲- هر عضو کمیته مشورتی نماینده خود را تعیین می کند.

۳- هزینه های عملیاتی کمیته مشورتی طبق محاسبه شورای راهبری، بین اتحادیه و اعضاء

کمیته تقسیم می شود.

۴- اعضاء کمیته مشورتی هیچ حق الزحمه یا حقوقی دریافت نمی کنند.

۵- کمیته مشورتی پس از هر کنگره و طبق چهارچوب تعیین شده توسط شورای راهبری

تجدید سازمان می کند. رئیس شورای راهبری، ریاست جلسه سازماندهی کمیته مشورتی که رئیس خود را در آن جلسه انتخاب می کند، به عهده دارد.

۶- کمیته مشورتی تشکیلات و آیین نامه داخلی خود را با در نظر گرفتن اصول کلی اتحادیه و

منوط به تأیید شورای راهبری پس از مشورت با شورای عملیات پستی تدوین می کند.

۷- کمیته مشورتی دوبار در سال تشکیل جلسه می دهد. در اصل، نشستهای آن در مقر اتحادیه

و همزمان با نشستهای شورای راهبری و شورای عملیات پستی برگزار می شود. زمان و مکان هر

نشست توسط رئیس کمیته مشورتی با موافقت رؤسای شورای راهبری و شورای عملیات پستی و

مدیرکل دفتر بین الملل تثبیت می شود.

۸- کمیته مشورتی برنامه خود را در چهارچوب وظایف زیر وضع می کند:

۸-۱ بررسی اسناد و گزارشهای شورای راهبری و شورای عملیات پستی. در شرایط استثنائی،

در صورتی که محرمانه بودن موضوع جلسه یا اسناد مربوط اقتضاء کند، حق دریافت برخی متون و

مدارک می تواند محدود شود. این محدودیت ممکن است به صورت موردی توسط نهاد ذی ربط یا

ریاست آن اتخاذ شود. در صورت ارتباط موضوع با شورای عملیات پستی، موضوعات موردی علاوه

بر شورای راهبری، به شورای عملیات پستی نیز گزارش می شود. در صورت نیاز، شورای راهبری

می تواند عندالاقضاء، محدودیتها را با مشورت شورای عملیات پستی مورد بازبینی قرار دهد؛

۸-۲ مطالعه و بحث درباره موضوعات مورد نظر اعضاء کمیته مشورتی؛

۸-۳ بررسی موضوعات اثرگذار بر بخش سرویسهای پستی و انتشار گزارش در مورد این

موضوعات؛

۸-۴ ارائه اطلاعات برای فعالیت شورای راهبری و شورای عملیات پستی شامل ارائه گزارشها

و توصیه ها و اظهار نظر بنا به درخواست آن دو شورا؛

۸-۵ ارائه توصیه هایی به کنگره منوط به تصویب شورای راهبری، و اگر موضوع مربوط به

شورای عملیات پستی باشد، منوط به بررسی و اعلام نظر شورای عملیات پستی؛

۹- اگر دستور کار جلسات کمیته مشورتی شامل موضوعاتی مربوط به شورای راهبری و

شورای عملیات پستی باشد، رؤسای این دو شورا در جلسات کمیته مشورتی حضور می یابند.

۱۰- کمیته مشورتی می تواند به منظور حصول اطمینان از ارتباط کاری مؤثر با نهادهای اتحادیه،

نمایندگانی را به عنوان ناظر و بدون حق رأی برای حضور در جلسات کنگره، شورای راهبری و

شورای عملیات پستی و کمیته های آنها تعیین کند.

۱۱- اعضاء کمیته مشورتی در صورت درخواست می‌توانند طبق بند (۱۶) ماده (۱۰۲) و بند (۱۲) ماده (۱۰۴) در جلسات عمومی و جلسات کمیته‌های شورای راهبری و شورای عملیات پستی حضور یابند. آنها همچنین می‌توانند تحت شرایط مندرج در بند (۱۸) ماده (۱۰۲) و بند (۱۴) ماده (۱۰۴) در فعالیت تیم‌پروژه‌ها و کارگروه‌ها مشارکت کنند. اعضاء کمیته مشورتی می‌توانند به‌عنوان ناظر و بدون حق رأی در کنگره حضور یابند.

۱۲- ناظران زیر در صورت درخواست می‌توانند بدون حق رأی در جلسات کمیته مشورتی شرکت کنند:

۱-۱۲ اعضاء شورای عملیات پستی و شورای راهبری؛

۲-۱۲ سازمانهای بین‌الدولی علاقمند به کار کمیته مشورتی؛

۳-۱۲ اتحادیه‌های محدود؛

۴-۱۲ سایر کشورهای عضو اتحادیه.

۱۳- کمیته مشورتی می‌تواند به دلایل تدارکاتی، تعداد شرکت کنندگان هر ناظر و همچنین حق نطق آنها در مذاکرات را محدود کند.

۱۴- در شرایط استثنائی، ممکن است ناظران از شرکت در یک جلسه یا بخشی از آن منع شده یا در صورتی که محرمانه بودن موضوع جلسه یا اسناد مربوط اقتضاء کند، حق دریافت مدارک توسط آنها می‌تواند محدود شود. این محدودیت ممکن است به صورت موردی توسط نهاد ذی‌ربط یا رئیس آن اتخاذ شود. موضوعات موردی به شورای راهبری و در صورت ارتباط موضوع، به شورای عملیات پستی گزارش می‌شود. در صورت نیاز، شورای راهبری می‌تواند عندالاقضاء، محدودیت‌ها را با مشورت شورای عملیات پستی مورد بازبینی قرار دهد.

۱۵- دفتر بین‌الملل با مسؤولیت مدیرکل، خدمات دبیرخانه‌ای برای کمیته مشورتی فراهم می‌کند.

ماده ۱۰۷- اطلاع‌رسانی فعالیتهای کمیته مشورتی

۱- کمیته مشورتی پس از هر جلسه، شورای راهبری و شورای عملیات پستی را از فعالیتهای خود با ارسال خلاصه‌ای از گزارش جلسات، توصیه‌ها و نظرات خود به رؤسای این دو شورا مطلع می‌سازد.

۲- کمیته مشورتی گزارش عملکرد سالانه‌ای برای شورای راهبری و یک نسخه برای شورای عملیات پستی تهیه می‌کند. این گزارش طبق ماده (۱۰۳) در اسناد شورای راهبری درج شده و برای کشورهای عضو اتحادیه، مجریان منتخب آنها و اتحادیه‌های محدود ارسال می‌شود.

۳- کمیته مشورتی حداقل دو ماه قبل از افتتاح کنگره، گزارش جامعی از فعالیتهای خود برای کنگره تهیه کرده و آن را برای کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها ارسال می‌کند.

ماده ۱۰۸- آیین‌نامه داخلی کنگره‌ها

۱- کنگره برای سازماندهی فعالیت و مباحث خود بر اساس آیین‌نامه داخلی کنگره‌ها عمل می‌کند.

۲- هر کنگره می‌تواند این آیین‌نامه‌ها را تحت شرایط مندرج در خود آیین‌نامه داخلی، اصلاح کند.

ماده ۱۰۹- زبانهای کاری دفتر بین‌الملل

زبانهای کاری دفتر بین‌الملل، فرانسوی و انگلیسی است.

ماده ۱۱۰- زبانهای مورد استفاده برای اسناد، مباحث و مکاتبات رسمی

۱- برای اسناد اتحادیه از زبانهای فرانسوی، انگلیسی، عربی و اسپانیایی استفاده می‌شود. از زبانهای چینی، آلمانی، پرتغالی و روسی نیز به شرطی که فقط مهم‌ترین اسناد پایه به این زبانها تهیه شده باشند، استفاده می‌شود. از سایر زبانها به شرطی که کشورهای عضو درخواست کننده همه مخارج مربوط را تقبل کنند نیز می‌توان استفاده کرد.

۲- کشور یا کشورهای عضوی که زبانی غیر از زبان رسمی را درخواست کرده‌اند، یک گروه زبانی را تشکیل می‌دهند.

۳- اسناد توسط دفتر بین‌الملل به زبان رسمی و زبانهای گروههای زبانی، به‌طور مستقیم یا از طریق دفاتر منطقه‌ای این گروهها بر اساس رویه‌های توافق شده با دفتر بین‌الملل منتشر می‌شود. انتشار اسناد به زبانهای مختلف طبق یک استاندارد مشترک صورت می‌گیرد.

۴- اسنادی که مستقیماً توسط دفتر بین‌الملل منتشر می‌شود، حتی‌الامکان همزمان به زبانهای مختلف درخواستی توزیع می‌شود.

۵- مکاتبات بین کشورهای عضو یا مجریان منتخب آنها و دفتر بین‌الملل و همچنین بین دفتر بین‌الملل و نهادهای خارج از اتحادیه می‌تواند به هر زبانی که دفتر بین‌الملل دارای سرویس ترجمه آن زبان است، مبادله شود.

۶- هزینه‌های ترجمه به هر زبان، شامل هزینه‌های ناشی از اجرای بند ۵ توسط گروه زبانی متقاضی آن زبان تأمین می‌شود. کشورهای عضو استفاده‌کننده از زبان رسمی، مبلغ ثابتی بابت ترجمه اسناد غیر رسمی پرداخت می‌کنند که هر واحد قدرالسهم این مبلغ، معادل مبلغی است که کشورهای عضو استفاده‌کننده از دیگر زبان کاری دفتر بین‌الملل می‌پردازند. همه هزینه‌های دیگر مربوط به تأمین اسناد توسط اتحادیه تقبل می‌شود. سقف هزینه‌هایی که توسط کنگره بابت تهیه اسناد به زبانهای چینی، آلمانی، پرتغالی و روسی تقبل می‌شود از طریق یک قطعنامه کنگره تثبیت می‌شود.

۷- هزینه‌های تقبل شده توسط یک گروه زبانی بین اعضا و متناسب با قدرالسهم آنها در هزینه‌های اتحادیه تقسیم می‌شود. این هزینه‌ها می‌تواند به نحو دیگری بین اعضای گروه زبانی تقسیم شود به شرطی که کشورهای عضو مربوط درباره آن توافق کرده و دفتر بین‌الملل را از طریق سخنگوی گروه از تصمیم خود آگاه سازند.

۸- دفتر بین‌الملل به هر درخواست تغییر در انتخاب زبان توسط یک کشور عضو حداکثر ظرف دو سال ترتیب اثر می‌دهد.

۹- برای مذاکرات در جلسات اتحادیه، زبانهای فرانسوی، انگلیسی، اسپانیایی و روسی توسط یک سامانه (سیستم) ترجمه همزمان- با یا بدون تجهیزات الکترونیک- مورد قبول است. تصمیم‌گیری در مورد این سامانه (سیستم) به عهده سازمان‌دهندگان جلسه و از طریق مشورت با مدیرکل دفتر بین‌الملل و کشورهای عضو ذی‌ربط خواهد بود.

۱۰- سایر زبانها برای مذاکرات و جلسات اشاره شده در بند ۹ قابل قبول است.

۱۱- هیأت‌های نمایندگی استفاده‌کننده از سایر زبانها، امکان ترجمه همزمان به یکی از زبانهای اشاره شده در بند ۹ را فراهم می‌سازند. این کار می‌تواند از طریق سامانه (سیستم) اشاره شده در بند مذکور و پس از انجام امور فنی لازم در آن یا به‌وسیله مترجمان همزمان صورت پذیرد.

۱۲- هزینه‌های سرویسهای ترجمه همزمان بین کشورهای عضو استفاده‌کننده از همان زبان به نسبت قدرالسهم آنها از هزینه‌های اتحادیه تقسیم می‌شود. اما هزینه‌های نصب و نگهداری تجهیزات فنی توسط اتحادیه تقبل می‌شود.

۱۳- کشورهای عضو و یا مجریان منتخب آنها می‌توانند در مورد زبان مورد استفاده در مکاتبات رسمی در روابط بین خود، توافق کنند. در صورت نبود چنین توافقی، زبان مورد استفاده فرانسوی خواهد بود.

فصل دوم- دفتر بین‌الملل

ماده ۱۱۱- انتخاب مدیرکل و معاون مدیرکل دفتر بین‌الملل

۱- مدیرکل و معاون مدیرکل دفتر بین‌الملل توسط کنگره برای مدت زمان بین دو کنگره متوالی انتخاب می‌شوند و حداقل دوره تصدی آنها چهار سال است. این دوره فقط یکبار قابل تمدید است. تاریخ شروع به عهده گرفتن وظایف آنها از اول ژانویه سال بعد از برگزاری کنگره است مگر اینکه کنگره تصمیم دیگری بگیرد.

۲- مدیرکل دفتر بین‌الملل حداقل هفت ماه پیش از افتتاح کنگره با ارسال یادداشتی به دولتهای کشورهای عضو متضمن ابراز تمایل احتمالی مدیرکل و معاون مدیرکل فعلی برای انتخاب مجدد، از آنها برای ارائه درخواستهای خود، در صورت وجود، برای سمتهای مدیرکل و معاون مدیرکل دعوت می‌کند. درخواستها به همراه شرح سوابق (رزومه) باید حداقل دو ماه قبل از افتتاح کنگره به دفتر بین‌الملل برسند. نامزدها باید ملیت کشور عضو پیشنهاد دهنده آنها را داشته باشند. دفتر بین‌الملل اسناد انتخابات را برای کنگره آماده می‌سازد. انتخاب مدیرکل و معاون مدیرکل با رأی مخفی صورت گرفته و اولین انتخاب مربوط به سمت مدیرکل است.

۳- در صورت خالی شدن سمت مدیرکل، معاون مدیرکل عهده‌دار وظایف وی تا انقضای دوره تصدی آن سمت خواهد بود؛ وی واجد شرایط انتخاب به سمت مدیرکل بوده و به شرطی که دوره تصدی وی به عنوان معاون مدیرکل، قبلاً توسط کنگره قبلی تجدید نشده و علاقه خود را برای نامزدی سمت مدیرکل ابراز کرده باشد، به طور خودکار به عنوان یک نامزد پذیرفته می‌شود.

۴- در صورت خالی شدن همزمان سمتهای مدیرکل و معاون مدیرکل، شورای راهبری بر اساس درخواستهای دریافتی پیرو اعلام خالی بودن این سمتها، یک معاون مدیرکل برای دوره متهی به کنگره بعدی انتخاب می‌کند. مفاد بند (۲) در مورد ارائه درخواستها اعمال خواهد شد.

۵- در صورت خالی شدن سمت معاون مدیرکل، شورای راهبری به پیشنهاد مدیرکل، از یکی از مدیران رده D2 می‌خواهد وظایف معاون مدیرکل را تا کنگره بعدی به عهده گیرد.

ماده ۱۱۲- وظایف مدیرکل

۱- مدیرکل نماینده قانونی دفتر بین‌الملل است که آن را سازماندهی، اداره و هدایت می‌کند. وی اختیار طبقه‌بندی، انتصاب و ترفیع سمتهای رده‌های G1 تا D2 را داراست. وی صلاحیتهای حرفه‌ای نامزدهای پیشنهاد شده از سوی کشورهای عضو که دارای ملیت کشور معرفی کننده یا فعالیت حرفه‌ای در آن کشور باشند، برای انتصاب در رده‌های P1 تا D2 با در نظر گرفتن توزیع عادلانه جغرافیایی بر مبنای قاره‌ها و زبانها را مورد بررسی قرار می‌دهد. تصدی سمتهای دی ۲ حتی الامکان توسط نامزدهایی از مناطق مختلف به جز مناطقی که مدیرکل و معاون مدیرکل از آنجا هستند، با در نظر گرفتن اهمیت کارآمدی دفتر بین‌الملل، صورت می‌پذیرد. مدیرکل می‌تواند در صورت نیاز به سمتهایی که تصدی آنها نیاز به صلاحیتهای خاصی دارد، درخواستهایی از خارج سازمان را نیز مورد توجه قرار دهد. او همچنین برای انتصاب یک کارمند جدید، در اصل باید توجه کند که متصدیان سمتهای D1, D2 و P5 باید از کشورهای عضو مختلف اتحادیه باشند. برای ترفیع یک کارمند دفتر بین‌الملل به رده‌های D1, D2 و

P5 وی ملزم به اعمال این اصل نیست. به علاوه در فرآیند استخدام، شایستگی مقدم بر توزیع جغرافیایی و زبان است. مدیرکل سالی یکبار، شورای راهبری را از انتصابات و ترفیعات رده‌های P4 تا D2 آگاه می‌سازد.

۲- مدیرکل وظایف زیر را به عهده دارد:

۲-۱ نگهداری احکام اتحادیه و ایفای نقش واسط اتحادیه در رویه الحاق، پذیرش و خروج از

اتحادیه؛

۲-۲ آگاه‌سازی همه دولتهای کشورهای عضو از تصمیمات متخذه کنگره؛

۲-۳ آگاه‌سازی همه کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها از آیین‌نامه‌های تدوین شده یا

بازنگری شده از سوی شورای عملیات پستی؛

۲-۴ تهیه پیش‌نویس بودجه سالانه اتحادیه در کمترین سطح ممکن متناسب با نیازهای اتحادیه و ارائه آن در موعد مقرر به شورای راهبری برای بررسی؛ مطلع ساختن کشورهای عضو اتحادیه از بودجه پس از تصویب شورای راهبری و اجرای آن؛

۲-۵ انجام اقدامات خاص درخواستی توسط نهادهای اتحادیه و مواردی که احکام اتحادیه برعهده وی گذاشته است؛

۲-۶ اقدام برای دستیابی به اهداف تعیین شده توسط نهادهای اتحادیه در چهارچوب خط‌مشی‌های تعیین شده و منابع موجود؛

۲-۷ ارائه نظرات و پیشنهادها به شورای راهبری یا شورای عملیات پستی؛

۲-۸ ارائه پیشنهادهایی در مورد تغییرات آیین‌نامه‌ها، ناشی از تصمیمات کنگره، به شورای عملیات پستی پس از اختتام کنگره طبق آیین‌نامه داخلی شورای عملیات پستی؛

۲-۹ تهیه پیش‌نویس استراتژی اتحادیه برای شورای راهبری بر اساس رهنمودهای دو شورا برای ارائه به کنگره؛

۲-۱۰ تهیه گزارش چهارسالانه در مورد عملکرد کشورهای عضو در رابطه با استراتژی اتحادیه مصوب کنگره قبلی برای تصویب شورای راهبری به منظور ارائه به کنگره بعدی؛

۲-۱۱ تضمین ایفاء نقش به‌عنوان نماینده اتحادیه؛

۲-۱۲ ایفاء نقش واسط در روابط بین اتحادیه پستی جهانی و:

- اتحادیه‌های محدود؛

- اتحادیه پستی جهانی و سازمان ملل؛

- سازمانهای بین‌المللی که فعالیت آنها مرتبط با اتحادیه است؛

- سازمانهای بین‌المللی یا انجمن‌ها یا مؤسساتی که نهادهای اتحادیه مایل به مشورت یا همکاری با آنها هستند.

۲-۱۳ به عهده گرفتن وظایف دبیرکلی نهادهای اتحادیه و نظارت بر امور مربوط و توجه به مقررات خاص آیین‌نامه عمومی حاضر، به‌ویژه:

- آماده‌سازی و سازماندهی کار نهادهای اتحادیه؛

- تهیه، تولید، تکثیر و توزیع اسناد، گزارشها و صورتجلسه‌ها؛

- ایفاء نقش دبیر در جلسات نهادهای اتحادیه؛

۲-۱۴ حضور در جلسات نهادهای اتحادیه و شرکت در مباحث، بدون حق رأی، با امکان معرفی نماینده به‌جای خود.

ماده ۱۱۳- وظایف معاون مدیرکل

- ۱- معاون مدیرکل، دستیار مدیرکل بوده و در برابر وی پاسخگوست.
- ۲- در غیاب مدیرکل یا عدم امکان انجام وظایفش، معاون مدیرکل وظایف او را انجام می‌دهد. همین مورد در حالت خالی بودن سمت مدیرکل که در بند ۳ ماده (۱۱۱) اشاره شده، اجراء می‌شود.

ماده ۱۱۴- دبیرخانه نهادهای اتحادیه

خدمات دبیرخانه‌ای نهادهای اتحادیه توسط دفتر بین‌الملل و با مسؤولیت مدیرکل آن فراهم می‌شود. این دبیرخانه همه اسناد منتشره در هر جلسه را به کشورهای عضو نهاد مربوط و مجریان منتخب آنها، کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها که علی‌رغم عدم عضویت در نهاد مربوط، در مطالعات انجام شده همکاری می‌کنند، اتحادیه‌های محدود و سایر کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها ارسال می‌کند.

ماده ۱۱۵- فهرست کشورهای عضو

دفتر بین‌الملل، فهرست کشورهای عضو اتحادیه را با ذکر رده قدرالسهم، گروه جغرافیایی و وضعیت آنها در رابطه با احکام اتحادیه تهیه و به‌روز می‌سازد.

ماده ۱۱۶- اطلاعات. نظرات. درخواستهای تفسیر و اصلاح احکام. تحقیقات. نقش در

تسویه حسابها

- ۱- دفتر بین‌الملل در هر زمان در خدمت شورای راهبری، شورای عملیات پستی و کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها برای ارائه هرگونه اطلاعات لازم در مورد مسائل مربوط به سرویس است.
- ۲- دفتر بین‌الملل به‌ویژه نسبت به جمع‌آوری، مرتب کردن، انتشار و توزیع همه اطلاعات مربوط به سرویس پست بین‌الملل، ابراز نظر در مورد مسائل مورد اختلاف در صورت درخواست طرفهای ذی‌نفع، تفسیر احکام و اصلاحیه آن و به‌طور کلی، اینگونه مطالعات و امور مربوط به ویراستاری و اسناد که به موجب احکام اتحادیه برعهده آن گذاشته شده یا ممکن است در راستای منافع اتحادیه به آن ارجاع داده شود، اقدام می‌کند.
- ۳- دفتر بین‌الملل همچنین به درخواست کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها، مبادرت به انجام تحقیقاتی برای دریافت نظرات سایر کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها درباره مسئله‌ای خاص می‌نماید. نتیجه تحقیقات به‌منزله رأی تلقی نشده و رسماً الزام‌آور نیست.
- ۴- دفتر بین‌الملل می‌تواند به‌عنوان اتاق پایاپای در همه انواع تسویه حسابهای مرتبط با سرویس پستی عمل کند.

ماده ۱۱۷- همکاری فنی

دفتر بین‌الملل در چهارچوب همکاری فنی بین‌المللی، هرگونه کمک فنی پستی را توسعه می‌دهد.

ماده ۱۱۸- فرمهای تهیه شده توسط دفتر بین‌الملل

دفتر بین‌الملل انجام ترتیبات تولید تمبربرگهای (کوپن رپنس‌های) بین‌المللی است و آنها را به درخواست کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها، با اخذ قیمت در اختیار قرار می‌دهد.

ماده ۱۱۹- احکام اتحادیه‌های محدود و موافقتنامه‌های خاص

۱- دو نسخه از احکام اتحادیه‌های محدود و موافقتنامه‌های خاص، منعقد شده طبق ماده (۸) اساسنامه، توسط دفاتر این اتحادیه‌ها یا در صورت نبود آن، توسط یکی از طرفهای متعاقد به دفتر بین‌الملل ارسال می‌شود.

۲- دفتر بین‌الملل نظارت می‌کند احکام اتحادیه‌های محدود و موافقتنامه‌های خاص، مطلوبیت کمتری برای عموم نسبت به احکام اتحادیه نداشته و کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها را از وجود این اتحادیه‌ها و موافقتنامه‌ها آگاه می‌سازد. دفتر بین‌الملل، شورای راهبری را از هرگونه مغایرت در اعمال این قید آگاه می‌سازد.

ماده ۱۲۰- گاهنامه اتحادیه

دفتر بین‌الملل به کمک اسناد در دسترس خود، گاهنامه‌ای به زبانهای عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، آلمانی، روسی و اسپانیایی منتشر می‌کند.

ماده ۱۲۱- گزارش دوسالانه فعالیت اتحادیه

دفتر بین‌الملل گزارش دوسالانه‌ای از فعالیت اتحادیه تهیه می‌کند که پس از تصویب شورای راهبری برای کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها، اتحادیه‌های محدود و سازمان ملل ارسال می‌شود.

فصل سوم- رویه ارائه و بررسی پیشنهادها

ماده ۱۲۲- رویه ارائه پیشنهادها به کنگره

۱- رویه زیر، منوط به استثنائات مندرج در بندهای (۲) و (۵)، حاکم بر ارائه همه انواع پیشنهادها به کنگره توسط کشورهای عضو است:

الف- پیشنهادهایی که حداقل شش ماه قبل از تاریخ تعیین شده برای کنگره به دفتر بین‌الملل برسند، پذیرفته می‌شوند؛

ب- پیش‌نویس پیشنهاد در فاصله زمانی شش ماه منتهی به تاریخ تعیین شده برای کنگره پذیرفته نمی‌شود؛

ج- پیشنهادهای محتوایی که در فاصله زمانی شش تا چهارماه قبل از تاریخ تعیین شده برای کنگره به دفتر بین‌الملل برسند، پذیرفته نمی‌شوند مگر آن‌که توسط حداقل دو کشور عضو مورد حمایت قرار گیرند؛

د- پیشنهادهای محتوایی که در فاصله زمانی چهار تا دو ماه قبل از تاریخ تعیین شده برای کنگره به دفتر بین‌الملل برسند، پذیرفته نمی‌شود مگر آنکه توسط حداقل هشت کشور عضو مورد حمایت قرار گیرد؛ پیشنهادهای واصله بعد از این تاریخ دیگر پذیرفته نمی‌شود؛

ه- اعلام حمایت‌ها باید در همان دوره زمانی پیشنهاد مربوط به دفتر بین‌الملل برسد.

۲- پیشنهادهای مربوط به اساسنامه و آیین‌نامه عمومی باید حداقل شش‌ماه قبل از افتتاح کنگره به دفتر بین‌الملل برسد؛ این‌گونه پیشنهادهایی که در بعد از آن تاریخ و قبل از افتتاح کنگره واصله شود، بررسی نمی‌شود مگر کنگره با اکثریت دو سوم کشورهای حاضر در آن و طبق شرایط مندرج در بند (۱) چنین تصمیم بگیرد.

۳- به‌عنوان یک قاعده، هر پیشنهاد باید تنها دارای یک هدف و فقط شامل تغییرات توجیه شده توسط آن هدف باشد. همچنین هر پیشنهاد دربردارنده هزینه‌های قابل توجه برای اتحادیه باید

متضمن برآورد تأثیر مالی، تهیه شده توسط کشور عضو ارائه کننده پیشنهاد با مشورت دفتر بین الملل باشد که به موجب آن، منابع مالی مورد نیاز برای اجرای آن نیز تعیین شود.

۴- کشورهای عضو، پیش نویس پیشنهادهای خود را تحت عنوان «پیش نویس پیشنهاد» با یک شماره به همراه حرف (R) از طریق دفتر بین الملل منتشر می کنند. پیشنهادها فاقد این شناسه که بنا به تشخیص دفتر بین الملل درباره پیش نویس نظرات می باشند، با یک پی نوشت مناسب منتشر می شوند. دفتر بین الملل فهرستی از این پیشنهادها برای کنگره تهیه می کند.

۵- رویه مشروح در بندهای (۱) و (۴) در مورد پیشنهادهای مربوط به آیین نامه داخلی کنگره ها یا اصلاحیه های روی پیشنهادهای قبلاً ارائه شده، اعمال نمی شود.

ماده ۱۲۳- رویه ارائه پیشنهادها به شورای عملیات پستی در مورد آماده سازی آیین نامه های جدید در راستای تصمیمات متخذه کنگره

۱- آیین نامه های کنوانسیون پستی جهانی و موافقتنامه سرویسهای پرداخت پستی توسط شورای عملیات پستی در راستای تصمیمات متخذه کنگره تدوین می شوند.

۲- پیشنهادها متعاقب اصلاحات پیشنهادی در کنوانسیون یا موافقتنامه سرویس های پرداخت پستی همزمان با ارائه پیشنهادها مربوط به کنگره، به دفتر بین الملل نیز ارائه می شود. این پیشنهادها می تواند توسط یک کشور عضو بدون حمایت سایر کشورهای عضو ارائه شود. این پیشنهادها حداکثر یک ماه قبل از کنگره برای همه کشورهای عضو ارسال می شود.

۳- سایر پیشنهادها مربوط به آیین نامه ها برای بررسی شورای عملیات پستی به منظور آماده سازی آیین نامه های جدید طی شش ماه پس از برگزاری کنگره، حداقل دو ماه قبل از برگزاری آن به دفتر بین الملل ارائه می شود.

۴- پیشنهادها مربوط به تغییرات آیین نامه ها منتج از تصمیمات کنگره که توسط کشورهای عضو ارائه می شود، حداکثر دو ماه پیش از تشکیل شورای عملیات پستی به دفتر بین الملل ارسال می شود. این پیشنهادها حداکثر یک ماه قبل از تشکیل شورای عملیات پستی در اختیار همه کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها قرار می گیرد.

ماده ۱۲۴- رویه ارائه پیشنهادها بین دو کنگره

۱- برای اینکه پیشنهادها مربوط به کنوانسیون یا موافقت نامه ها، ارائه شده توسط یک کشور عضو بین دو کنگره، واجد شرایط بررسی باشد باید مورد حمایت حداقل دو کشور دیگر قرار گیرد. اگر دفتر بین الملل در مدت مقرر اعلام حمایت های لازم را دریافت نکند، این پیشنهادها فاقد اعتبار می شود.

۲- این پیشنهادها از طریق دفتر بین الملل به سایر کشورهای عضو ارسال می شود.

۳- پیشنهادها مربوط به آیین نامه ها نه تنها نیازی به حمایت ندارد، بلکه توسط شورای عملیات پستی هم مورد بررسی قرار نمی گیرد، مگر آنکه این شورا با ضرورت آن موافق باشد.

ماده ۱۲۵- بررسی پیشنهادها بین دو کنگره

۱- ارائه هر پیشنهاد در مورد کنوانسیون، موافقتنامه ها و پروتکل های نهائی آنها منوط به رعایت رویه زیر است:

هنگاهی که یک کشور عضو پیشنهادی را به دفتر بین‌الملل ارسال می‌کند، دفتر مذکور آن را برای بررسی به همه کشورهای عضو می‌فرستد. کشورهای عضو دو ماه فرصت دارند پیشنهاد را بررسی و نظرات خود را در مورد آن به دفتر بین‌الملل ارسال کنند. اصلاحات روی پیشنهادها قابل قبول نیست. پس از این دو ماه، دفتر بین‌الملل همه نظرات و پیشنهادهای دریافتی را برای کشورهای عضو ارسال و از آنها می‌خواهد نظر موافق یا مخالف خود را در مورد پیشنهاد اعلام کنند. کشورهای عضو که طی این دو ماه نظر ندهند، ممتنع تلقی می‌شوند. مهلت‌های مذکور از تاریخ ابلاغ بخشنامه‌های دفتر بین‌الملل محاسبه می‌شوند.

- ۲- پیشنهادهای اصلاح آیین‌نامه‌ها توسط شورای عملیات پستی بررسی می‌شود.
- ۳- در صورتی که پیشنهاد مربوط به یک موافقتنامه یا پروتکل نهائی آن باشد، فقط کشورهای عضو متعاقد آن موافقتنامه در رویه مذکور در بند ۱ مشارکت می‌کنند.

ماده ۱۲۶- ابلاغ تصمیمات متخذه بین دو کنگره

- ۱- اصلاحات انجام شده در کنوانسیون، موافقتنامه‌ها و پروتکل‌های نهائی این احکام با ابلاغ مدیرکل دفتر بین‌الملل به دولت‌های کشورهای عضو، اجرائی می‌شوند.
- ۲- اصلاحات انجام شده توسط شورای عملیات پستی در آیین‌نامه‌ها و پروتکل‌های نهائی آنها، از سوی دفتر بین‌الملل به اطلاع کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها می‌رسد. همین رویه در مورد تفسیرهای ارجاعی در بند (۲-۳) ماده (۳۶) کنوانسیون مقررات مربوط به موافقتنامه‌ها نیز اعمال می‌شود.

ماده ۱۲۷- به‌اجراء درآمدن آیین‌نامه‌ها و سایر تصمیمات متخذه بین دو کنگره

- ۱- آیین‌نامه‌ها، همان تاریخ اجراء و همان مدت اعتبار تعیین شده برای احکام توسط کنگره را خواهد داشت.
- ۲- منوط به بند (۱)، تصمیمات متخذه بین دو کنگره درباره اصلاح احکام اتحادیه، حداقل سه ماه پس از ابلاغ آنها به اجراء درخواهد آمد.

فصل چهارم- امور مالی

ماده ۱۲۸- تثبیت و تنظیم هزینه اتحادیه

- ۱- منوط به مقررات بندهای ۲ تا ۶، هزینه سالانه مربوط به فعالیتهای نهادهای اتحادیه نمی‌تواند از مبالغ زیر برای سالهای ۲۰۰۹ (۱۳۸۹) و سالهای بعد به شرح زیر فراتر رود: سی و هفت میلیون فرانک سوئیس برای سالهای ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ (۱۳۸۸ و ۱۳۸۹) و مبلغ سی و هفت میلیون و دوست و سی و پنج هزار فرانک سوئیس برای سالهای ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ (۱۳۹۰ و ۱۳۹۱). حد پایه سال ۲۰۱۲ (۱۳۹۱) در صورت به‌تعویق افتادن کنگره سال ۲۰۱۲ (۱۳۹۱)، برای سالهای بعدی نیز اعمال خواهد شد.

- ۲- هزینه مربوط به تشکیل کنگره بعدی (هزینه‌های جابجایی دبیرخانه، هزینه حمل و نقل، هزینه نصب تجهیزات ترجمه همزمان، هزینه تکثیر اسناد طی کنگره، و غیره) نباید از حد دو میلیون و نهصد هزار فرانک سوئیس فراتر رود.

- ۳- شورای راهبری مجاز است از حدود تعیین شده در بندهای (۱) و (۲) برای محاسبه افزایش میزان حقوق، سهم یا فوق‌العاده‌های بازنشستگی شامل تطبیق مشاغل مصوب سازمان ملل برای پرداخت به کارکنان شاغل خود در ژنو فراتر رود.

- ۴- شورای راهبری همچنین مجاز است هر سال، مبلغ هزینه‌هایی به غیر از هزینه‌های پرسنلی را بر اساس شاخص قیمت مصرف کننده در سوئیس، تعدیل کند.
- ۵- صرفنظر از بند ۱، شورای راهبری یا در صورت فوریت، مدیرکل می‌تواند فراتر رفتن از حدود شرح داده شده برای تعمیرات اساسی و پیش‌بینی نشده ساختمان دفتر بین‌الملل را مجاز بداند به شرطی که مبلغ افزایش از یکصد و بیست و پنج هزار فرانک سوئیس در سال فراتر نرود.
- ۶- اگر اعتبارات مجاز در بندهای ۱ و ۲ برای مدیریت مؤثر اتحادیه کافی نباشد، این حدود می‌توانند فقط با تصویب اکثریت کشورهای عضو اتحادیه فراتر روند. هرگونه مشورت در این باره باید شامل شرح کاملی از اطلاعات توجیه‌کننده این درخواست باشد.
- ۷- کشورهایی که به اتحادیه ملحق می‌شوند، به عضویت اتحادیه در می‌آیند یا از اتحادیه خارج می‌شوند باید قدرالسهم کامل سالی که ورود یا خروج آنها اجرائی می‌شود را بپردازند.
- ۸- کشورهای عضو باید قدرالسهم خود از هزینه سالانه اتحادیه بر مبنای بودجه تعیین شده توسط شورای راهبری را از پیش، پرداخت کنند. این قدرالسهم‌ها در اولین روز سال مالی مرتبط با بودجه پرداخت می‌شوند. پس از این تاریخ، به بدهیهای معوق جریمه دیرکردی معادل شش درصد (۶٪) در سال از ماه چهارم به نفع اتحادیه تعلق می‌گیرد.
- ۹- هرگاه دیون معوق قدرالسهم‌های اجباری که یک کشور عضو به اتحادیه بدهکار است، به جز جریمه دیرکرد، مساوی یا بیشتر از مبلغ قدرالسهم آن کشور عضو برای دو سال مالی قبلی باشد، این کشور عضو می‌تواند طبق ترتیبات تعیین شده توسط شورای راهبری، تمام یا بخشی از مطالبات خود از سایر کشورها را به‌طور قطعی به اتحادیه واگذار کند. شرایط این واگذاری طبق توافق به عمل آمده بین کشور عضو، بدهکاران، بستانکاران آن و اتحادیه تعیین می‌شود.
- ۱۰- کشور عضوی که به دلایل قانونی یا سایر دلایل نمی‌تواند مبادرت به این واگذاری نماید، باید برای استهلاك دیون معوقه‌اش یک برنامه زمانی تنظیم کند.
- ۱۱- به غیر از شرایط استثنائی، پرداخت دیون معوق قدرالسهم‌های اجباری نمی‌تواند بیش از ده سال به طول انجامد.
- ۱۲- در شرایط استثنائی، شورای راهبری می‌تواند در صورتی که یک کشور عضو، اصل بدهی معوق خود را پرداخت کرده باشد، پرداخت تمام یا بخشی از جریمه دیرکرد را متفی سازد.
- ۱۳- یک کشور عضو همچنین می‌تواند در چهارچوب برنامه زمانی استهلاك مصوب شورای راهبری در مورد حسابهای معوق، از پرداخت تمام یا بخشی از جریمه دیرکرد انباشته معاف شود. اما این معافیت منوط به اجرای کامل و به‌موقع برنامه زمانی استهلاك ظرف مدت توافق شده‌ای است که حداکثر ده سال است.
- ۱۴- برای پوشش کسریهای مالی اتحادیه، یک صندوق ذخیره ایجاد که موجودی آن توسط شورای راهبری تعیین می‌شود. موجودی اولیه این صندوق از محل مازاد بودجه تأمین می‌شود. از صندوق مذکور همچنین می‌توان برای موازنه بودجه یا کاهش قدرالسهم کشورهای عضو استفاده کرد.
- ۱۵- در مورد کسریهای مالی موقتی، دولت کنفدراسیون سوئیس تحت شرایطی که با توافق دو جانبه تعیین می‌شود، وام ضروری کوتاه مدت پرداخت می‌کند. این دولت بدون هیچ هزینه‌ای بر امور اداری و محاسباتی دفتر بین‌الملل در چهارچوب حدود اعتبارات تثبیت شده توسط کنگره نظارت می‌کند.
- ۱۵ مکرر- مقررات مندرج در بندهای (۹) تا (۱۳) در مورد هزینه‌های ترجمه صورت شده توسط دفتر بین‌الملل برای کشورهای عضو وابسته به گروههای زبانی نیز اعمال می‌شود.

ماده ۱۲۹- محرومیت‌های خودکار

۱- هر کشور عضوی که نتواند تکلیف تعیین شده در بند (۹) ماده (۱۲۸) را انجام دهد و موافق برنامه زمان‌بندی استهلاک پیشنهادی توسط دفتر بین‌الملل طبق بند (۱۰) ماده (۱۲۸) نباشد یا از برنامه زمان‌بندی تبعیت نکند، به‌طور خودکار حق رأی در کنگره و جلسات شورای راهبری و شورای عملیات پستی را از دست می‌دهد و دیگر واجد شرایط عضویت در این دو شورا نخواهد بود.

۲- به محض پرداخت اصل و جریمه دیرکرد دیون معوقه قدرالسهم‌های اجباری یا موافقت با برنامه زمان‌بندی استهلاک از سوی کشور عضو بدهکار، محرومیت‌های خودکار لغو می‌شوند.

ماده ۱۳۰- رده‌های قدرالسهم

۱- کشورهای عضو برای تأمین هزینه‌های اتحادیه بر اساس رده قدرالسهم خود مشارکت می‌کنند. این رده‌ها عبارتند از:

رده پنجاه واحدی؛

رده چهل و پنج واحدی؛

رده چهل واحدی؛

رده سی و پنج واحدی؛

رده سی واحدی؛

رده بیست و پنج واحدی؛

رده بیست واحدی؛

رده پانزده واحدی؛

رده ده واحدی؛

رده پنج واحدی؛

رده سه واحدی؛

رده یک واحدی؛

رده نیم واحدی؛ مختص کشورهای کمتر توسعه یافته طبق فهرست سازمان ملل و سایر کشورهایی که شورای راهبری تعیین می‌کند.

۲- صرف‌نظر از رده‌های قدرالسهم فهرست شده در بند (۱)، هر کشور عضو می‌تواند واحد بالاتری نسبت به رده قدرالسهمی که به آن تعلق دارد را برای دوره‌ای که حداقل برابر با فاصله زمانی بین دو کنگره است، انتخاب کند. اعلام این تغییر تا قبل از اتمام کنگره انجام می‌شود. در پایان دوره بین دو کنگره، کشور عضو به‌صورت خودکار به رده قدرالسهم اولیه خود باز می‌گردد مگر اینکه تصمیم بگیرد رده قدرالسهم بالاتر خود را حفظ کند. پرداخت قدرالسهم‌های اضافی، افزایش مخارج را در پی خواهد داشت.

۳- کشورهای عضو حین الحاق یا عضویت در اتحادیه طبق رویه مندرج در بند (۴) ماده (۲۱) اساسنامه، در یکی از رده‌های اشاره شده در بالا قرار می‌گیرند.

۴- کشورهای عضو متعاقباً می‌توانند به‌شرطی که درخواست تغییر را حداقل دو ماه پیش از افتتاح کنگره به دفتر بین‌الملل ارسال کرده باشند، رده قدرالسهم خود را کاهش دهند. کنگره اظهار نظری غیر الزام‌آور در خصوص درخواست‌های تغییر رده قدرالسهم ارائه می‌کند. کشور عضو در تصمیم‌گیری برای تبعیت یا عدم تبعیت از اظهار نظر کنگره مختار است. تصمیم نهائی کشور عضو پیش از پایان کنگره به دبیرخانه دفتر بین‌الملل ارسال می‌شود. این درخواست تغییر همزمان با به‌اجراء درآمدن مقررات مالی

تدوین شده توسط کنگره، اجرائی خواهد شد. کشورهای عضوی که طی زمان مقتضی، تمایلی به تغییر رده قدرالسهم خود ابراز نکرده‌اند، در رده‌ای که به آن تعلق دارند، باقی می‌مانند.

۵- کشورهای عضو نمی‌توانند هر بار، درخواست کاهش بیش از یک رده را بدهند.

۶- با وجود این، شورای راهبری می‌تواند در شرایط استثنائی نظیر سوانح طبیعی مستلزم مک‌های بین‌المللی، برای یکبار در بین دو کنگره، اجازه کاهش موقت در رده قدرالسهم کشور را حفظ کند. شورای راهبری همچنین می‌تواند در شرایط مشابه، اجازه دهد کشورهای غیر از کشورهای کمتر توسعه یافته واقع در رده یک واحدی، به‌طور موقت در رده نیم واحدی قرار گیرند.

۷- مجوز کاهش موقتی رده قدرالسهم، در اجرای بند (۶)، می‌تواند توسط شورای راهبری حداکثر به مدت دو سال یا تا کنگره بعدی، هر کدام زودتر است، صادر شود. پس از پایان این دوره خاص، کشور ذی‌ربط به‌طور خودکار به رده قدرالسهم اولیه خود برمی‌گردد.

۸- صرفنظر از بندهای ۴ و ۵، افزایش رده قدرالسهم هیچ‌گونه محدودیتی ندارد.

ماده ۱۳۱- پرداخت بابت محصولات تهیه شده از دفتر بین‌الملل کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها بهای محصولات تهیه شده از دفتر بین‌الملل را در اسرع وقت و حداکثر ظرف شش ماه از نخستین روز ماه بعد از ارسال صورتحساب، پرداخت می‌کنند. پس از پایان این مدت، مبالغ بدهی مشمول جریمه دیرکردی با نرخ پنج درصد (۵٪) در سال، از روز انقضای مهلت مذکور خواهد شد.

فصل پنجم - داوری

ماده ۱۳۲- رویه داوری

۱- اگر اختلافی باید از طریق داوری حل شود، هر یک از کشورهای عضو طرف دعوی، کشوری که مستقیماً درگیر دعوی نباشد را انتخاب می‌کنند. اگر چند کشور عضو دعوی مشترکی داشته باشند، برای موضوعات این مبحث، یک کشور عضو محسوب می‌شوند.

۲- اگر یکی از کشورهای عضو طرف دعوی به پیشنهاد داوری ظرف شش ماه از تاریخ ارسال عمل نکند، دفتر بین‌الملل در صورت درخواست، رأساً از کشور عضو مورد نظر درخواست تعیین داور کرده یا یک داور تعیین می‌کند.

۳- طرفین دعوی می‌توانند برای تعیین یک داور واحد، که ممکن است دفتر بین‌الملل باشد، توافق کنند.

۴- تصمیم داورها با اکثریت آراء اتخاذ می‌شود.

۵- در صورت تساوی آراء، داورها برای رفع مشکل، کشور عضو دیگری را که در دعوی ذی‌نفع نباشد، انتخاب می‌کنند. در صورت عدم توافق، دفتر بین‌الملل از بین کشورهای عضوی که داورها پیشنهاد نکرده‌اند، این کشور عضو را انتخاب می‌کند.

۶- در صورتی که موضوع اختلاف مربوط به یکی از موافقتنامه‌ها باشد، داورهای انتخاب شده باید فقط از کشورهای عضو متعاقد آن موافقتنامه باشند.

۶ مکرر- در صورتی که یک دعوی بین مجریان منتخب باید از طریق داوری حل شود، مجریان مربوط از کشور عضو متبوع خود درخواست می‌کنند طبق رویه مندرج در بندهای (۱) تا (۶) عمل کنند.

فصل ششم - مقررات پایانی

ماده ۱۳۴ - پیشنهادهای مربوط به موافقتنامه‌های با سازمان ملل

شرایط تصویب اشاره شده در ماده (۱۳۳) برای پیشنهادهای مربوط به اصلاح موافقتنامه‌های بین اتحادیه پستی جهانی و سازمان ملل نیز قابل اجراست، مگر شرایط دیگری در این موافقتنامه‌ها برای اصلاح مقررات مربوط درج شده باشد.

ماده ۱۳۵ - اصلاح، به اجرا درآمدن و مدت اعتبار آیین‌نامه عمومی

اصلاحات مصوب کنگره یک پروتکل الحاقی را تشکیل می‌دهد و از همان تاریخ به اجراء در آمدن احکام بازرینی شده توسط همان کنگره به اجراء در می‌آید، مگر کنگره تصمیم دیگری گرفته باشد. این آیین‌نامه عمومی از اول ژانویه ۲۰۰۶ میلادی (۱۱ دی ماه ۱۳۸۴ هجری شمسی) اجرائی شده و مدت اعتبار آن نامحدود است.

در تأیید موارد فوق، نمایندگان تام‌الاختیار دولتهای کشورهای عضو اتحادیه، این آیین‌نامه عمومی را در یک نسخه اصلی امضاء کردند که نزد مدیرکل دفتر بین‌الملل نگهداری و تصویر آن توسط دفتر بین‌الملل اتحادیه پستی جهانی به هر یک از طرف‌های متعاقد ارسال می‌شود.

منعقد در ۵ اکتبر ۲۰۰۴ میلادی (۱۳ مهر ماه ۱۳۸۳ هجری شمسی)، بخارست